

SVERIGES ENDA RIKTIGA TIDNING FÖR AMIGA-ÄGARE

21 OKT – 3 NOV 1993

NR 18 ● ÅRGÅNG 8

PRIS 20 kr (inklusive moms)

Norge 24 kr ● Finland 22 FMK

DATA

**Nu med
datorspels-
tidningen
High Score
Express**

**Amigan
skapar
mode**

**Skapa dina
egna landskap**

**Hårda
straff för
pirater
– två domar klara**

TIDSAM 0563-18

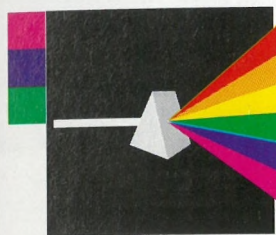
18

7 388056 302006

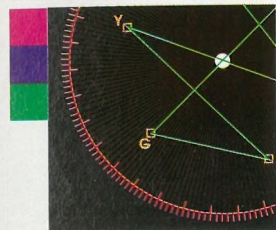
STÖRST ÄR STARKAST!

Karlberg & Karlberg har de bästa lösningarna till din **AMIGA®**

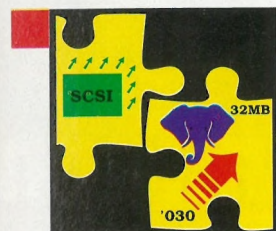
Great Valley Products haft de teknologiskt ledande tillbehören och expansions produkter sedan 1988.
Vi har hela tiden erbjudit tillbehör av högsta kvalitet för Amiga... utan undantag!

EGS 28/24 SPECTRUM™ Passera AGA grafiken med detta realtids, 24-bitars, true-color grafikort. Programmerbara upplösningar upp till 1600x1280! 800x600 i 24-bitar. Vi inkluderar en genomföringskabel för dig som endast vill använda en monitor. De flesta programmen är bara att köra, du får även med EGS-paint som en bonus! Unna dig själv ett professionellt grafikort till din Amiga i dag och se vad du har missat.

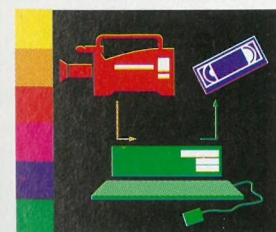
TBC Plus™ Denna professionella tidbaskorrigerare (TBC) använder state-of-the-art 8-bit 4:2:2 video-signal behandling... **PLUS** du får en realtids video framegrabber samt frame-buffer på 16.7 milj färger... **PLUS** det ingår en full EBU/SMPTE tidkods mottagare/generator... **PLUS** denna otroliga produkt har transkoder för komposit och Y/C ingångar... **PLUS** en 3-kanals video-switcher (komposit och Y/C)... **PLUS** programmerbara video special-effekter!

Performance Series™ Vid 50 MHz kan du äga den snabbaste Amiga 1200 i världen! Installera upp till 32MB höghastighets 32-bit RAM. Med den ytterligare kraften från en 50MHz FPU så har dina flyttaloperationer aldrig varit snabbare. En simpel inkoppling i luckan under Amiga 1200 påverkar inte din garanti. Med din SeriesII så har du även tillgång till vår speciella expansionsport. Lagg till det snabbaste Amiga 1200 SCSI interfacet med A1291 SCSI-kit! Kopplas helt enkelt in på baksidan. Mer expansioner kommer!

Image FX™ Totalt integrerad bildbehandling, detta är det enda bildbehandlingsprogrammet du någonsin kommer att behöva PUNKT Detta är den professionella lösningen som inte bara ger dig konvertering mellan olika bildformat såsom TIFF, GIF och TARGA, med också ett fullfjädrat, 24-bit, realtids rit och touch-up program. Se arbetet du gör medan du gör det! Kantintoning, alfakanal, CMY/HSV/YUV/YIQ operationer, inbyggt scanner-stöd, regionsbaserad bildbehandling. Allt medföljer! Nu i ny ännu bättre version 1.5!

G-Lock™ Sammanställ live video, ljud och Amiga grafik och gör det på vilken Amiga som helst. Bli inkopplad med videovärlden med vår inbyggda transkoder för att konvertera video-in till komposit, Y/C (S-VHS), RGB eller YUV ut! Fullt stöd för AGA systemen samt 'klassiska' Amiga 500, 2000 och 3000. Enkelt användarinterface gör denna produkt lättanvänd och lättstyrd. **SCALA™** användare kan även använda en EX-modul för att använda G-Lock i sina multimedia applikationer. Med G-locks dubbla ljudingångar blir detta det bästa valet för din Amiga!

IV-24™ 2.0 - Det ultimata genlocket Detta är vad du har sökt efter - det professionella genlocket för Amiga 2000, 3000 eller 4000. Denna hårdvarulösning är det krispigaste och renaste video-genlocket för Amiga. Med möjligheter för RGB, komposit, SVHS, Betacam och M-II kompatibla in- och utgångar. Kortet har även 24-bit, 16.7 milj färgers framebuffer och realtids framegrabber/digitizer, detta är genlocket varje professionell användare behöver. Kraftfull mjukvara medföljer som kompletterar denna produkt till det ultimata genlocket

DSS8+™ Helt överlägsen! Detta är det tystaste, mest professionella och snyggaste digitala 8-bit ljud-samplern som finns. Monterad i stöttålig genomskinlig plast. Detta är Amiga samplern du vill äga! Den mångsidiga 'Digital Sound Studio' mjukvaran inkluderar ett flexibelt program för sampling, editering, komponering, stereoljud uppspelning samt tillverkning av musik i .MOD format

G-Force '030 Combo™
GVP's klassiska Combokort accelererar din Amiga 2000 till nya höjder! Detta integrerade system placeras i processor sloten i din dator och ökar prestandan dramatiskt. Installera enkelt 16MB (4x4MB) eller 64MB (4x16MB) av 32-bitars snabbminne. Du får expansion och mångsidighet av vårt kraftfulla SCSI interface som låter dig ansluta upp till 7 enheter såsom hårddiskar, SyQuest löstagbara media och CD-ROM. G-Force '030 finns i två versioner 25 eller 40MHz. Upplev känslan av G-kraft i dag.

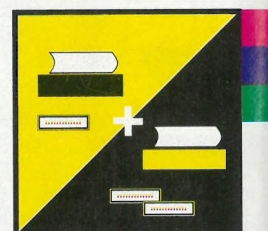
G-Force '040/33 Combo™
Den klassiska Combokort när den är som bäst! Dina applikationer kommer att blixtra med den extrema kraften i en 33MHz 68040 processor. Ge denna muskeln lite utrymme att flexa med 16MB (4x4MB) eller 64MB (4x16MB) av 32-bitars snabbminne. Givetvis är vårt vinnande SCSI interface inbyggt för maximal prestanda och vi inkluderar även en extra parallellport samt en buffrad höghastighets serieport.

4008 SCSI™
Öppna SCSI världen med detta lättinstallerade kortet. Få genast access till hundratals av tillbehör såsom hårddiskar, SyQuest löstagbara media eller CD-ROM. Addera upp till 7 enheter till din Amiga 4000. Som ledaren sedan 1988 av Amiga tillbehör och teknologi, lämnar vi fortfarande stöd för A2000 ägare såsom en expansionsmöjlighet med 8MB RAM-minne på kortet. Avancerad ytmonterad teknologi tillåter användaren att montera 3.5" drive direkt på kortet. Unna dig GVP SCSI!

ioExtender™
Känner du dig inlåst? Låt GVP vidga dina vyer med den lättanvända ioExtender'n. På ett kort hittar du en extra parallellport som låter dig exempelvis ansluta en skrivare och en digitizer (såsom DSS8+) samtidigt. Inga mera stökiga, opålitliga switch-boxar. Vi inkluderar två, ja det är rätt, två höghastighets, FIFO buffrade serieportar. Ingen mer förlorad data eller överbelastad dator när du överför via modem (på hastigheter upp till 57,600!). Frigör dina portar och återfå prestandan i din Amiga med ioExtender!

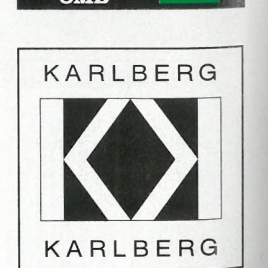
GVP A500 HD8 plus™
GVP's storsäljare HD8 ger dig både minnes-expansionsmöjligheter med upp till 8MB och SCSI interface för anslutning av exempelvis hårddisk. Du har även en expansionsport i hårddisken för monteringen av ett PC286-kort som ger dig PC emulering!

PC286™
Detta kort ger dig en 512 KB 16MHz PC-286 i din Amiga! Behöver du mer PC-minne kan du låna lite från ditt Amiga-minne, du kan även låna Amigans diskettstation och läsa 720KB-PC disketter och du kan givetvis dela Amiga-hårddisken för PC-program!

GVP A530™
Känner du din Amiga 500 för slö? Här finns lösningen! Med denna expansion får du inte bara 32-bitars snabbminne samt SCSI, utan även 40MHz 68030 och möjlighet att montera matematikprocessor. Med denna expansion kan du även köra det riktigt krävande programmen på en Amiga 500. Expansionsport för PC286-kortet finns även i A530!

KARLBERG & KARLBERG AB
237 91 BJÄRRED
Tel. 046 - 47 450
Fax 046 - 47 120

Fotosatt hos JustNu Tryck i Lund med hjälp av Professional Page och Professional Draw
DMz 18-93

Prenumerations-service:

Titel Data AB
112 86 Stockholm
Tel: 08-652 43 00
Vardagar klockan 08.30-12.00,
13.00-16.30

Prenumerations-priser:

Sverige och Norden:
Helår (22 nr) 380 kr
Halvår (11 nr) 195 kr
Korttid (7 nr) 128 kr
För prenumeration utanför Norden
tillkommer kostnad för flygfrakt

Redaktion:

Postadress: 112 85 Stockholm
Besöksadress: Industrigatan 2A
Tel: 08-692 01 40
Fax: 08-650 97 05 (redaktionen)
BBS: 08-654 99 50

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Christer Rindeblad

Redigering:

Jan Huss

Lasse Zernell

Testredaktör:

Peter Kerschbaumer

Sekretärer:

Kristina Malm

Medarbetare i detta nummer

Peter Kerschbaumer, Brad S.
Christina Bäcker, Christer Bau,
Anders Reuterswärd, David Ekholm,
Björn Knutsson, Bengt Dahlström,
Niklas Lindholm, Pekka Hedquist,
Anders Ramsey, Gunnar Syrén, Ove
Kaufeldt, Erik Lundevall.

Utgivare:

Bröderna Lindströms Förlags AB
VD: Gunnar Netz
Ekonomichef: Björn Sandberg
Annonsschef: Göran Backman

Företags-annonser:

Annonskontakten AB
Att: Björn Wenström
Nybrogatan 1
171 42 Solna
Tel: 08-83 09 15
Fax: 08-27 37 35

Rippning och tryck:

Rippning: Melanders Fotosätter AB,
Sthlm
Repro: Valör Repro, Bromma
Tryck: Hedemora-bladet, Hedemora

ISSN: 0238-3379

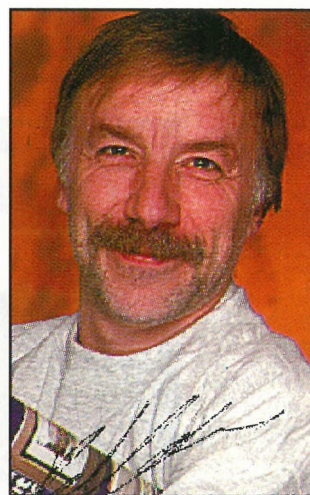
Eftertryck förbjuds utan skriftligt
tillstånd från tidningen. För ej
beställt material ansvarar ej.
Pristagare i av tidningen anordnade
tävlingar ansvarar själv för eventuell
vinstskatt

Omslagsfoto: Mikael Johansson
(Kläder från Benetton)

Medlem av

Tack för hjälpen, – nu blir vi ännu bättre

Christer Rindeblad,
chefredaktör

j, vilken reaktion vi fick på

Datormagazins nya utseende och innehåll. Aldrig tidigare har vi fått så mycket brev och telefonsamtal från er läsare om ett enskilt ämne. Det är roligt att ni läsare är så engagerade i "er" tidning.

Merparten av alla samtal och brev har varit positiva till "nya" Datormagazin.

– Ett riktigt lyft, som en läsare sa till mig.

Men en del läsare riktade också, med rätta, kritik på alla småmissar. Det är kritik vi tar till oss. Nu siktar vi på redaktionen in oss på "finputsning" för att minska andelen stavfel, layout-missar och andra små tabbar. Vi kommer alltid att fortsätta vårt arbete med att ge er en bättre tidning. Just nu formas en speciell referensgrupp av läsare som redaktionen ska ha kontakt med efter varje nytt nummer.

Våra ansträngningar för att ge er en bättre tidning kommer inte att minska.

Samma sak med bevakningen av vad som händer på Amigafronten. Ett mål vi haft är att i varje nummer ha åtminstone ett reportage om hur Amigan används professionellt, ett ämne som verkar ligga många läsare varm om hjärtat.

I detta nummer har vi ett stort reportage om ett ovanligt användningsområde, nämligen modedesign med Amigan. Det program som beskrivs är givetvis i en prisklass som bara företag har råd med. Men ändå är det intressant att se hur Amigan kan tränga in på helt nya fält.

Ett annat ämne som får stort utrymme i detta nummer är piratkopiering. Flera viktiga domar i piratmål har fallit där det utdömts höga böter och skadestånd. Dessa domar visar att piratkopiering inte är något som svenska domstolar tar lätt på. Något att tänka på för alla svenska pirater.

44

16

6 och 9

NYHETER

Från CDTV till CD32 8

Här är listan på de CDTV-titlar som fungerar till CD32.

Olagligt med piratkopior i BBS 6

Läs om domen som betyder att piratkopior i BBS:er är olagliga.

Piratdom i Karlskoga 9

Över en kvarts miljon kostade det 28-åringen att piratkopiera datorprogram.

40.000 i förstapris 10

Årets demoparty för Amigafreaks går av stapeln i Skene utanför Göteborg den 5-7 november.

TEST

Alla 3D-fonter du behöver 18

Med Powerfonts kan du göra egna 3D-fonter och spara dem i Real3D- eller Videoscapeformat.

Slakten är värst 21

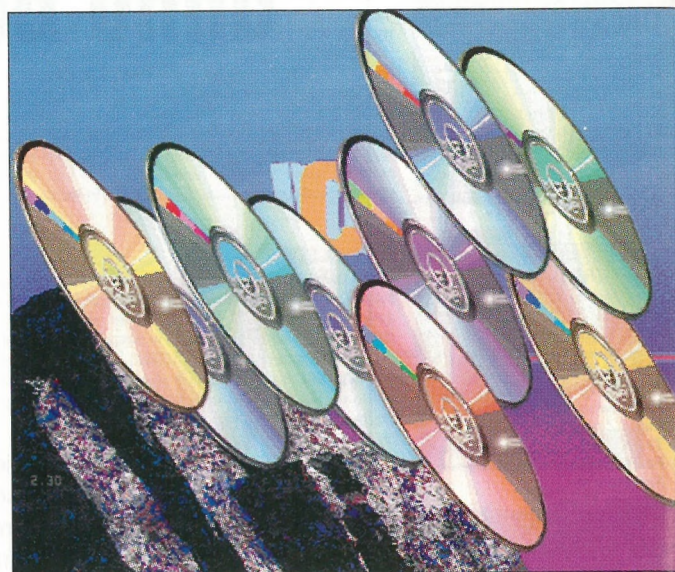
Om du tänker släktforska med hjälp av dator, så rekommenderas inte AnOrdning.

Star SJ-144 håller inte måttet 32

Stars nya färgskrivare som påstås vara lika bra som en skrivare i 40.000 kronorsklassen trots att den kastar under 10.000 kronor hårdtestas.

Trivs bäst i egna landskap 44

I nya Scenery Animator kan du lägga in Videoscape 3D-objekt i de världar du skapar.

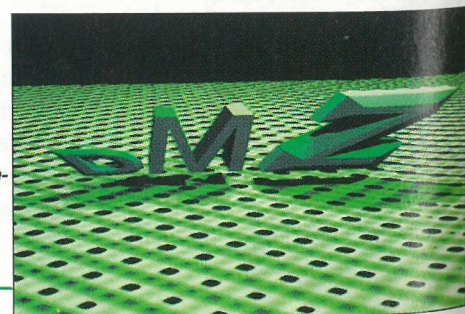

Ännu finns det hopp för gamla CDTV-titlar. Många program förlorar dock ljudet eller kräver mus. Se sidan 8.

På bilden syns den 28-årige piratkopierarens "arbetsplats". Datorutrustningen blev han av med och till det kommer en kvarts miljon kronor i skadestånd och 11.200 kronor i böter. Plus villkorlig fängelse. Läs mer på sidan 9.

Sträck, krymp, luta eller gör avfasningar. Med Powerfont öppnar sig möjligheterna till att göra egna 3D-fonter. Se sidan 18.

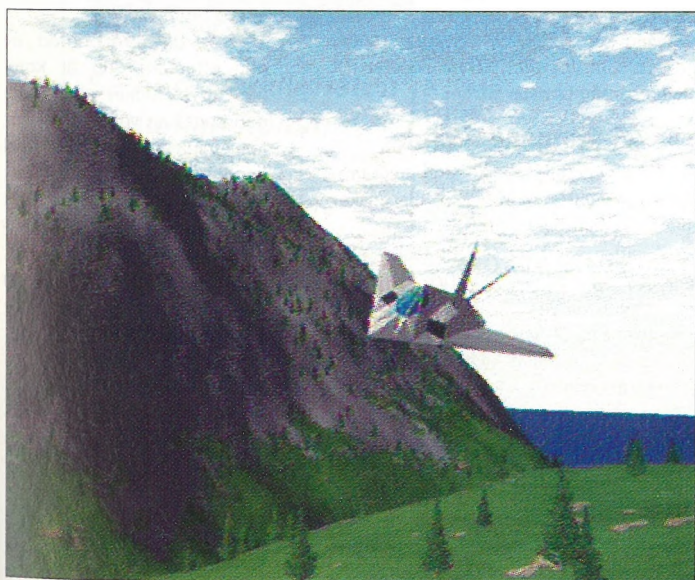

Hon kör världens dyraste Amiga-program, PrimaDesign. Med det kan man rita egna tygmönster. Se sidan **16**.

*Svammlarnas konung och förvirringens fader Brad S ger svar på tal. Sidan **12**.*

Christer Bau har testat nya Scenery Animator, programmet där man kan rita egna landskap. Christer har tidigare klagat på att programmet ställer träd på fläckar där det inte finns någon jord. Efter en rundresa i Turkiet tar han dock tillbaka sitt klagomål. Mer om detta på sidan **44**.

PROGRAMMERING

ARexx-guide på hypertext 20

Förutom ARexx-guiden recenseras tre böcker som kan vara till nytta för den programmeringsintresserade.

PD

Fred Fish går över till CD 15

Diagram och kalkyler 26

Anders Reuterswärd bjuder på smått och gott till C64/128. Dessutom intressanta adresser till engelska Commodore-föreningar.

Fishar 36

38 PD-program fördelade på 12 disketter.

Disksalv 2 39

Programmet som kan fixa kraschade diskar.

KOMMUNIKATION

BBS-listan 35

Som vanligt Sveriges aktuellaste lista.

REPORTAGE

Mode med Amigan 16

Läs om tjejerna som designar kläder med hjälp av Amigan.

FASTA AVDELNINGAR

Ledare 3

Back-Chat 12

Brad S yrar vidare

Serier 28

Insändare 40

Galleriet 41

Bildtävlingen fortsätter

Expertpanelen 42

Lär dig skillnaden mellan Baud och Bps

Nästa nummer 46

Han har gjort piratkopior i BBS:er olagliga

FOTO: Christer Rindeblad

En nöjd åklagare, Christer Ström, efter den fällande domen mot en 48-årig sysop i Helsingborg.

ELDA tar över i Norrland!

Datagrossisten i Sundsvall AB kommer inte att svara för distributionen av Amiga i Norrland som det var tänkt.

Förhandlingarna mellan Datagrossisten och Commodore Scandinavia A/S sprack på slutet och ELDA i Bovallstrand tar över norrlandsdistriktet istället.

Det meddelar Commodores svenska representant Martin Sirc i ett pressmeddelande.

Distributionen av A600, A1200 och CD32 i Sverige delas alltså upp på följande sätt; O.S.S. i Göteborg svarar för södra Sverige, Com-Con Distribution AB för mellan-Sverige och ELDA för norra Sverige.

Distributionen av Amiga 4000 i hela Sverige sköts helt av Karlberg&Karlberg i Bjärred.

HELSINGBORG. Att sprida piratkopior via en BBS är olagligt.

Det står klart efter en dom i Helsingborgs tingsrätt, där en 48-årig sysop för BBS:en Scandinavia dömdes för brott mot upphovsrätten till 8.000 kronor i böter.

Det här var första gången piratkopiering via en BBS prövades rättsligt i Sverige, vilket har gjort att fallet rönt stor uppmärksamhet. När rättegången startade i början av september var rättsalen fylld av journalister och sysops från lokala BBS:er i Skåne. Alla tidigare piratfall i Sverige har gällt personer som sålt disketter med piratkopierade nyttoprogram och spel. Fyra personer har hittills dömts för piratkopiering i sådana fall.

Över 100 program

I Helsingborgsfallet är det dock annorlunda. Här handlar det om ett privat Bulletin Board System (BBS) där användarna via sin hemdator med modem och telefon kunde skicka upp och ladda ner program. I en speciell area, endast tillgänglig för ett 40-tal av användarna, fanns dock över hundra kommersiella nyttoprogram och spel. Och det är dessa som åtalet handlade om. 48-åringen tog nämligen ut en årsavgift på 200 kronor av dem som hade tillgång till den speciella filarean. Åklagaren hävdade att det var att jämställa med olaglig kopiering och spridning. Försvaret menade att 48-åringen endast tillät en mindre vänkrets att få tillgång till specialarean och att detta skulle vara tillåtet inom ramen för s.k. kompiskopiering.

Scandinavias verksamhet upptäcktes våren 1992 av organisationen Business Software Alliance (BS) som gjorde en polisanmälan. Och den 18 mars 1992 slog polisen till och gjorde en husrannsakan mot mannens bostad. All datorutrustning värd ca 75.000 kr beslagtogs.

Åklagaren Christer Ström, känd från piratfallet i Kristianstad, ansåg att 48-åringen klart brutit mot upphovsrättslagen och krävde ett kortare fängelsestraff eller höga dagsböter samt att utrustningen förverkas.

– Vi måste visa att lagen om upphovsrätt inte enbart är några bokstäver på ett papper. Näst Holland är Sverige det värsta landet i Europa just genom spridningen av piratkopior via BBS:er, förklarade Christer Ström.

Någon kompiskopiering till en trängre vänkrets som försvaret hävdar handlar det inte om, ansåg Christer Ström.

48-åringen erkände

48-åringen erkände att han tagit emot program och vidarebefodrat dem, men nekar till att ha begått något brott.

– Avgiften var bara för att täcka mina egna kostnader för BBS:en. Och jag talade om för dem, via varningstexter, att de programmen endast var för personligt bruk och inte fick användas kommersiellt, påpekade 48-åringen.

Men det hjälpte inte. Helsingborgs tingsrätt menade att mannen uppsåtligt brutit mot upphovsrättsreglerna och dömdes mannen till villkorligt straff, 80 dagsböter å hundra kronor. Ändå är den fällande domen avgörande. Piratkopiering via BBS:er är mycket omfattande i Sverige. Tidigare har programföretagen inte kunnat ingripa mot denna verksamhet. Efter domen i Helsingborg kan man räkna med flera tillslag mot s.k. pirat-BBS:er.

Christer Rindeblad

Landbergs ska kränga böcker

Landbergs AB har gjort ett avsteg från regeln att inte ta upp generalagenturer. Nu distribuerar företaget bokserien "Mastering Amiga..." från det engelska förlaget Bruce Smith Books.

– Jag blev imponerad av den eftersom den är komplett, dvs. täcker alla områden som kan vara intressant för Amiga-ägare, säger **Carl Landberg**.

I serien ingår böcker som behandlar Amiga DOS, Workbench, programmering (C, assembler, Amos, ARexx) mm.

Info: Landbergs AB

Tel: 08-581 650 35

Fax: 08-581 702 50

Fred Fish goes CD
– sidan 15

JOYSTICKS

DIGITALA

Slik Stik	79:-
TAC 2	129:-
Q-stick	89:-
PowerPlayers	69:-
WICO Redball/Bathandle ...	249:-
QuickJoy 2	79:-
SuperBoard	249:-
TopStar	229:-
Supercharger	129:-
MegaStar JR	179:-
MegaStar	229:-

ANALOGA

Warrior 5	249:-
Warrior 1	349:-
Gravis Gamep.	349:-
QuickShot QS113	295:-
Gravis Analog Pro	549:-
Mach 1	295:-
Thunderstick/Jetfighter 2 ...	495:-
Flightstick	595:-
Flightstick Pro	995:-
Maxx TwoFlight Yoke	895:-
Maxx Two Rudder Pedals ...	595:-
Maxx Cobra m. processor ..	895:-
Virtual Pilot	995:-

Så nära verkligheten du kan komma!

ACM Game Card	495:-
Flight Control System	995:-
Flight Control System Pro ..	1.495:-
Weapon Control System	995:-
Weapon Control System II ..	1.395:-
U-Prom för WCS	399:-
F16C Joystick Control	1.995:-
F16C Throttle Control	1.995:-
F16C Joystick Control Pro ..	9.995:-
F16C Throttle Control Pro ..	5.995:-

F16C Cockpit:

Basic Unit	9.995:-
Switch Kit	4.995:-
Micro Processor Module ..	1.495:-
Shoulder Straps	1.495:-
Seat Pads	2.495:-
Fiberglass Shell	12.995:-

MÅNADENS SPECIAL!!!

SEIKOSHA SL-95
Färgmatrisskrivare
360x360 punkter/tum
med drivrutiner Amiga/Windows

2.995:-

PC VL-BUS EXKLUSIVE MOMS

VESA Local Bus moderkort med
ZIF-socket, 4Mb RAM,
256k cache, AMI BIOS,
Cirrus Logic VL 32-bit
grafikkort,
VL 32-bit super I/O-kort, Tgb.

DK 486SX25-VL

Intel 80486SX 25MHz,	
Utan HD	7.995:-
130Mb HD	9.995:-
214Mb HD	10.995:-
341Mb HD	11.995:-

Tillägg för DX-33MHz	2.000:-
Tillägg för DX-50MHz	4.000:-
Tillägg för DX2-66MHz	5.000:-

MONITORER

A 1084S	2.995:-
C 1940S	4.244:-
C 1942S	4.994:-
C 1960	4.994:-
1936A SVGA	2.995:-
Addonics SVGA MPR II	3.494:-
Philips 4CM4270 MS	4.369:-
SAMPO KDM1566DL	5.619:-
SAMPO KDM 1788	12.494:-

Datakompaniet BEGRUAB
Mäster Samuelsgatan 45
Box 424
101 28 STOCKHOLM

Tel: 08-215730, 215756
Fax: 08-215776
Vardagar 10-18
Lördagar 10-15

"-Har du PC, har vi resten"

NYHET!!! CD³²

Alla CD³² titlar
i lager!!!
FÖRST!

RING FÖR PRIS!

NU AMIGA 1200 MED HARDPACK!!!

Amiga 1200

Motorola 68020 14MHz, 2Mb RAM	
3.5" 880 kb FD, Mus	
AmigaDOS 3.0	
Utan hårddisk	RING!
Med 60Mb HD	RING!
Med 85Mb HD	RING!
Med 120Mb HD	RING!
Med 200Mb HD	RING!

Amiga 4000-EC030

Motorola 68030 25MHz, 2Mb RAM	
3.5" 1.76Mb FD, Mus	
AmigaDOS 3.0	
Med 85Mb HD	RING!

MODEM

Televerksgodkända

UfoMate P1496MX 3.995:-
v32bis, 14400 baud modem, 9600 baud fax
Trio Datafax Lite för Windows
Trio Datamodem, alla nödvändiga kablar

US Robotics Sportster 3.995:-
v32bis, 14400 baud modem, 14400 baud fax
Med fax- och modemprogramvaror för PC
och alla nödvändiga kablar.

LJUDKORT & CD-ROM

Högtalare
på köpet vid köp av
valfritt ljudkort!
(värde 295:-)

SB 2.0 DeLuxe 1.125:-
11 kanaler mono, I/O: Game, Line in/out, Midi

SB Pro DeLuxe AT 1.750:-
SB Pro MCA 2.495:-
22 kanaler stereo, I/O: Game, Line in/out, Midi, CD

SB 16 ASP 2.995:-
16 bits, stereo, 32 kanaler, I/O: Game, Line in/out, Midi, CD-rom, Mic, m.m.

Media Magic DSP-16 1.795:-
16 bits, stereo, 32 kanaler, I/O: Game, Line in/out, Midi, CD-rom, Mic, emulerar alla stora standarder

MV Audio Port 1.995:-
För anslutning på parallellport på laptops
Win 3.1-komp

Pro Audio Studio 16 2.995:-
16 bits, stereo, I/O: Game, Line in/out, Midi, CD-rom, Mic, Voice Recognition

SB Pro Multimedia från 6.869:-
SB Pro, CD-ROM XA, 7 CD-titlaroch högt.

SB CD16 från 8.995:-
SB 16, CD-ROM XA Multisession, dual-spin
7 CD-titlaroch högt.

Fusion CD 16 6.244:-
Pro Audio Spectrum 16, Philips CD XA MS
högtalare samt 5st CD

Fusion Double CD 16 7.995:-
Pro Audio Spectrum 16, NEC Dual-spin
högtalare samt 4st CD (Inklusive 7th Guest!)

Panasonic 562 4.994:-
Dual spin 300k/sek, XA Multisession, 350ms
passar direkt på Soundblaster. Interface ingår.

SONY CDU31A 2.995:-
Prisvärdast 150k/sek, 550ms, XA multisession
inklusive AT-interface. Kan också kopplas in direkt
på Media Magic DSP-16!

Hetast till PC
JUST NU!
MS Flightsimulator 5
695:-

STANS STÖRSTA SPELSORTIMENT! SPECIALITÉT: FLYGSIMULATORER

Samtliga priser inklusive moms om inte annat anges. Priser och specifikationer kan ändras utan vidare notis.

Från CDTV till CD32

De allra flesta gamla CDTV-titlar fungerar även på CD32:an

Nyheter för Bars&Pipes

"The Performance Tools Kit" är en samling på 21 verktyg (moduler) för att underlätta arbetet med Bars&Pipes Professional. Bland verktygen finns t.ex. OnTime och PatchMap. Det första är till för att man ska kunna se om noterna man spelar är i takt eller nära rätt tidsintervall och det andra är ett verktyg för att byta ut en "patch change" med en annan.

Den andra nyheten är "The PowerTools Kit" som är 21 verktyg som enbart handlar om hantering av MIDI-data. Bland verktygen finns "Swing" som gör att hårt kvantiserade spår får en mänsklig känsla. Det hela går att reglera via en del parametrar. "Conductor" är ett annat verktyg som konverterar "note on"- och "note off"-signaler till "programchange"-signaler som användaren fritt kan definiera.

Info: Karlberg&Karlberg AB
Tel: 046-474 50
Fax: 046-471 20

PD-spel på CD

"Now that's what I call games" är en CD-skiva med 100 public domain- och shareware-spel till Amiga med CD-ROM eller CD32. På CD-skivan finns allt från flygsimulatorer till klassiska spel som Poing och Monopoli.

Pris: ca. 300 kr inkl moms
Info: Multimedia Machine Limited, England
Tel: 00944-204-36 36 88
Fax: 00949-204-38 09 52

Till vänster den gamla CDTV:n och till höger Commodores nya CD32.

Ca 90 procent av alla gamla CDTV-titlar fungerar även på den nya CD32. Det visar en undersökning som engelska Commodore gjort. Även om CDTV-titlar inte utnyttjar alla nya tekniska möjligheter som CD32:an erbjuder, och ibland fungerar inte ljudet, så betyder det att det redan nu finns 75 CDTV-program till CD32.

Datormagazin kan här publicera hela listan över allt som fungerar.

Dessa fungerar

A bun for Barney (med mus, utan tal).
A long hard day at the ranch
Advanced Military System (utan ljud).
All dogs to heaven (med mus).
American Heritage Dictionary (med mus).
American Vista Atlas (inget ljud)
Animals in motion.
Asterix & son english (inget ljud).
Asterix english for french I-II.
Asterix french for english I-II.
Asterrix - english for all I-II.
Barney Bear goes camping.
Barney Bears goes til school (utan tal).
Basketball.
Battle Storm.
Caplex.
Case of the Cautious Condor (NTSC).
Case of the cautious condor.
Casino Games (endast PAL).
Chaos in andromeda.
Cinderella.
Complete works of Shakespear (med mus).
Defender of the crown.
Dr Wellman (med mus).
Fakta.
Fantastic Voyage.
Fractal universe.
Fruits and vegetables.
Fun school - under 5's.
Garden plants (med mus).
Grolier encyclopedia (återförsäljare).
Guinness disc of records (med mus).
Heather hits her first home run.
Hounds of the Baskervilles (med mus).
Hutchinson's encyclopedia
Illustrated holy bible (med mus).
Indoor plants (med mus).
Mind run.
Moving: stomach ache.
My paint.
New Basics electronic cookbook.
P.O.S. Demo 2.0 W/Caddy.
Pandoras CD. Paper bag princess.
Prehistorik.
Psycho killer (med mus).
Psygnosis demo.
Raffles.
Scary poems for the rotten kids (med mus).
Sherlock Holmes (med mus).
Sim city.
Super Games pack.
Tale of Benjamin Bunny.
Tale of Peter Rabbit.
Team Yankee (med mus).
Thomas snowsuit.
Tiebreak tennis.
Timetable of business.
Timetable of science.
Town with no name.
Trees & Shrubs.
Trivial Pursuit.
Women in motion (med mus).
Wrath of the demon.

Dessa fungerar inte alls

Karaoke fun hits I.
Karaoke Hits I.
Music Maker.
Prey. Remix.
Welcome disk.
World Vista Atlas.

Otestade CDTV-titlar

Battlechess.
CDPD I. Classic Board games.
Connoisseur fine arts.
Curse of Ra.
European space simulator.
Family circus home video titles.
Fred Fish collection.
Fun School-serien.
Global Chaos.
Guy spy.
Japan world (PAL).
LTV-English as a second language.
Mind run II. Mud puddle.
NASA, the 25th year.
North polar expedition.
Ordicode.
Power pinball.
Snoopy.
Space wars.
Spirit of Excalibur (NTSC).
The demo CD.
Turrican I.
Turrican II.
Voice FX.

Piratdom i Karlskoga

Datorfik för arbetslösa

I Solna norr om Stockholm har man öppnat "Datafiket". Meningen är att arbetslösa ingenjörer, tekniker, ekonomer och andra datoranvändare ska hålla sina datorkunskaper vid liv.

Hittills har man sex datorer men arrangörerna hoppas på att sponsorer ska hjälpa till med pengar till fler datorer.

För att få använda sig av datorerna krävs det att man är 25 år gammal och har en grundutbildning i ADB.

Över en kvarts miljon kronor i böter och skadestånd kostade det 28-åringen att piratkopiera datorprogram.

Dessutom blev han av med sin datorutrustning och dömdes till villkorligt fängelse.

Domen föll nyligen i Karlskoga tingsrätt och den var slutet på en tre år lång polisutredning som omfattar över 500 sidor med förhör och bevismaterial!

Polisen i Karlskoga har lyckats bevisa att den 28-årige Degeforsbom sålt ca 4.000 piratkopierade spel och nyttoprogram och tjänat över 135.000 kronor på affären. Pengar som han inte eller deklarerat eller redovisat. Och därför dömdes mannen även för bokföringsbrott.

Sålde 8000-kronors-program för 30 kronor

Det hela började i maj 1990 när en datorhandlare på orten upptäckte att en av hans kunder köpt DynaCAD, som normalt kostar 8.000 kronor, för bara 30 kronor via en annons i Gula Tidningen.

Polisen påbörjade en utredning som förde dem till en då 25-årig verkstadsarbetare i Degefors. Under en husrannsakan mot mannens bostad, fann man mängder med bevis för att 28-åringen bedrivit en omfattande försäljning av piratkopierade spel och nyttoprogram. Polisen beslagtogs samtidigt mannen datorutrustning.

Kontoutdrag från postgirot visade att mannen från juni 1989 fram till polisrazzi-

an maj 1991 sålt ca 4.000 piratkopierade spel och nyttoprogram för sammanlagt 135.000 kr.

Visste inte att det var brottsligt

28-åringen satt häktad i två veckor för att han inte skulle kunna försvåra utredningen.

Under polisförhör erkände mannen dels att han sålt piratkopier och inte eller deklarerat för sina inkomster från försäljningen. 28-åringen menade dock att han inte visste att det var brottsligt samt att han var redovisnings-skyldig.

Polisens största problem var att finna den rätta ägaren av de piratkopierade programmen, alltså de företag som har upphovsrätten.

I slutändan var det bara Brembergs Electronis i Hjo, generalagent för DynaCAD, som ställde upp. Polisen hade bevis för att 28-åringen sålt 30 exemplar av DynaCAD, vilket räckte för att domstolen skulle döma piraten att betala Brembergs Electronics ett skadestånd på sammanlagt en kvarts miljon.

I domen heter det vidare att "den brottslighet som XXX övertygats om är av sådan art att en fängelsepåföljd svårigen kan undvikas."

Men eftersom 28-åringen tidigare är ostraffad och skött sig efter polisrazzian beslöt man att ge mannen villkorligt fängelse och istället kännbara böter i form av 140 dagsböter a 80 kronor, alltså 11.200 kronor.

Christer Rindeblad

DynaCAD var ett av de program som 28-åringen piratkopierade och sålde. DMz testade programmet i nummer 2/1992 och gav det betyget "utmärkt" vad gäller pris/prestanda. Priset på Amigaversionen var då 9400 kronor. 28-åringen sålde det för 30 kronor.

Mässdags

Åke Pettersson, projektledare för Spel&Dator.

Datormagazins läsare får specialrabatt på årets stora mässhandling, Spel&Dator -93 i Sollentuna den 5-7 november.

Rabatten gäller dessutom SerieExpo och Lek&Hobby som körs samtidigt.

Spel&Dator den 5-7 november är resultatet av ett unikt samarbete mellan tidningen Datormagazin och Sollentunamässan.

– Mässan har blivit en fantastisk mötesplats där våra läsare en gång om året kan möta redaktionen och vi möta dem. Dessutom ger det oss en chans att visa läsarna allt vad branschen har att erbjuda, säger Christer Rindeblad, chefredaktör för tidningen Datormagazin.

– Personligen tror jag vi sätter nytt besöksrekord i år, säger Åke Pettersson, projektledare för Spel&Dator. Förra året lockade tripelmässorna sammanlagt 33.000 besökare. I år hoppas vi på 40.000 besökare. Bara inte alla kommer första dagen, för då blir det trångt.

Datormagazin 18•93

– Som en extra bonus för våra trogna läsare ger vi dem specialrabatt på entrén, säger Christer Rindeblad.

Spel&Dator kommer i år att ha flera nya utställare. Förutom Commodore kommer också Nintendo, SEGA och Microsoft för att visa det senaste på spelfronten.

Andra inslag blir den omtalade cyberpunkshowen "The return of Cyberia", en arkadhall samt en paintbollbana. Lek&Hobby har utlovat en jättelik modelljärnväg och modellflyg. SerieExpo har dessutom bjudit in en rad kända serie-tecknare.

– Trippelmässan kommer att ha något för alla i hela familjen, lovar Åke Pettersson.

RABATTKUPONG TILL MÄSSAN

DATOR
Magazin
HIGH SCORE

10:-

LEK & HOBBY

SERIE EXPO 93

SPEL 93 & DATOR

Denna kupong ger tio kronor rabatt på ordinarie biljettpreis (70 kronor) till Spel&Dator -93, Lek&Hobby och SerieExpo -93 på Sollentunamässan 5-7 november 1993. Kupongen får ej kopieras och gäller endast för en biljett.

Namn:

Adress:

Postadress:

RABATTKUPONG TILL MÄSSAN

Nazist-BBS granskas av anti-rasiströrelse

Nu startar jakten på nynazistiska BBS:er i Sverige. De ska kartläggas och sedan polisanmälas för spridande av rasism.

Bakom jakten står Svenska kommittén mot anti-semitism, en organisation som verkar mot judehets. Enligt en representant för organisationen finns det idag ca 15 rena nazist-BBS:er i Sverige.

– Dessa nazistbaser innehåller mycket, mycket grov rasism. Jag har aldrig sett grövre, säger en representant för kommittén till tidningen Aftonbladet.

– Vi försöker nu få en bild av situationen - för att kunna gå vidare till justitiekanslern.

Enligt kommittén har de rasistiska inläggen även i vanliga BBS:er ökat markant det senaste halvåret.

– De når killar mellan 15 och 25 år. De halvt övertygade blir anhängare, säger kommittén. Den som vill sprida ett budskap har hittat rätt form. En BBS ger enorma möjligheter. Det är perfekt för den som vill skriva ut sin åsikt och slippa stå för den.

De renodlade nazist-BBS:er är dock mycket hemliga enligt kommittén. Och därför ska man nu kartlägga dem, ta fram telefonnummer samt vem som är ansvarig. Därefter ska materialet presenteras för Justitiekanslern för en juridisk prövning.

40.000 kr i förstapris på demoparty i Skene

Nu är detaljerna klara för vad som ska bli årets demoparty för Amigafreaks, nämligen "The Halloween Party-93" som hålls 5-7 november i Skene utanför Göteborg.

Bakom partyt står fyra kända demogrupper, Alcatraz, Silents, Rage och MCS, som arbetat hela våren och sommaren för att få allt i ordning.

Arrangörerna har hyrt Marks gymnasieskola i Skene för att kunna rymma upp emot tusen deltagare.

– Kommer det så många kan vi dela ut de högsta prissummorna någonsin. Totalt blir det då 92.000 kr i prispengar med ett förstapris på 40.000 kronor, lovar Jörgen Isakson i gruppen MCS. Pengarna kommer från entréavgifterna som hamnar på 140-160 kronor per person.

Arrangörerna har satsat hårt på att ge bra service under partyt. Bland annat kommer man att ha en storbilds-TV med en stor ljudanläggning för att kunna visa de senaste demos och filmerna dygnet runt. Och med hjälp av en laserdiskspelare ska bildkvaliteten bli ypperlig.

Party-cafeterian ska sälja choklad, läsk, chips och disketter dygnet runt. Och blir man hungrig går det att få pizza levererad

vid datorn. Skolan har också simhall och solarium som är öppet under partyt. I en speciell sovhall kan deltagarna vila ut, de som vågar.

Partyt startar kl 12.00 den 5 november. Lördagkvällen den 6 november är det deadline för alla demotävlingar, som är indelade i tre kategorier; grafik, musik och demo.

Vid midnatt lördag är det stor demoshow i samlingshallen och kl 12.00 söndag prisceremoni. Klockan 16 söndag den 7 november avslutas partyt.

För att det ska bli en rättvis tävling har arrangörerna satt upp en rad regler. Bidrag till demotävlingarna måste vara gjorda under tävlingshelgen och det måste gå att bevisa. Deadline måste respekteras. Åtminstone en i demogruppen måste finnas på plats under tävlingen.

Alla demos måste fungera på en standard-Amiga OS 2.0 (ECS) med 1 Mb chipmem. Bilder måste gå att ladda med Deluxe Paint 4.0. Musik måste vara spelbar med ProTracker v.3.x.

En tävlingskommitté kommer att välja ut tio bidrag i varje kategori som deltagarna sedan kan rösta om.

Förhandsanmälan till partyt sker genom att betala in 140 kr per deltagare till M.C.S. pg 649 9316-5 senast den 1 november. För mer information om partyt kan man ringa Jörgen Isaksson, tel: 0320-319 81. Lotta Larsson, tel: 011-147 356. Erik Tilleby, tel: 0320-700 90. Information finns också att hämta i följande BBS:er; Midnight Express tel: 011-147 356, Dagcentrallen 90210 tel: 031-79 55 479, Somewhere in time tel: 040-423 039.

Christer Rindeblad

Rashets i BBS mot Dr Alban

Kritiken mot rasism i BBS-världen växer sig nu allt starkare. I Expressen uppmärksammades nyligen en BBS kallad Cybergate, vars filarea har flera inslag av rasism. I Cybergate finns en fil kallad "Negerdödaren" med samplad ljudslinga där en röst i takt med technomusik förmedlar följande budskap: "Negrer borde utrotas - slakta de djäv-larna - kolla Dr Alban...".

Det följs sedan av ett trum-ljud som låter som en kulspruta-salva.

– Jag uppfattar inte slingan som rasistisk, säger sysopen bakom Cybergate till Expressen. Det är bara en kul grej.

Andra BBS-användare är dock kritiska.

– Det är ett för djävligt budskap, säger Fredrik Sandebert till Expressen.

Rasismen i BBS-världen växer och har nu drabbat musikern Dr Alban, som dock tar det hela med ro.

En riktig arkadhall kommer att finnas på mässan Spel&Dator i Sollentuna, Stockholm.

Riktig arkadhall på mässan

Mässan Spel&Dator, som arrangeras den 5-7 november i år på Sollentunamässan, bjuder på en riktig överraskning.

Sveriges ledande importör av flipper och arkadmaskiner ska nämligen ställa ut. Det innebär att en del av mässan kommer att bestå av en riktig arkadhall fylld med de senaste flipperspel och arkadmaskiner!

Syscom

Box 4117 17504 JÄRFÄLLA

Kvalitets-Postorder
Gör som 1000-tals andra
bli helnöjd Syscom-Kund!

ORDERTELEFON
08 - 580 153 30

Vardagar kl 11-18 Lör. kl 12-14 FAX 08-58034094

EXTRAMINNEN till A1200

BLIZZARD1200/4

STORSÄLJAREN!
Oslagbar Kvalitet till
Bästa Syscom-Pris !

Blizzard 1200/4: Med Klocka och hela 4Mb 32bitars RAM... **2.995:-**
Utökad FPU 68882/25 995:- 33MHz 1.095:- 40MHz 1.295:- +4Mb ring
PAKET-PRIS: Blizzard 1200/4 med FPU 68882 40MHz..... **3.995:-**
NYTT: Blizzard 1230, 68030 40MHz, 64Mb RAM, Fast SCSI-II, Ring!

MICROBOTICS MBX1200: Made in USA

MBX1200: 32bitars RAMkort med RealtidsKlocka och plats för FPU
MBX1200 med RealtidsKlocka och 0Mb RAM..... **1.445:-**
MBX1200 med Matprocessor (FPU) 68881-14, 0 Mb..... **1.595:-**
MBX1200 med Matprocessor (FPU) 68882-25, 0 Mb..... **2.595:-**
MBX1200 med Matprocessor (FPU) 68882-50, 0 Mb..... **2.995:-**
RAM: 1 x SIMM storlek 1,2,4,8Mb Osäkra priser, ring bästa dagspris!
12A'Clock: RealtidsKlocka till A1200, intern montering..... **325:-**

A1200 TURBOKORT M1230XA Made in USA

Turbokort till A1200 med helt oövertrolig PRIS / PRESTANDA.
M1230XA: DUBBEL A4000/030 SPEED NU TILL A1200
Börja enkelt och låt din XA växa med behoven. Vi har uppgraderingar.
68030: 25-50 MHz med eller utan MMU.... uppgradera när du själv vill!
68882: 25-60 MHz FPU ger speed..... uppgradera när du själv vill!
RAM: 1,2,4,8,16,32,64 och 128 Mbyte!..... uppgradera när du själv vill!
KLOCKA: M1230XA har redan en Klocka med Batteribackup på kortet.

NYTT: NU ÄVEN TVÅ PRISVÄRDA 25MHz VERSIONER

M1230EC/25MHz **2.995:-**
M1230mmu/25MHz **3.495:-**
M1230mmu/33MHz **3.995:-**
M1230EC/40MHz **3.795:-**
M1230mmu/50MHz **4.695:-**

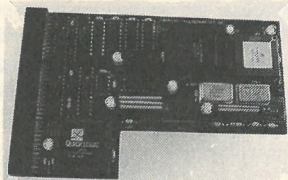
**SYSCOM: STÖRST PÅ
A1200 RAM & TURBOKORT**

PAKET-PRISER: (gäller tills vidare)
M1230EC/25MHz+2Mb **4.195:-**
M1230mmu50,FPU50.... **5.995:-**
som ovan + 4Mbyte..... **7.795:-**

FPU: (68882 passar även till MBX)
33MHz **1.595:-** 50MHz **2.095:-**

OBS: Ny Software till XA!

Superprestanda utlovas, registrerad Syscom kund 45:- **RING NU !**
32bit-RAM: 2,4,8,16Mb SIMM. Ring för bästa dagspriser!

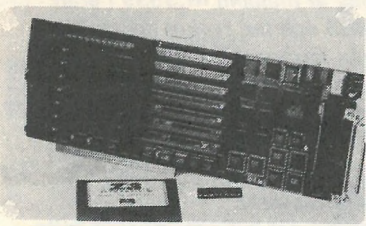

A3000 / 4000 -HD

FastLane Z3

SCSI-II FAST
256Mbyte RAM

Största RAM-kortet
Snabbaste SCSI-kortet
Köp bara ett kort !

FastLane är ett äkta 32bitars Zorro-III kort som ger maximal Prestanda i A3000 och A4000. Vad sägs om 7Mb/s asynk och 10Mb/s synkront!
DYNAMICACHE@ Cachemjukvara samt CD-ROM filsystem på köpet !
Tomt kort: **5.495:-** **PAKET:** Med Quantum SCSI-II 240Mbyte **8.495:-**
Mitt i RAM-Pris-krisen: Superpris med hela 16Mb RAM: **10.995:-**

Hård-Diskar

SupraDrive™ 500XP Series III

TYYYST , Designad (low power) för Driftsäkerhet UTAN FLÄKT !
VIDAREBUSS: Systembussen fortsätter = ActionReply passar perfekt!
AUTO-POWER-DOWN: "Skärmläckare" för HD= Absolut Tystnad!
FUNKTION: RAM och Hårddisk separat Avstängningsbara var för sig!

Quantum 120Mbyte **5.795:-** **Special Q240Mb 6.495:-**

APOLLO: Snabbaste IDE, Svensk Handbok och Install.program
Apollo 2000-AT: 85Mb **3.195:-** **SuperPris 1240Mb 4.995:-**
A500 SCSI-II: Apollo-S 0Mb **2.595:-** 85Mb **3.795:-** 240Mb **6.295:-**

HårdDiskar och Tillbehör

A600 / A1200

Interna 2.5tum Hårddiskar
Bästa Syscom pris !

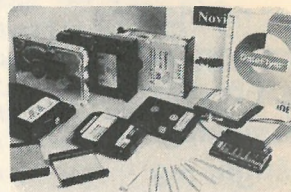
Alla Hårddiskar med Kabel, Skruv
samt Installationsprogram

63Mb **1.875:-** Hostspecial !
85Mb **2.995:-** 127Mb **3.895:-**
210Mb **4.895:-**

Kolla våra SYSCOM-Priser på Hårddiskar !

3.5tum AT/IDE		
Seagate	130-At	2.495:-
	214-At	2.995:-
	260-At	3.595:-
	452-At	5.795:-
Quantum	85-At	2.195:-
	170-At	2.695:-
	240-At	3.695:-
	525-At	6.795:-

3.5tum SCSI		
Quantum	170-S	2.995:-
	240-S	3.795:-
	525-S	6.995:-
	1.05G-S	9.995:- Real
Seagate	2.1G-S	23.995:- (Supersnabb, till t ex FastLane)

Tape Streamers & Växelmedia
WangTek 525Mb **5.995:-**
WangDat 2.0Gb SCSI **10.995:-**
Syquest 105Mb Amiga Ny ring

A600/A1200: Anslut enkelt externa 3.5" HD!

XDS: En extern 3.5" HD i snygg Slimline låda ansluts enkelt med specialkablage till din A600/1200. Klarar även en intern Hd dvs 2st!
Fritt fram för stora snabba och billiga 3.5" HD !

Komplett sats med Låda, kablage samt bra install.mjukvara **895:-**

XDS-paket: Marknadens mest prisvärda A600/1200HDpaket!

Färdig att koppla in med allt som behövs. Glöm HdTools! Nyutvecklad Setupdisk med bra Installationsprogram på köpet.

XDS-85Mb: Quantum, mycket snabbare än intern Hd!.... **2.995:-**
XDS-130Mb: Seagate 3.5tum, 16ms, At/Ide..... **3.495:-**
XDS-214Mb Seagate **3.995:-** XDS-260Mb Seagate.. **4.295:-**
XDS-452Mb Seagate **6.395:-**

Andra XDS-Konfigurationer finns på begäran

OBS: Finns garanti kvar på datorn så mister Du den vid egna ingrepp.

NYTT: DF4000-SX. Prisvärt SCSI-kort till A3000/4000! Anslut nu ext. eller int. TapeStreamer, CDROM, Flopticals, Syquest och Hårddiskar

Df4000-SX kort med inst.prog **1.095:-** dito med extern anslutn. + **125:-**
DfAT: Snabbt AT/IDE kort A2000/3000, för HD, CDROM mm..... **865:-**

NY: A4000 Syquest 105Mb 3.5" Supersnabb o tyst backup.... ring
Speciell Syquest Amiga version med rutiner för Automount vid byte av media. Snabbare än många vanliga Hårddiskar. Allt ingår + 1media

VG bläddra till sid 13 för fortsättning ➡➡

Mycket har förändrats men adressen är densamma:

Back-Chat, DMz, Box 12447,
102 29 Stockholm

BACK-

CHAT

starring Brad S

Brad S filosoferar

Likt dammråttorna under soffan kommer nu vintern smygande. För att värma mig slänger jag fler brev i den öppna spisen, men för att tillfredsställa alla mina fans låter jag några komma med i alla fall.

Brad, du behöver seriös hjälp

Va, vad är det för fasansfulla nyheter som når mig. Har du gått och blivit seriös stackars Brad, hoppas det inte smittar!! Du är "tappad bakom en husbil" (vem f-n plocka upp dig) ta och gå till närmaste bokhandel och införskaffa ett exemplar av Adams senaste produktion "Mostly harmless" som är den femte delen i liftartrilogin (Engelsmännen tycks ha ett alldeles eget sätt att räkna på). Och du är "Inte Sarah 2009", klart du inte är Sarah, eftersom 2009 är hennes födelseår och inte mitt lyckonummer, och det nu är 1993 (skulle Sarah mot all förmodan dyka upp skulle jag bli seriöst orolig eftersom det är min rollfigur i "mutant" medlem i japanska maffian samt ALLTID "Armed and considered dangerous").

Trots att du nu sviker oss så grymt skall jag berätta min version av ditt namns betydelse.

B = Brutal

R = Rättvis...NOT (förstår du inte den, så var god och bege dig snarast ut och hyr "Waynes world").

A = Allsmäktig (har varit på B-C i alla fall)

D = Datakunnig

S = Spydig

Sarah 2009

Hej älskling. Du ska inte störa mig på jobbet har jag sagt. Ställ dig genast vid spisen igen. Och kära Sarah, my darling, när ska du (och alla ni rikstöntar) lära er; Brad S betyder inget! Jag heter det! Ni måste ju ha en 8088 bakom pannan så trögtänkta som ni är. Nästa som försöker tyda mitt namn får skylla sig själv, för då skickar jag Sarah 2009 på er.

Brad S, hotfull

Jag har varit en piratlamer

Hej!

Jag är en kille på 16 år som sitter här utan en enda piratkopia! Vad är det för en dum djävul tänker nu 98% av DMZ:s läsare som piratkopierar frenetiskt precis som alla mina kompisar gör. Jo, jag är helt enkelt en som äntligen har förstått att om man stödjer duktiga programmerare så stödjer man Amigan och indirekt sig själv. För er som fortfarande inte hänger med i resonemanget rekommenderar jag bara att formatera alla piratkopior ni äger. Prova!! Det känns underbart. Nästa vecka kommer min A1200 och snart skall jag lära mig att programmera.

"FD Pirat-lamer"

Ytterligare en som har fått besök av den brinnande busken. Leve frälsningen. Vågar ni piratlamer bli seriösa precis som vi, de riktigt tunga grabbarna? Kölhala piraterna som man gjorde på den gamla goda tiden. Sju gastar på död mans diskbox och en flaska med koffeinläsk.

Brad S, tung grabb.

Hoppas du njöt ditt perversa

CENSUR

Hej Brad!

Jag är medlem Nr:3539 i eran BBS och jag tycker den är suverän förutom en liten detalj när det gäller att komma in i BBS:en. Oftast gäller följande:
1: Det är upptaget
2: Det går fram signaler men ingen svarar.

Detta ser jag som mycket irriterande eftersom jag lagt ner mycket pengar på mitt modem och vill ha ut så mycket så möjligt av det också.

Och till Sarah 2009: hoppas att

du njöt rikligt av din hingst ditt perversa CENSUR

Robert.

Hej Robb, det är mycket enkelt att lösa dina problem med basen. Lösning till problem 1: ring igen senare. Lösning till problem 2: ring igen senare. Det var väl inte så svårt.

Angående hästar vill jag bara säga en sak. Hästar har en enda fördel; de är ätbara. Bortsett från det ger jag inte mycket för havremopeder. Och så kallar vi inte varandra svin, höns, eller PC-ägare i min seriösa spalt.

Brad S, Hästalskare

High Score verkar väldigt vettig

Tjena Brad S!!!!

Samarbetet med tidningen Highscore tycker jag låter vettigt. Då kanske alla slutar gnälla på att svenska datortidningar, bl.a. Datormagazin, är sena med program- och spelrecensioner. Jag som är prenumerant (eller lösnúmerköpare) får ju också mer för pengarna när ni stoppar in Highscore Express i vartannat nummer av DMz. Också alla jävlar som tycker att all mjukvara blivit så dyr kan ringa hem till mig för att klaga. Tel.nr 071 - XXX XXX (Ingen gratisreklam här inte. Brads anm.). Samtalet kostar endast 19.20 kr/min. SÅ SLUTA KLAGA PÅ PRISERNA!!!!!!

"En som är för låga priser"

Wow, det här är vad jag kallar en brutal missuppfattning när det gäller DMz och Highscore. Då lär du få en överraskning, pysen. Men det spelar nog inte så stor roll. Din plånbok verkar ju innehålla en hel del kosing med tanke på att du glatt köper alla program du vill ha. Dela med dig lite din töl, det är bergsäkert på grund av dig som det här landet har dålig ekonomi. Du har lagt beslag på alla pengarna, din telefonterrorist.

Brad S, penningstark

SYS COM

Box 4117 17504 JÄRFÄLLA

Kvalitets-Postorder
Nu även till Norge
Danmark och Finland!

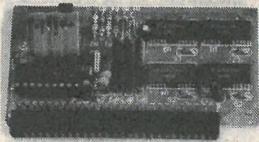
ORDERTELEFON

08 - 580 153 30

Vardagar kl 11-18 Lör. kl 12-14 FAX 08-58034094

Extraminnen AMIGA 500, 600 & Plus

Svensk Bruksanvisning
Kvalitet = Två Års Garanti

A500Plus: 1 Mb RAM Skaffa enkelt 2Mb ChipRam!**695:-**
A600: 1 MB RAM med Klocka/Kalender och Batteribackup**795:-**

A600/1200: PCMCIA, Äkta FastRam, perfekt till A600, ett alternativ till dyra 32bit RAM för A1200. Mer prisvärt än någonsin 2Mb..... **1.495:-**
som ovan men hela 4Mb !..... **2.595:-**

NYHET: 2 Mbyte Statiskt (perm. minne) PCMCIAkort..... **3.295:-**

EXTRADRIVE

ExtraDrive Amiga: Prisvärd modell för alla Amiga.
Med vidarebuss, Av/På omkopplare och Dammlucka..... **675:-**

Golden Image LyxDrive: Extra gedigen Drive, allt som ovanstående plus stor och tydlig TrackDisplay som lyser då driven jobbar **725:-**

Möss m fl Pekdon

Jin-Mouse: Amiga ersättningsmus med högre upplösning 290dpi **185:-**
G I -Mouse: Snygg Höguppl. 290 dpi, Kvalitetsmus Amiga/Atari .. **275:-**
G I -Optical: Heloptisk, Amiga/Atari Precisionsmus..... **385:-**
BOING: Proffsmusen! Heloptisk mus för högsta krav på precision **995:-**
Musmatta: Tjock och skön med rätt känsla och pris **27:-**

REA HandScanner: Golden Image till Amiga. 400 DPI med Touch-up v3.x samt med OCR program från Migraph. Allt för **1.695:-**
Ovanstående till PC, 256Gråskalor +OCR prog Windowsprog... **1.675:-**

EXTRA NYTT till PC:

SOUNDBLASTER PRO DeLuxe.....**1.695:-** **SB16ASP**.....**2.495:-**

DRAM-Kretsar, FPU, CPU

A3000: 4Mbyte, 8 st 4Mbit Zip-Ram static column kretsar ... ring
A4000: 4Mbyte, 1 st 32 bitars SIMM för enkel installation **1.995:-**
GVP: 2Mb strömsnåla snabba Cmos-SIMM till GVP A500-HD **1.065:-**
A590: 2Mb, 16 st strömsnåla snabba DRAM till A590HD..... ring
FPU: Till Derringer, MMR, MBX m fl 68882-50 **2.095:-** (Olika modeller)

Blandat Godis

Nollmodem:
Händig adapter..... **65:-**

Switchar:
Aut. mini switchbox som ej kräver nätadapter 2 till 1 parallell..... **345:-**

Diskettboxar:
För 140 st 3.5" disketter, låsbar **95:-**
" 100 " **75:-**
" 80 " **65:-**

Rengöringsdiskett
För 3.5" med rengöringsvätska **45:-**

Vi för en del speciella Kablar och Switchboxar mm.

Joystick-Mus omkopplare:
MJ500: Mycket gedigen manuell Lysdiod angivelse av val nu **225:-**
Tac-II Joystick: Bra Jojje.... **105:-**

KABLAR:
PRINTER parallell:
DB25ha-CEN36 1.8m.... **97:-**
" 3.0m.... **110:-**
" 5.0m.... **125:-**
" vinklad 3.0m.... **120:-**

SCSI extern:
CEN50ha-DB25ha 0.6m.... **175:-**
" 0.9m.... **195:-**
CEN50ha-CEN50ho 0.9m.... **220:-**
SCSI 50polig Flatkabel beställ med önskat antal kontakter.

TURBOKORT till A500/2000

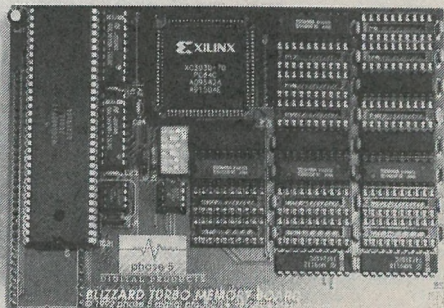
Blizzard

Turbo Memory Board

BÄST I TEST
Dmz 19/92

Till Amiga 500/2000 och CDTV:

Tre kort i ett, Accelerator, 8MbRamkort och Kickväjlare! Köp med 0Mb, flytta RAM från HD !

Minsta Konfiguration: 14,3 MHz Processor, 0Mb Ram och Diskett
RAM: Max 8Mb fullt Autokonfig DMA-kompatibelt Snabbt 14MHzRam
SHADOW-RAM: Extra 512Kb Skrivskyddat SnabbRam för KickRom
Pris: 0Mb NU **1.495:-** 1Mb **2.195:-** 2Mb **2.695:-**
2Mb(4kretsar) **2.795:-** 4Mb **3.695:-** ROM-Shadow +**395:-**

VXL-30 Massa Mips/Kr!

Made in USA by MicroBotics INC.

Fastna inte i för låga Prestanda!

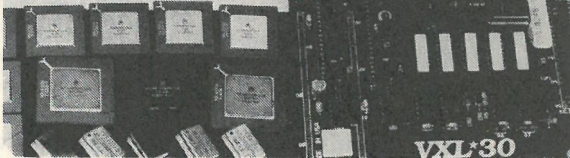
VXL: Det enda 68030 kortet som med ett enkelt byte av Processor och Kristall går att Uppgradera ända till 50MHz! Välj efter plånbok. VXLs snabba 32bitars Autokonfig RAM har den stora fördelen att det fungerar som vanligt 16-bitars RAM i 68000läge. Fullt DMA-Hd stöd!

VXL-30

High Speed
68030 Accelerator
for the Amiga Personal Computer

MicroBotics, Inc.

MADE IN THE UNITED STATES OF AMERICA

SuperPriser på äkta 68030speed till A500/2000

VXL: Kortet som klarar 25-50Mhz. Väx med VXL, upgradera lätt! Autokonfig RAM=Turbofart direkt utan spec. startprogram (bra i spel). VXL fungerar utmärkt med DMA-styrda HD typ GVP ser II, A590 m fl. Tunga Desktopprogram blir snabba och kreativa, LHA packning.. wow!

68030 EC 25 **1.795:-**
68030mmu25 **2.395:-**
68030mmu33 **2.895:-**
68030 EC 40 **2.995:-**
68030mmu50 **3.995:-**

VXL-Memory: 2Mb 32bitars 60ns Burst mode **2.695:-** 8Mb **6.195:-**

VXL-Paket:

68030 EC25+2Mb RAM **3.895:-**
68030mmu25+2Mb RAM **4.195:-**
68030mmu33+2Mb RAM **4.795:-**

Trött på Skärmflimmer ?

Skaffa FlickerFixer ! Till A500/2000, passar bl a 194x MultiVision-II, Med en riktig 15polig VGAutg kan man köra t ex HiRes Interlace utan flimmer. MultiVision klarar 4096 färger i Full Overscan samt fungerar perfekt med alla spel. Fyller även ut raster i LowRes sk.Double Scan för perfekt bild. A500 **1.195:- B2000NU **995:-****

PHOTO-CD PÅ AMIGA!

Komplett paket med mjukvara och olika CD-ROM-spelare. En ny värld öppnas! Även för Mac och PC CD-ROM utbudet.

MONTAGE 24 (för AGA / IV-24 / OPAL)

Den professionella textgeneratoren för Amiga. Jobbar i 24-bit. Emboss, soft shadows, gradient fills, variable transparency, etc. "Click and drag"-skalning av text. Postscript-modul kommer.

AMIGA A4000

Vi har mångårig erfarenhet på att bygga "tunga" Amiga-system

IMAGINE 3.0

Vi har kunskapen och kringprogrammen. Imagine 3.0 släpps i början av November! UPPDATERINGAR!

OPAL VISION

DTV-revolutionen är på väg! Begär offert på hela system.

HARLEQUIN PLUS

System med 24 bits textgenerator. Tidkods-styrd subtitling etc.

G2 SYSTEMS

Broadcastgenlocks. Textinserters för kanal-ID. Enkodars, etc.

HEWLETT PACKARD

Scanners och printrar.

SUNRIZE STUDIO16

icke-linjär ljudredigering. Upp till 8 kanaler / 16-Bit / 48 KHz Tidkod internt / externt för läsning till tex videoband eller MIDI Ny (3.0) timeline-mjukvara i Oktober. UPPDATERINGAR!

DIGITAL EDITMASTER

icke-linjär videoredigering som jobbar i 4:2:2-format. 50 fields. Komposit Y/C och komponent. Supportar SunRize ljudkort. Vi kommer att sälja dessa system när de är tillgängliga.

PERSONAL ANIMATION RECORDER

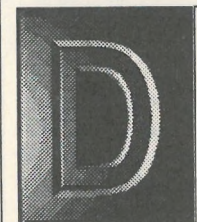
JPEG-system med VIDEO CAPTURE CARD - i Januari. Vi säljer även Personal TBC och Personal Vectorscope.

PEGGY MPEG dekode-kort + PEGGY enkoder mjukvara

ÖVRIGA MJUKVARA: Allt för Imagine (Humanoid, Essence, 3D CD-rom etc.) Scala, Infocchannel, ADPro, ImageF/X ADP Tools Professional, Brilliance, ImageMaster R/T, etc.

ÖVRIG HÅRDVARA: Hårddiskar, Displaykort, Nätverk.

SERVICE: Konsulting, Undervisning, Animerings-uppdrag.

DisplayData AB

Tel: 0457 - 503 80

Fax: 0457 - 503 84

ComTech DATA

Hittar du något bättre pris i denna tidning, ring oss så skall vi ge dig ett ännu bättre pris!

A1200	4149:-	2MB Chip-Modul A4000	1495:-
A1200 63MB HD	6395:-	4MB Simm Modul A4000	2695:-
A1200 85MB HD	7395:-	TPU 68882 25Mhz	795:-
A1200 130MB HD	7949:-	A1200 4MB ram	2895:-
A1200 170MB HD	Ring!	Mbx1230 68030 40Mhz	3595:-
AMIGA CD32	3995:-	Fujitsu Breeze 100 plus	2449:-
A4000/030/2/120	14395:-	Star LC-100 färg	2349:-
Monitor C1084S	2595:-	Fujitsu DL1150C färg	3395:-
Monitor C1940S	3695:-	Extra Diskdrive DATIC	695:-
Monitor C1942S	4349:-	Sampler DATIC	595:-

Ölandsgatan 4, 392 31 Kalmar, Tel. 0480-88865, Fax 0480-88101

DATA UPPSALA BUTIK OCH POSTORDER

BUTIK I CENTRALA UPPSALA Vi lovar inte bara låga priser Vi kan leverera också!
SNABBA LEVERANSER

A1200 *** CLEAN ***	med mus, trafo, WB 3.0 + manualer	4195 :-
A1200 (paket)	musmatta, joypad & 3 AGA demos (värde: 170:-)	4295 :-
A1200, 60Mb HD (+paket)	6495 :-	AMIGA CD32
A1200, 85Mb HD (+paket)	7295 :-	Vi har den i lager med
A1200, 120Mb HD (+paket)	7995 :-	2 spel och joypad
A4000-EC030/2/0/120(lager)	14795 :-	Spel till CD32
A4000-EC030/2/4/120	16995 :-	Prog. Ref. Manual 680x0
A4000-040/2/4/120	22495 :-	User's man. 68020/68040
4Mb ram till A4000	2495 :-	Blizzard 4Mb + klocka
C1940 0.39 mm dot	3695 :-	Blizzard vid köp av A1200
C1942 0.28 mm dot	4495 :-	Extra 4 Mb till ovan
UFOMate, 14400,T-märkt	3795 :-	Star SJ-48
Civilization AGA (lager)	449 :-	Star LC24-200färg

Kungsg. 47B 753 21 UPPSALA Tel. 018-12 40 09

Med reservation för tryckfel och prisändringar. Alla priser är inkl. moms. Frakt tillkommer. För ej utlösta försändelser faktureras tur och returfrakt.

DISKETTER

100% ERROR FREE
LIVSTIDS GARANTI

3,5"DD

3.70 kr/st

3,5"HD

5.90 kr/st

3,5"HDF

för-formaterade (PC)

6.50 kr/st

Endast frakt tillkommer, pris vid minst 100 st

Namn:
Gatuadress:
Postadress:
Antal: Pris/st:

Tel 046-818 14 • Fax 046-80 200

Frankeras ej.
JME
betalar portot

JME
ENTERPRISE

SVARSPOST
200392001
270 35 BLENTARP

Fred Fish går över till CD

För alla som har hållit på med Amigan är Fred Fish ett känt namn. Fred har sedan 1987 sammanställt sin public domain-serie och är nu uppe i nära 1000 disketter.

Ofta behöver man ett enkelt program för en mindre uppgift. Det kan vara allt från en musaccelerator till ett komplett terminla-program eller en C-kompilator. Det klart billigaste sättet är att leta i det stora utbytet av program som finns på Fred Fishs diskettserie. Fred har hållit på att samla public domain (fritt distribuerbara program) i över sex år och hans första diskett kom den 18 januari 1987. Nu har serien växt till nästan 1000 disketter och Fred har därför bestämt sig att i framtiden distribuera den på CD-ROM.

– Det är helt enkelt mycket billigare för både mig och för kunderna att lägga allt på CD-ROM. Hittills kostade en prenumeration på serien ca. 320 kronor i månaden för mindre än 12 MByte material. Med CD-ROM som media kommer jag upp i 50 till 150 MByte för ca. 240 kronor, säger Fred.

Han berättar att han planerar flera typer av CD-ROM.

– Jag kommer att släppa en CD-skiva i månaden, en speciell per kvartal och när antalet disketter i serien blir 1000 ska vi lägga alla dessa disketter på en CD-skiva om de får plats, säger Fred.

Enligt Fred kommer månadsskivan att innehålla allt material som han har fått sedan förra månaden, en uppdaterad samling av program och hjälpprogram som används flitigt i Amiga-kretsar och möjligtvis också en sammanställning av de mest populära PD-spelen. På kvartalsskivan kommer Fred att lägga materialet ur serien från tidigare CD-skivor i packad form och beroende på utrymmet även opackad. Skivorna kommer att kosta 30 USD (ca. 240 kronor) och kan beställas direkt hos Fred Fish (adressen finns här intill).

Ditt program i Fish-serien

Om du har ett program som du vill ha med i Freds serie så kan du skicka en diskett med programmet till honom. Fred vill gärna att du skickar med ett analogt, under-tecknat brev (på papper) där du talar om

Foto: Amiga-magazin 1/92, Tyskland

att du tillåter honom att ta med programmet i serien.

Fred ger fyra tips som ökar chansen att ditt program kommer med i serien:

1. Skicka inte in bootbara disketter eller disketter med material som inte hör direkt till ditt program. Annars måste Fred själv lista ut vad som är PD på disken och vad som hör ihop med ditt program.

2. Organisera materialet på ett liknande sätt som Fred gör i Fish-serien, dvs. lägg alla filer som hör till ett visst program i en egen katalog (directory). Om du skickar flera program ska varje program ligga i en egen katalog.

3. Skriv en enkel beskrivning av programmet likt texten som brukar finnas i "Contents"-filen på Fish-diskarna. Beskrivningen bör vara på tre till tio rader och ska inkludera det korrekta versionsnumret, versions- och diskettnumret om programmet blivit publicerat tidigare, om du inkluderar källkoden och vem/vilka som har skrivit programmet.

4. Kolla att ditt bidrag kan startas från den underkatalog som det ligger i och att det inte är beroende av diskettnamnet eller borttaget skrivskydd på disketten. Vid behov kan du lägga med ett skript som gör att programmet kan startas från Workbench (t.ex. via c:IconX). Detta skript bör då utföra alla nödvändiga assigns, kopiering av typsnitt (fonts), libraries mm.

Fred vill även förändra seriens utseende.

– En sak till jag vill, är att ge serien en ansiktslyftning. Jag vill ge den snyggare ikoner för standardfilerna, katalogerna osv., säger han. Han uppmanar alla som är lagda åt det konstnärliga hållet — och som vill hjälpa honom — att kontakta honom för att få reda på fler detaljer.

Peter Kerschbaumer

Fred Fish. Nu är hans samling av public domain-program så stor att han byter till CD-ROM.

Freds adress

CD-skivorna kommer att kosta 30 USD (ca. 240 kronor) och kan beställas direkt från Fred Fish. Betalningen kan ske med check eller med kreditkort (VISA eller Mastercard; minst 100 USD). Adressen till Fred är:

Fred Fish
1835 East Belmont Drive
Tempe, AZ 85284
USA
Fax: 0091-602-491-0048

Virusdödare

SHI i Sverige har sammanställt tre disketter med virusdödare. De finns i två varianter; en för äldre Amigor och en för de som har AmigaDOS 2.0 eller högre. Disketterna kostar 50 kr inkl moms.

Det går även att prenumerera på disketterna och uppgraderingar av virusdödaren (sex ggr/år). En prenumeration kostar 250 kr inkl moms. Förutom disketterna får man: information om virus och virusdödare, hjälptelefon, tillgång till BBS med första hjälpen med handledning för nybörjare.

Skriv till **SHI-Sverige Box 1220 501 12 Borås** eller ring tel: 033-12 11 18

Norskt PD-bibliotek

Norsk Amigaförening Sezams PD-bibliotek heter en ett år gammal förening för Amiga-PD i Norge. Priset för en PD-diskett är 9 norska kronor. För närmare information skriv till **SEZAM PD-bibliotek, Ulsmågsvn. 11A, 5050 Nesttun, Norge. Tel: 05 103870.**

Mode Med AMigan

Nu kan du designa dina egna kläder på Amiga.

Amiga har nämligen tagit steget in i modevärlden med PrimaDesign, ett program som ger fritt utrymme åt fantasin.

Det finns bara en nackdel.

Priset.

Drygt 65 000 kr får man hosta upp för ett professionellt designprogram för Amigan. Det är naturligtvis oöverkomligt för de flesta - men det hindrar ju inte att programmet ger en köplust.

— Med PrimaDesign kan du genast se om dina idéer håller i verkligheten, säger designern Eva Johansson. Att designa på dator är roligare och snabbare än att sitta och kämpa med papper och penna. Kreativiteten får helt enkelt en kick.

Sällsynt teknikintresse

Och Eva borde veta. Hon är nämligen designer själv, men unikt nog också teknikintresserad. Det är ovanligt bland designers förstår jag när Eva berättar om sitt arbete. De flesta designers jobbar helt utan tekniska hjälpmedel och sätter en ära i att arbetet ska vara så hantverksmässigt som möjligt.

Eva sitter vid datorn i stället och ser inget fel i det. Tvärtom.

— Det krävs ju fortfarande en

"Eva menar att det kommer att ta minst femtio år innan en dator blir så bra att designers yrkeskunskaper blir överflödiga."

designer med bra sinne för färg och form för att göra ett bra mönster eller ett bra plagg, säger Eva. Datorn gör bara det jag säger åt den och kan inte bedöma om resultatet är bra eller dåligt, snyggt eller fult.

Eva menar att det kommer att ta minst femtio år innan en dator blir så bra att designers yrkeskunskaper blir överflödiga.

Skräddarsydd Amiga 2000

PrimaDesign körs på en specialutrustad Amiga 2000 med flicker fixer card och särskilda Prima funktionskort och moduler. Till datorn hör sedan ett antal olika tillbehör som digitaliseringsbord, mus med fyra knappar och en Xerox 4020 fullfärgsskriver.

Med tanke på priset, drygt 100 000 kr med all extrautrustning, passar väl PrimaDesign bäst för företag.

Programmet kan simulera alla vävda,

FOTO: Claes Fredriksson

Eva Johansson skriver ut ett mönster. Ovanför henne syns företagets slogan "Det blommar i datan".

tryckta och stickade tyger. Och om det inte finns något material som passar går det att själv bygga upp ett eget. Det gjorde Nina Larsson, anställd i företaget, när hon designade plastmattor.

Det finns också modellbibliotek med ett antal olika plagg som tygerna kan läggas ut på. Den som vill kan också spara sina egna modeller i biblioteket.

Konstnärliga agenter

Både Eva Johansson och Nina Larsson är designers. Företaget i Hong Kong som utvecklat programmet vill nämligen inte ha vanliga datorförsäljare som agenter. Försäljare av PrimaDesign ska vara yrkesfolk som inser programmets fördelar i just deras jobb - inte människor som enbart är bra på tekniska prestanda. Ett så kreativt

Det här mönstret är ritat av Juan Wan Wretman i PrimaDesign för att tryckas på tyg.

Juan Wan Wretmans mönster, men nu förvandlat

→ program kräver kreativa försäljare, menar man.

Från början var Eva herrskräddare, men upptäckte snabbt att hon tyckte det var roligare att arbeta med mönsterkonstruktion. Det är pilligt och kräver en hel del klurande – meningen med en skräddarsydd kavaj är ju att den ska sitta perfekt.

Snabbare och enklare

Det började med att Eva tänkte att designerns arbete borde gå att göra snabbare, enklare och bättre. Och när hon skulle rita tygmönster kände hon sig hindrad när allt arbete skulle göras för hand. Lite tråkigt, tyckte Eva, och tänkte att det skulle gå mycket bättre att designa direkt på dator.

Så 1985 började hon leta efter ett program som skulle passa en professionell designers behov.

Men inte förrän 1991 hittade hon ett tillräckligt bra program. Och det var egentligen mest av en slump.

Agenten för PrimaDesign i Finland hörde talas om att det fanns en teknikintresserad designer i Stockholm. Det hela slutade med att Eva blev agent för programmet i Sverige.

Amigan "bara" för spel

Men det har inte varit helt lätt att sälja ett professionellt designprogram för Amiga.

Första gången Eva visade upp sitt designprogram möttes hon av en hel del förvåning. Inköparna var ytterst tveksamma och skrattade när de såg ett professionellt program utvecklat för Amigan. Det var ju bara en speldator, fick hon höra.

Själva tycker Eva och Nina att det är synd att Amiga av många ses som en ren speldator. Det hindrar att det utvecklas

program för yrkesmässigt bruk som utnyttjar Amigas starka grafik.

Numera finns programmet också i en version för PC. Det underlättar försäljningen till PC-vana företag.

Än har Eva och Nina inte sålt så många program i Sverige. Totalt i världen finns cirka 500 användare. Åhléns har just köpt programmet i en PC-version och ska använda det för all egen design.

Pengarna de tjänar kommer i stället från de frilansdesigners som hyr in sig på programmet. De får betala 575 kr i timmen, men det lönar sig ändå för dem. Att designa vid datorn går nämligen enormt mycket snabbare än att göra det för hand.

Effektivt och kreativt

Använder man till exempel fem färger i ett mönster kan man snabbt se alla existerande färgkombinationer och spara de förslag som ser bra ut. Jämför det med att sitta för hand och måla 25 färgförslag. Det tar timmar – men på datorn visas resultatet på några sekunder.

Utskriften i Amigaversionen sker med 60 dpi, medan PC-versionen klarar 400 dpi. Utskriften blir mycket verklighetstrogen. I PC-varianten av programmet är det i princip omöjligt att skilja på pappersutskriften och ett riktigt tyg.

Mönstret för ett mönstervävt tyg kan lämnas direkt till väveriet. Datorn räknar ut garnåtgång för varje färg och skriver ut hur tätt inslag och varp ska vävas.

Har designern valt att rita till exempel en stickad tröja går det att koppla CAD-programmet till en stickmaskin som stickar upp tröjan enligt instruktionerna.

Christina Bäcker

Amigamässa i London

Renodlade Amigamässor börjar ju bli sällsynta. Men den **17 oktober** smäller det i London. Då arrangeras nämligen "Spotlight Amiga Show" på Hammersmith, Novotel i västra London. För mer information ring **009 - 47 - 81 885 5095**.

Miljövänliga datorer

Nu ska datorerna bli miljövänligare. Rättare sagt, skrotade datorer ska inte hamna på soptippen utan byggas så att materialet ska kunna återanvändas.

Allt enligt ett nytt avtal som Informatikföretagens organisation LKD tecknats med Ragn.Sell i Stockholm. Tanken är att all elektronik ska byggas så att hundra procent av komponenterna ska kunna återvinnas och inte förstöra miljön.

- Vi vill ha ett kretsloppssamhälle, säger **Sune Wilhelmson** på LKD.

"Inköparna var ytterst tveksamma och skrattade när de såg ett professionellt program utvecklat för Amigan. Det var ju bara en speldator, fick hon höra."

Fakta

Programmet PrimaDesign säljs av Cadvision i Stockholms Modecenter.

Tel. 08-744 41 74

För att kunna använda programmet krävs:

Amiga 2000 med 5 MB RAM och 40MB hårddisk.

Till detta behövs flicker fixer card, Prima funktionskort och ett antal moduler.

Färgskärm (800*600 pixels)

Kringutrustning:

Digitaliseringsbord

Fullfärgs skrivare (60 dpi).

Pris: 65 000 kr för enbart programmet. Drygt 100 000 kr för program, dator och all kringutrustning. Utbildning ingår.

Alla 3D-fonter du behöver

Nu är det helt onödigt att köpa färdiga typsnitt till dina 3D-program. Powerfonts skapar enkelt precis den bokstavsuppsättning du behöver.

I och med AmigaDOS 2.04 har Amigaanvändaren fått tillgång till AGFAs Intelli-fontsystem. Det innebär att man har skalbara fonter som ger bättre upplösning och högre kvalitet, både på skärm och vid utskrift på papper. Powerfonts kan nu konvertera dessa skalbara fonter och ge dem djup; det blir tredimensionella bokstäver. Testexem-

plaret av Powerfonts sparar i Real3D- eller Videoscape-format. Du kan spara enstaka bokstäver eller hela ord.

Du är inte begränsad till det utseende som fonten har från början. När du har laddat in en teckenuppsättning kan du lätt ändra olika parametrar. Kursiviteten kan ökas från raka bokstäver till näst intill lig-gande. Sträck eller krymp dem på höjden och djupet. Ändra kerning (bokstavsavstånd) och om bokstäverna skall ha avfasad front. Du kan även ge de polygoner som en bokstav är gjord av olika färg.

Programmet visar en wireframe-representation av den font du arbetar med. Denna kan vridas i alla dimensioner för kontroll av resultatet. Powerfonts arbetar med upp till tio olika varianter på samma font på en gång. Varje variant ligger då i en av tio buffertar och kan kallas fram med ett musklick. Det här är mycket bra om man vill göra små skillnader för en animering.

Med din Workbench 2.04 följer tre stycken skalbara fonter som lämpar sig för konvertering. Det finns hundratal nya att köpa och även en del PD-fonter som går att använda.

Ett mycket bra tillbehör för den som arbetar med 3D-program

Christer Bau.

Powerfonts 1.0

TOTALT

Pris/Prestanda

Dokumentation

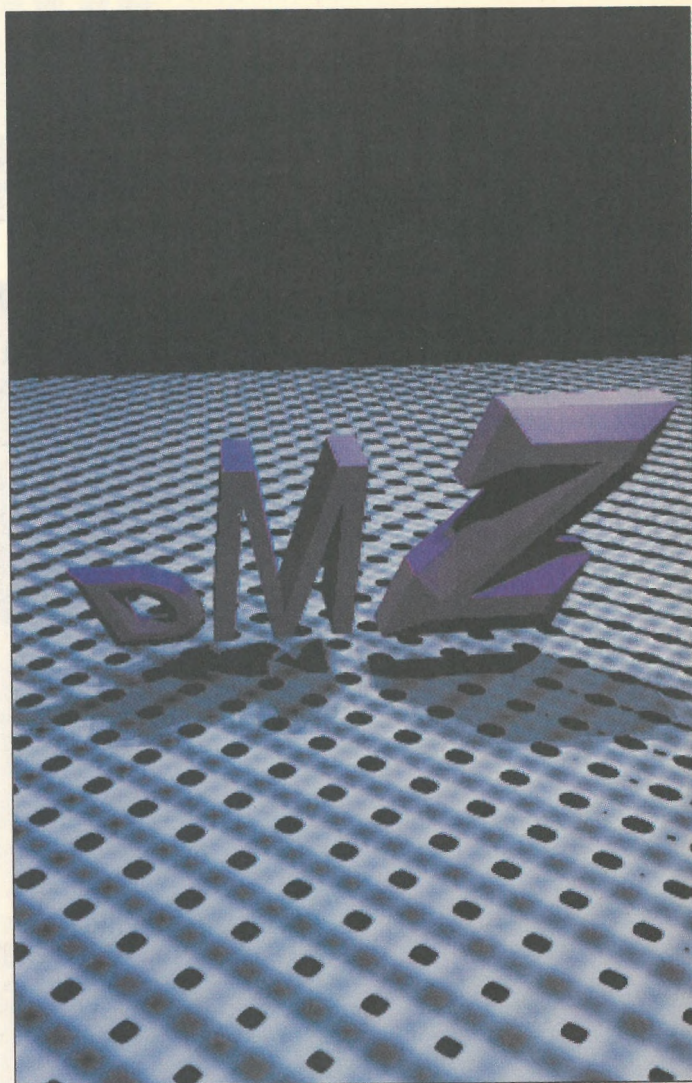
Prestanda

Anv.vänlighet

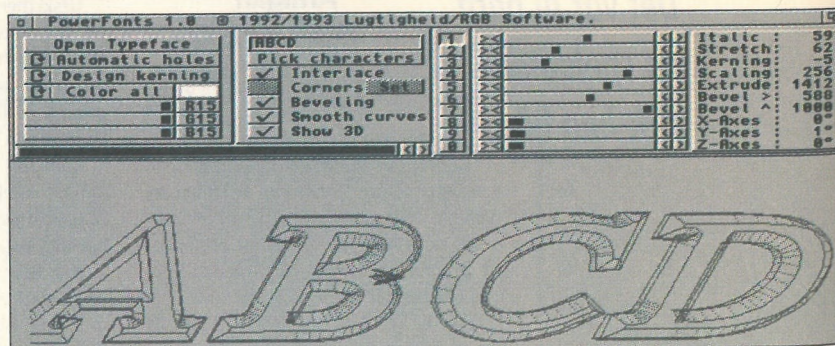
SKRÄP DÄLIGT GODKÄND BRA UTMÄRKT

Utrustningskrav: Minst 1MB minn, Kickstart 2.04.
Kompatibilitet: Alla Amigor
Dokumentation: Engelsk
Version: 1.0
Pris: 1295 kr inkl moms
Kopieringsskydd: Nej
Tillverkare: RGB Software
Recensionsex. från: Karlberg & Karlberg
Tel: 046-474 50
Fax: 046-471 20

Powerfonts ger dig kontroll över de flesta egenskaper hos ett typsnitt. Den undre delen av skärmen visar i wireframe hur bokstäverna kommer att se ut.

Det är egentligen samma typsnitt på alla tre bokstäverna. Den vänstra har vänsterlut och en fasad framkant. Den i mitten är ganska nära originalet, men utdragen på höjden. Z:at har högerlut, ganska mycket djup och en klart avfasad framkant. Bilden är gjord med Real 3D.

Sveriges ledande PD bibliotek. Bra service, korta leveranstider, de bästa PD programmen.

Beställningar

Tel. 08- 749 08 06

Ring och beställ!

Leverans inom några dagar.
Diskarna skickas mot
postförskott och end. 17:- kr
tillkommer i PF- avgift.

Vi bjuder på porto!
Outtagna PF debiteras

PG 426 99 36-3

Eller betala in på postgiro.
Leverans inom ca en vecka.
**Inget tillkommer
Vi bjuder på porto!**

PD Priser:

SR, DD, PR och 17 Bit diskar:
1 till 3 diskar.....23kr/st
4 till 10 diskar.....20:-/st
11 till 20 diskar.....18:-/st
21 till 30 diskar.....17:-/st
31 diskar och fler.....16:-/st
Fred Fish.....14:-/st
Minst 11 Fish.....13:-/st
Moms och porto ingår!

Norge & Finland

V. g räkna 10% extra per
oder i post- och PG kost-
nader, dock minst 30:- kr.

Vi har ca 6000 andra diskar, som inte
fick plats i denna annons. Se vår...

DISKKATALOG 30:-
Fyra disketter.

AM/FM 15!

Suverän licenserad disktidning
för alla musikintresserade!
Extra samplingsdisk finns till
varje nr av AM/FM som tillval.
Äldre nr finns också att köpa!

Disktidning 30:- kr
Samplingsdisk 30:- kr

NYTTO

SR.17 Power Packer & Imploder
SR.89 Amibase 3.76- databas
SR.165 TextPlus 3.0 texteditor
SR.186 SID 2.0- filkopiering
SR.234 Lha, zip, Arp- arkivering
SR.364 PC->Amiga filöverföring
SR.613 PC Emulator, VGA grafik
SR.615 XFH Amiga Stack-
kräver datakunskap för installering
SR.616 Amiga HD Caches
SR.620 Smartplay- moduluppspel.
SR.621 OptiMod- krymper moduler
SR.623 DMS II- diskarkv., DOS 3.0
SR.624 Eagle Player- suverän mo-
duluppspelare, DOS 2.0
SR.626 Magic Wb- förnyggar Wb
SR.820 Re-Org 2.3- diskoptimering
17-2589 OctaMED 2.0 musikprog.
FF.870 AmigaGuide & Installer- två
nyttiga program från Commodore.
FF.901 AmigaBase- databas, på
svenska med DOS 2.1/3.0!
FF.908-909 GoldEd- suverän text-
editor, kräver HD.

CENTRAL LICENCEWARE REGISTER

Kommersiella program till lågpris! Obs! Ej PD! 3 disk set.....65 kr

CLE01 Total Concepts Dinosaurs
allt om dinosaurier! 2 diskar, 54:- kr
CLE03 Total Concepts Solar System
allt om Solssystemet. 3 diskar, 65:- kr
CLE05 A-CHORD- lär dig spela gitarr
på ett enkelt sätt! En diskett, 42:- kr
CLE09 Words & Ladders- rättstavn-
nings spel på engelska. 1 disk, 42:- kr
CLE10 Basically Amiga- nybörjar
hjälp för Amiga ägare! 3 diskar, 65 kr
CLE13 Home Brew- lär dig göra ditt
 eget vin! En diskett, 42:- kr.
CLE14 Total Concepts Ecology- allt
man behöver veta om miljö. 3 d. 65:- kr
CLE15 FAST FRET- gitarrlektioner för
nybörjare, en disk, 42:- kr
CLE31 Mind Your Language - för-
bättra ditt engelska uttall! En disk, 42:-
CLE22 Chess Teacher - ett lätt & trev-
ligt sätt att lära sig spela schack. 42:-
CLE24 Speed Reading- lär dig att
maskinskrivning. 2 diskar, 54:- kr
CLE25 Chess Coach- lär dig spela
piano! En mycket bra disk, 42:- kr
CLE29 Prehistoric Fun Pack- fyra st
dinosaurie- spel för barn. 1 d, 42:- kr
CLE31 Understanding Amos- lär dig
programmera i AMOS! Två diskar,
själva AMOS behövs. 54:- kr.
CLE40 Borealis Junior- ritprogram för
yngre barn. En disk, 42:- kr
CLE41 Basically Medicine- multimedia
uppslagsbok om medicin. 2 d. 54:- kr
CLE42 Composition- lär grunderna i
fotografiering. En disk, 42:- kr.
CLE43 Amos Language Quiz- hjälper
lära sig AMOS. En disk, 42:- kr.
CLE46 Basic Human Anatomy- lär
människlig anatomi. En disk, 42:- kr.

Flera andra CLR diskar finns. Ring för info/flygblad!

En disk.....42 kr

2 disk set.....54 kr

3 disk set.....65 kr

CLU03 Typing Tutor- lär dig snabb
maskinskrivning! 1 disk, 42:- kr
CLU05 S.A.S Menu Maker - gör
egna menyer, En disk, 42:- kr.
CLU10 Power Accounts-hembudget,
1 disk, 42:- kr.
CLU11 Calc V1.3- kalkyl program, 42:-
CLU12 Virtual Windows- adress-
och antecknings bok. En disk, 42:- kr
CLU13 Datas användarvänlig databas,
1 disk, 42:- kr
CLU15 Epoch- kraftfull kalender,
1 disk, 42:- kr
CLU16 Cross Stich - ett mycket bra...
broderi program! En disk, 42:- kr.
CLU21 Invoice Master- Antigen!
Fakturerings program! En disk, 42:- kr.
CLU22 Hard Drive Menu- superb HD
meny system. En disk, 42:- kr
CLG01 Norris- kvalitets plattformspel,
1disk, 42:- kr
CLG03 Phase II- superb shoot'em up!,
1disk, 42:- kr
CLG04 X-System- skjut alla monster!,
1disk, 42:- kr
CLG05 Truckin'On - lastbilskörning
och management. Två diskar, 54:- kr.
CLG14 Sonic Smartiehead- platt-
formspel. En disk, 42:-
CLG17 Imbrium Day of Reckoning -
förstklassigt äventyrs spel! 1d., 42:- kr.
CLG19 Stellar Escape- superb shoot'
em up spel på tre diskar- 65:- kr.
CLG19 Stellar Escape- superb shoot'
em up spel på tre diskar- 65:- kr.
CLG26 Monster Islandspel i Dunge-
ons & Dragons stil. En disk, 42:- kr.
CLG34 Cybernet- sidoscrollande
shoot'em up- spel. En disk, 42:- kr

CDPD

skivor för
CDTV, A570 och CD 32*

- CDPD 1 Fish 1-660, få ex kvar!
- CDPD 2 Flera Fish, Scope serie mm.
- CDPD 3 Fish 761-880, bilder i HAM och HAM8, böcker i ASCII, AGA program.
- Demo Collection 1000-tals demo, 1000 musikmoduler, fonter mm.
- Demo Collection 2 nya demos, 2000 musikmoduler, hundratals PD spel.

End. 325:-/st

- Alistair In Outer Space
En bra hjälpmedel för barn som vill
lära sig engelska. Trevligt & nyttigt!
- Weird Science CD Multimedia
CD med bilder, fonter, clipart, samplingar.
Fungerar på CDTV, CD32 och CD-ROM.

End. 335:-/st

- 17Bit Collection Ddubbel CD
med över en GIGABYTE av PD motsvarande
ca 1700 diskar med spel, demos och nyttoprogra
m(ca värde 25.000 kr) Diskettstation behövs.

565:-/dubbel CD

* Inte alla program fungerar med alla dator konfigurationer.
Diskettstation och tangentbord rekommenderas.

Allister Brimble SOUNDS DIGITAL

Musik CD med Amigahits!
Project X, Assassin, m.fl

Sequenced på en A500 och digitalt
inspelad direkt till DAT bandspelare.

139:-

PD för AGA

2378 Wb 3.0 Screens- bakgrundsbilder
2492-2562 HAM8 Vista bilder, 2 diskar
2503 Winblend Fractal Generator AGA
2530 'Planet Groove' - AGA demo
2580-2581 Nightbreed slides, 2 diskar
2607 AGA Ferrari Slides
2609 HD Prep- installerar Wb3.0 på HD
2635 UChess AGA- schack, 4Mb RAM
2653AB Fit Chicks- tjejbilder, två diskar
DD.560-565 SuperHAM- bilder i 262000
färger. 6 diskar. NU: paketpris 99:- kr.
DD.598 Renderade HAM8 bilder.
DD.771-780 JPEG 24 bitars bilder. Visas
som HAM8. 10 diskar. Paketpris 165:- kr
DD.760 Fish (från A1200 reklam) mfl.
DD.791 Cynostic HAM8 slideshow
DD.792-797 SuperHAM2- bilder i 262000
färger. 6 diskar. NU: paketpris 99:- kr.
DD.831 HOI 'Mindwarp' AGA demo
DD.832 NY! Trojan 'Techno Tracks' demo
DD.833 NY! Dual Crew multitask demo
DD.840 NY! Kefrens Gale Intro
SR.530 Tetris AGA spel & GIF datatyp
SR.612 AGA Utilities (PCX datatyp mfl)
SR.622 Ultimate AGA Utilities
SR.801-802 NY! Motorola Invaders- shoot'
em up för AGA, 2MB Chip krävs, 2 diskar.

KOMMERSIELLA SPEL

SUPERFROG Hit plattformspel!	319:-	BODY BLOWS Beat'em up!	319:-
ASSASSIN Action!	309:-	OVERDRIVE Bilrace!	309:-
PROJECT X Världens bästa shoot'em up!	159:-	QWAK Kul plattformspel!	159:-
ALIEN BREED Special Edition!	129:-	F17 CHALLENGE Formel Ett!	159:-

Priserna inklusive frakt! Endast ev. postförskott tillkommer med 17:- kr

Följande spel kommer i oktober/november:

ALIEN BREED 2	319:-	BODY BLOWS GALACTIC	
ALIEN BREED 2 AGA	349:-	för vanlig Amiga	319:-
CARDIAXX shoot'em up	115:-	för AGA Amiga	349:-

PD NYHETER

2494AB 18th Hole- golfspel, 2 diskar
2522 Troni Computer Aided Design
2637 Skidmarks- 3D bilspel, bra!
2638 VMorph 2.30- s/v morphing
2641 Starview- astronomi program
2647-2649 CG Fonter, vol. 5,6,7
2678 Copiers Utd- kopieringsprogram
2680ABC Grapevine 16- disktidning
2681 Popeye C64 spel (Karl Alfred)
2686 Altered Reality Animation
2688 Samples Unlimited #1 samplingar
2692 Road To Hell Game- bilspl
2693 Nostromo Cheats- spelfusk
2694 No Sampler?- ljud editorer
2696 Friends of Paula- MED musik
2697 Space Invasion spel, ej AGA
2698 HD Click v2.53, HD menyprg
2703 Reversi 2- brädspl, ny version
2704 HotBox- Tetris för två spelare
2707 Numtris- Tetris med siffror
2708 Super Pong- för två spelare
2711 Intense Game- som Alien Breed!
2712 Menu Master- menysystem
2719 Mandel Plot- fraktal generator
2720 Game Tamer 4.59- spelfusk
2733 Back To School nyttiga prg/spel
2724 Back To School 2.
2725 Spidersoft Utilities
2727 Telet- Titler 2 videotitling
DD.834 Dream Engine- sporbilar slides
DD.836 LCG Bugs Bunny demo
DD.837 QED "Talent" demo- suveränt!
DD.838 Senseless Desajn "Something..."
DD.842 Oxygen "Neel 4" intro
DD.843 Extacy "Transfusion" demo
DD.844 Exodus "Hysteria" demo
DD.845 NHD- japanska teckningar, 2MB
DD.846 Silents "Sizzled Somersault"
SR.803 SuperSound II - samplingsprg
SR.804 Renderingsobjekt för Imagine
SR.805 ProPage Templates- etiketter mm
SR.806 ProPage Genies- ARexx Genies
SR.807-808 TERM- kompprg, Wb 2/3
SR.809 FTX Accounts- hembudgetprg.
SR.810 Devpac source codes
SR.811-812 Hardware Projects
SR.813 Mr Backup 5.02A- backup prg
SR.814 Hyper Cat ver 1.2- diskkatalog
SR.815 Mega Monitor- som Action Replay
SR.816 Hamlab Pro ver 2.08- bildkonv.
SR.817 FreePaint rev. 37- ritprogram
SR.818 IFF till GIF filkonvert., ej AGA
SR.819 Atari ST Emulator, för Kick 2.0
SR.821 Land Builder 3.2- som Vista!
SR.822 Amiga Intuition Benchmarks
SR.824 Deathbringer In Space- spel
SR.825 Desert Storm- spel, Gufkriget.
SR.826 Intruder Alert- shoot'em up.
SR.827 Furmyre- shoot'em up spel.
SR.828 Firework Alphabet- för barn.
SR.829 EdWord 2.22- text editor
SR.830 Undelete- rädda raderade filer.

ProTracker 3.1 35:-

Ny licenserad version- ej PD!
Instrument, samplingar. 10 diskar, nu 170:-
Röster, fem diskar, paketpris 85:- kr
Rytmer, fem diskar, paketpris 85:- kr
Amigamoduler, fem diskar, paketpris 85:- kr
Hitmoduler, fem diskar, paketpris 85:- kr
Rockmoduler, fem diskar, paketpris 85:- kr
Techno Moduler, 5 diskar, paketpris 85:- kr

ARexx-guide på hypertext

I en tidigare spalt skrev jag en del om vad det finns för böcker om ARexx. Även om böckerna är bra så finns ju dock problemet att de kostar ganska mycket att köpa.

Nu har det dykt upp ett billigare alternativ, dock inte i bokform. ARexx-Guide heter det och är ett hypertext-dokument i AmigaGuide-format.

AmigaGuide är ett program som Commodore gjort och som är avsett för dokumentation som ligger på fil, t ex hjälptexter i olika program. Hypertext innebär att det inte bara är en vanlig textfil som man läser från början till slut, utan fungerar mer som

en blandning mellan en bok och ett uppslagsverk. Texten kan innehålla referenser till andra delar av dokumentet, som man då kan få upp i andra fönster och titta på samtidigt som den ursprungliga texten. Det kan även finnas kopplingar till, bilder, ljud, program av olika slag och mycket mer.

ARexxGuide är ett dokument av denna typ. Man kan alltså snabbt hitta information om ett speciellt ARexx-kommando eller funktion om man så önskar, likaväl som man kan läsa igenom andra delar steg för steg för att få en introduktion till ARexx.

ARexxGuide kan alltså vara användbart för både nybörjare och erfarna som vill ha en ARexx-referens tillhanda på datorn. Texten är skriven på engelska så man bör kunna detta språk hyfsat för att ha nytta av dokumentet. Dokumentet är också shareware, om man tycker man har nytta av det så vill författaren att man skickar honom 15 dollar (ca 120 kronor).

ARexxGuide går ganska lätt att få tag på om man har tillgång till ett modem. Den bör finnas tillgänglig på de flesta välförsedda BBS:er. Ta en titt på Datormagazins BBS om inte annat. Har man inte modem kan man prova att vända sig till någon av de programbibliotek som finns, eller de datorklubbar för Amigan som finns runt om i landet. ARexxGuide fyller nästan en hel diskett i icke komprimerat format.

För att visa dokumentationen behöver man ett program som kan visa AmigaGuide-filer, t ex AmigaGuide, ShowHyp eller MultiView. Något av dessa program följer inte med ARexxGuide, men dylika program kan man i regel få tag på via BBS:er, bibliotek eller föreningar.

Erik Lundevall

Bra referens

För de Amigaägare som saknar en alfabetisk förteckning av alla AmigaDOS-kommandon på enkel engelska så finns det nu en bok som tar upp det – **Mastering AmigaDOS 3-Reference**.

Denna bok är en ren referenslitteratur med några få undantag. Förutom en alfabetisk lista över alla AmigaDOS kommandon vilken upptar en huvuddel av bokens 416 sidor, finns några tillägg om AmigaGuide -Amigans hypertext hjälpsystem, virusproblematiken samt 10 sidor om IFF filformatet. Dessa tillägg är ok, men i kortaste laget för att rekommendera boken.

Istället skall denna bok ses som en ren referensbok för de som saknar en sådan för AmigaDOS 2.0 -3.0. Boken är lätt att slå i, har en tydlig innehållsförteckning, ett bra index och en lättfattlig guide över vilka AmigaDOS kommandon som nyttillkommit, alternativt förändrats under resans gång.

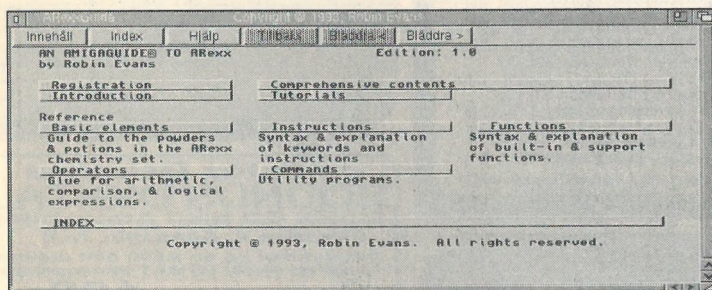
Den "AmigaDOS User's Guide" som Commodore skrivit är visserligen tillräcklig för de som har god Amigavana men medföljer tyvärr inte alla Amigamodeller.

De som har Commodores bok och köper Mastering AmigaDOS kommer att finna att den liknar Commodores original till stora delar men ger mer bakgrundsinformation till varför kommandona finns samt fler exempel på användning – självklart en stor hjälp för nybörjaren.

Saknar ni en referensbok för AmigaDOS är inte frågan om ni skall ha en utan vilken. Får ni inte tag i Commodores original så är Mastering AmigaDOS 3 -Reference inget dåligt köp.

David Ekholm

Datormagazin 18•93

ARexx-guiden i hypertext-form är ett billigt alternativ till de böcker som finns i ämnet.

AmigaDos i två delar

Mastering AmigaDos 2 Vol 1 och Vol 2 är två böcker som tjänar som dokumentation över AmigaDos.

För att ta böckerna i fel ordning så är volym 2 ett referensverk som grundligt behandlar alla AmigaDOS versioner från 1.2 till 2.04. För den som inte tidigare har någon dokumentation av DOS-kommandon kan detta vara en bra bok. Den behandlar kommandona grundligare än vad den officiella dokumentationen gör. Om du däremot har någon form av DOS-dokumentation så är det knappast värt pengarna att köpa Volym 2. Utom möjligen ifall du skulle behöva skriva scriptfiler som ska kunna fungera under alla DOS-versioner, så att du behöver veta vilka skillnader som finns.

Volym 1 är betydligt matnyttigare.

Här går man grundligt igenom många saker som bara berörs kortfattat eller inte alls i den ordinarie dokumentationen. Här finns kunskaper att inhämta både för den rena nybörjaren och för den som har lärt sig lite mer om sin Amiga. Den som är ute efter att få veta hur man anropar AmigaDOS-funktioner från t ex C-program har dock inget att hämta här, utan är fortfarande hänvisad till Bantams "The AmigaDOS Manual".

Är man inte REN nybörjare så tycker man kanske att ett kapitel som "Formatting and Copying" är lite överflödigt. Däremot kanske man har mer glädje av kapitel som "Environmental Variables", "The Bootable RAM Disk", "Customizing Disks" och "Commodities Exchange".

Författarna verkar ha gjort ett grundligt arbete med att testa alla kommandon. Böckerna bygger på praktiska erfarenheter, vilket gör att man redovi-

sar en del saker som kanske inte är helt uppenbara om man bara läser den vanliga dokumentationen. Det enda som gjorde mig lite misstänksam var att de påstår att kommandot "MAGTAPE" inte skulle finnas dokumenterat i den ordinarie 2.04 dokumentationen. I den manual som jag fick med 2.04 är det i alla fall dokumenterat.

Språket i båda böckerna är givetvis engelska, men de är skrivna på ett lättillgängligt sätt. Den som kan lite engelska torde inte ha några större besvär.

Sammanfattning: Volym 1 är OK för den som vill lära sig lite mer om vad man kan använda DOS-kommandona till, och hur man skriver script. Volym 2 kan bara rekommenderas till den som inte har någon annan DOS-dokumentation alls.

Gunnar Syrén

Släkten är värst

En vanlig sysselsättning nuförtiden är släktforskning. Efter att ha letat sig tillbaka några generationer sitter man där med en imponerande pappersbunt och undrar vad man ska göra med den.

Då kan en dator vara till stor hjälp. Med ett släktforskningsprogram kan man få ordning på allt.

Frågan är bara om det är just släktforskningsprogrammet AnOrdning man behöver.

Principen är att AnOrdning ska vara enkelt att använda. Därför finns det bara fasta formulär att fylla i, så man kan inte skapa egna uppgiftsposter och bygga ut registret. De formulär som finns innehåller dock det mesta som man kan vilja ha.

Att lägga in nya personer i registret är mycket enkelt. Personen får ett nummer när man börjar registreringen (1 för den först registrerade personen osv). Sedan är det bara att fylla i de uppgifter som programmet frågar efter. Det som trasslar till det hela en aning är när man ska länka ihop två personer, till exempel gifta par. För att göra det måste man nämligen skriva vilka nummer personerna är registrerade som. Om man inte kommer ihåg det måste man alltså hoppa till de aktuella personerna och kolla numren, för att sedan hoppa tillbaka och fortsätta registreringen.

När man sedan ska skriva ut sitt släkt-

T1 ST1-7			
GUSTAF ADOLF F A Edmund f 1906-04-22 d 1947-01-26	SIBYLLA C M A Bathidis F f 1908-01-18 d 1972-11-28	Carl August WALTHER S f 1901-01-22 d 1990-10-21	Alice Soares de Toledo f 1906-05-15
CARL XVI GUSTAF F H f 1946-04-30	SILVIA Renate Sommerlath f 1943-12-23		
MADELEINE T A Josephine f 1982-06-10			

Vill man se de närmaste släktskapen är det bara att välja en person, i det här fallet prinsessan Madeleine, och börja leta sig bakåt.

träd på en skrivare upptäcker man att det kan vara ett större problem än man först kunde tro. Till att börja med klarar programmet bara av Epson-kompatibla skrivare. Skulle man nu äga en sådan så är det bara att skriva ut. Och då upptäcker man hur långsamt det går. Det gäller att inte ha bråttom här inte.

Bruksanvisningen till AnOrdning är bra. Den är grundlig och saklig även om den är tunn, och den kan reda ut det mesta man kan springa på i problemväg.

AnOrdning är ett relativt enkelt program i alla avseenden. Programmet känns instabilt. Om man råkar trycka på någon felaktig tangent så kan det hända att programmet helt plötsligt avslutas. Det känns helt enkelt osäkert att jobba med.

Det vette katten om jag inte föredrar papper och penna i alla fall.

Ove Kaufeldt

Utrustningskrav: Printer rekommenderas
Dokumentation: Svensk
Version: v3.0
Pris: 395 kr inkl. moms
Kopieringsskydd: Registrering
Tillverkare: Laurus Data
Recensionsex. från: Laurus Data
Tel: 031-88 42 97

AnOrdning v3.0

TOTALT

Pris/Prestanda

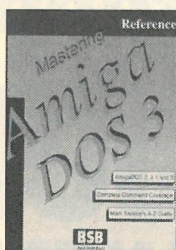
Dokumentation

Prestanda

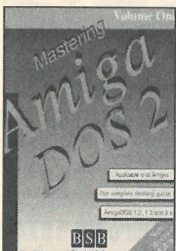
Anv.vänlighet

SKRÄP DÅLIGT GODKÄND BRA UTMÄRKT

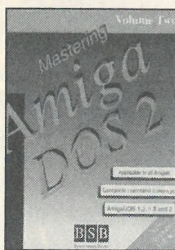
Titel: Mastering AmigaDOS 3
– Reference
Författare: Mark Smiddy
ISBN: 1-873308-08-6
Förlag: Bruce Smith Books
Recensionsex. från: Landbergs
Tel: 08-581 650 35
Pris: 279 kr inkl moms

Titel: Mastering AmigaDOS 2,
Volume One
Författare: Bruce Smith &
Mark Smiddy
ISBN: 1-873308-10-8
Pris: 279 kr inkl moms
Förlag: Bruce Smith Books
Recensionsex. från: Landbergs
Tel: 08-581 650 35

Titel: Mastering AmigaDOS 2,
Volume Two
Författare: Bruce Smith &
Mark Smiddy
ISBN: 1-873308-09-4
Pris: 249 kr inkl moms
Förlag: Bruce Smith Books
Recensionsex. från: Landbergs
Tel: 08-581 650 35

AnOrdning ver 3.0, © Laurus Data 1993

Kön: ☐ Man ☐ Kvinna

Datanr:

Gärdsnamn:

Förnamn:

Efternamn:

Yrke:

Född:

Död:

Dödsorsak:

Datanr för fader: och moder:

Datanr för närmast yngre syskon:

Antal förhållanden: Totalt barn:

Förhållandetyp:

Sedan med datanr Antal barn:

Datanr för äldsta barn:

Datanr för första anteckning:

Datanr för ev ytterligare partnerförhållande:

Att lägga in ny personer i sitt släktträd är inget problem. Det är bara att fylla i programmets färdiga formulär.

CIVILIZATION AMIGA 1200

Finns hos följande
välsorterande butiker.

STOCKHOLM
DATAKOMANIET 08-213 730
DATA HIFI 08-346611
TUMBA
TUMBA ELHANDEL 08-53031450
UPPSALA
DATAVISION 018-124009
GÄVLE
LEKSAKSHUSET 026-103360
LULEÅ
SPEL & DATA 0920-10107
UMEÅ
DOMUS 090-104165
ÅKERBLOMS BOKH. 090-125770
SUNDSVALL
GAMES & COMICS 060-152573
MORA
NOVIABUTIKEN 0250-18530
BOLLNÄS
DATAWOLDS 0278-39039
SANDVIKEN
MUSIK & DATA SHOPEN
026-250080
NORRKÖPING
DATACENTER AB 011-184518
KARLSTAD
ACTION DATA 054-150104
LEKSAKSHUSET 054-110215
VISBY
JUNEVIKS 0498-211062
VÄXJÖ
DÅ DATAPRODUKTER 0470-46400
HALMSTAD
AMI TECH DATA 035-108240
MALMÖ
COMPUTER CENTER 040-230380
DATABOLAGET 040-122800
ÖREBRO
DATA CORNER 019-123777
POWER TECH 019-186010
KATRINEHOLM
JUW PRODUKTER
VÄSTERÅS
ZETTERLUNDS 021-131481
KALMAR
IB DATA 0480-88009
GÖTEBORG
DATALÅTT 031-220050
BORÅS
DATABUTIKEN 033-121218

kompart UK Ltd
DISTRIBUERAS AV

DATAMEDIA

Tel: 08-590 941 85 Fax: 08-590 941 86

3.5" MF2DD DISKAR

Vi har levererat 3.5" Disketter i över 4 år till 1000-tals nöjda kunder

100% Error Free
Japansk kvalite'
High Clipping Level
40% högre än ANSI Standard

5Års Garanti m bytesrätt

NU TILL SPECIALPRIS!

3.75:-

INKL. ETIKETTER
SKICKAS INOM 24TIMMAR
MINST 100ST

Personlig ordermottagning-Ring för volymrabatter!

AmigaDrive Datic645:-	Diskbox 40st 3.5" 55:-
512Kb A500 345:-	Diskbox 80st 3.5" 69:-
A600 1Mb Minne 595:-	Diskbox 120st 3.5" 95:-
The Bug Joystick 145:-	Posso 150st 3.5" 195:-
Tac2 119:-	AmigaMus std. 139:-

3.5"MF2HD 6.00:-/st (Min 50st)

FBE TechTrade AB

Box 53
67122 ARVIKA

Order kan även göras
via fax och brev.

Tel 0570/13835
Fax 0570/80243

SPELA MOT EN KOMPIS!

Koppla ihop två datorer med nollmodemkabel!

Amiga-Amiga 129:-
Amiga-PC 139:-
PC-PC 149:-

Kablarna är 7 meter långa!
Vill du ha längre så ordnar vi
det. Upp till 15 meter!

Kablarna är tillverkade i
Sverige och levereras med 2
veckors returrätt och 5 års(!)
fabriksgaranti. Svensk bruks-
anvisning och speltips med-
följer. Alla priser inklusive
moms, endast postens avgifter
tillkommer. Snabb leverans!

Ordertelefon: 08-765 88 00

Renhjort HB, Box 4002, 181 04 Lidingö

TIC TEC - för säkerhets skull!

Disketter med etiketter och full garanti.

3,5" MF 2DD

3,75

3,5" MF 2HD

5,95

100-box 3,5" 79:-

Leverans mot postförskott eller enligt ök. Priser
inkl. moms, ex frakt. Minst 100 DD/50HD.

TIC TEC, Box 147, 261 22 Landskrona

046-145955

AMIGA Datorer,
Tillbehör & Program

Mycket kundvänliga priser!

Ring, Skriv eller Faxe efter

GRATIS

AMIGA Produkt & Prislista

= 0:-

Fynd i nytt & begagnat!

Vi för även PD-program
av hög kvalite till lågt pris!

A-Ideal Computer Systems
Box 25132, 750 25 Uppsala
Tel & Fax: 018 401570

STOPPA TJUV JAKTEN!

Världsnaturfonden
arbetar aktivt för att
rädda hotade elefanter
och noshörningar.

Stöd WWF - Ditt bidrag behövs.

Postgiro 90 1974-6.

Bankgiro 90 1-9746.

Världsnaturfonden WWF,
Ulriksdals Slott,
170 71 Solna.
Tel. 08-85 01 20.

TV4 TEXT-TV

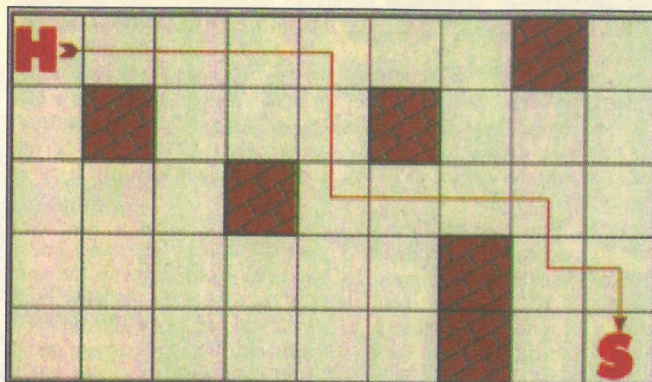

SIDA 888

Tel 011-184140

Fax 011-184515

Kampen om att hjälpa Kalle att hitta nya vägar till skolan är avgjord. Och eftersom hjälpviljan var så stor lät vi fyra personer vinna programmeringstävlingen.

Visst, det här gick ju vägen

Datormagazins programmeringstävling från nummer 14/93 är avgjord. Det kom så många bidrag att vi fick utse fyra vinnare i olika programmeringsspråk.

Hundratal "hackers" skickade in sina bidrag till vår tävling. Tävlingen var ett delmoment i uttagningen för det svenska landslaget i programmering. Programmeringsuppgiften gick ut på att beräkna framkomliga vägar i ett rutnät med hinder.

Eftersom vi fick in så många bidrag beslöt vi att ta fram en vinnare ur varje pro-

grammeringsgren, dvs. för varje programmeringsspråk (AMOS, ARexx, C, Pascal).

Genomgående kan man väl säga att programmen var snyggt skrivna och att lösningarna var vettiga. Tydligt är programmeringskunskapen bland våra läsare högre än vad vi trodde. Vi kommer att fortsätta med programmeringstävlingar och vi kan lova att nästa uppgift kommer att vara bra mycket svårare att lösa. Var och en av vinnarna får ett presentkort på 500 kronor. Vinnarna i tävlingen är:

Magnus Sandberg, Gustavsberg (SAS/C 6.30)

Darius Kats, Malmö (HighSpeed Pascal 1.0)

Anders Ericsson, Lund (ARexx)

Jens Andersson, Ronneby (AMOS)

Miljövänliga förpackningar

I Tyskland är kraven mycket högre på miljövänliga förpackningar. Företaget bsc meddelar att man nu kommer att packa allt i material som är återanvändbar, dvs. sånt som inte skadar miljön.

Secus BBS har rätt inställning

Secus Data meddelar att det finns en lista med alla dipswitch-inställningar till samtliga skrivare som företaget säljer i deras BBS. Filen ligger i arean "Hjälpprogram" och heter "all dip.zip". Secus är den svenska importören för Star-skrivare.

Tel: BBS, 08-28 47 46 (9600-N-8-1)

Prata direkt med Datormagazins redaktion och andra läsare.

Flera på tråden samtidigt!

Hur blir man av med det här viruset?

Jag byter min Indy 4 mot Monky 2

Hur kommer man förbi level 5?

Är det någon som vill köpa ett modem?

Du får 2500 för din A 500 1.3 Mb ram

DMZ - DIREKT

VARJE ONSDAG kl. 15 - 19

071 - 21 12 38

(4:55 kr/min)

Samtidigt
pågår mässorna
Lek&Hobby och
SerieExpo

SPEL 93 & DATOR

DEMO
WORLD

5-7
november
Allhelgonahelgen

SEGA
NINTENDO
MICROSOFT
COMMODORE

Massor
av datorspel och
tillbehör, nytt och beg-
agnat. För stora och
små, nybörjare och
"hackers"

Vi visar
Sveriges största
Cyberpunk-show
"THE RETURN OF
CIBERIA"

SOLLENTUNA **m**ÄSSAN

HIGH SCORE

Sollentunamässan Allhelgonahelgen 5-7 november 1993.
Öppettider: 10-18. Sönd. 10-16. Entré: 70:- Familjebiljett. 150:-
(max 2 vuxna + 2 barn) 7-15 år 40:- Under 7 år gratis.
Pendeltåg till Sollentuna station 2 ggr i timmen från Stockholm C.
Bil: Följ E4 skyltning från Norrtull ca 8 km, avfart Mässan.

DISKETTER

3.5" MF2DD

3.59:-/st

3.5" MF2HD

5.79:-/st

- 10-Pack med etiketter • Japansk kvalitet •
- 100% Error free • Fabriksgaranti ingår •

RocLite 3.5" DiskDrive	595:-	A 500 & A 500 Plus	RING:-
RocGen Plus Genlock	1595:-	RocHard 52-105MB	RING:-
RocMem 2MB A500	595:-	Ram 2-8MB till ovan	RING:-
Cheetah The Bug	125:-	A 1200 & A 4000	RING:-
TV Modulator A500	95:-	Amiga CD 32	RING:-
Amas Sampler & Midi	395:-	Monitorer & Skrivare	RING:-
Action Replay 2 A500	195:-	386-33 80/2MB	RING:-

Moms ingår. Postens avg tillk. Res för ev tryckfel, prisändr och slutförs som står utanför CT's kontroll. Fabriksgaranti ingår. Ej utlösta försändelser debiteras tor-frakt och exp avg.

COMPUTER TRADING

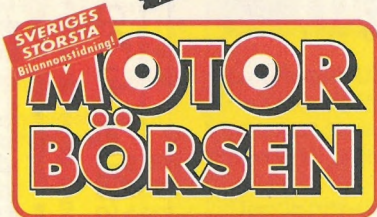
☎ 08-33 00 41 ☎

**Hur får
du din
bil såld?**

217.000*

läsare

-Varje torsdag!

MOTORBÖRSEN, 112 85 STOCKHOLM
Tel 08/692 01 70

*ORVESTO 1993

**Bästa pris & Support
-en perfekt kombination!**

AMIGA

A 1200 Inkl. Spelbugfixare & Musmatta **Pris fr. 4395**
Vi har flera hårddiskalternativ - Ring!

A 4000/030 2/120MB Äntligen i lager igen! **15495**

Minnen A600/1200 = DATIC ALWAYS **Pris fr. 695**
1.0MB utbyggbart till 9MB! - Ring!

Monitorer 14"m STEREOljud **Pris fr. 2895**
1084S, 1940S, 1942S & Äkta Multisync - Ring!

VIDI 12 AGA Ursnabb Video Digitizer **1495**

Hårddisk A1200/600 **Pris fr. 1995**
Från 60MB upp till 340MB - Prisvärda Ring!

A570 CD Rom A500 Åter i lager! **1995**

CD³²

32 bitar och häftigt ljud
Beställ redan Idag ditt ex. !!

AMIGA CD32
Inkl 2 Spel OSCAR & DIGGER **3999**
Introduktionspris!
Ord. pris 4495:-

CD-32 spel lista *
ALFRED CHICKEN
D/GENERATION
JURASSIC PARK
LOTUS TURBO TRILOGY
OVERKILL LIBERATION
PINBALL FANTASIES
ROBOCOD
SENSIBLE SOCCER
SURF NINJAS

* I lager! fr 349:-/st

SKRIVARE

Vi har skrivare i alla prisklasser och behov!

PANASONIC, CITIZEN *, SEIKOSHA, etc, v.g ange märke.

9 Nåls skrivare, robust, prisvärd	Pris fr. 1795
24 Nåls skrivare, snabb, prisvärd	2495
9 Nåls med FÄRG	2895
24 Nåls med FÄRG	3495
Bläckstråle, ger 360 DPI	2695

* **Print Manager** för Amiga / Windows 3.1
medföljer! Givetvis SVENSKA instruktioner

DET FINNS INGET BÄTTRE !!!
DATIC TILLBEHÖR

VI HAR HELA DATIC SORTIMENTET
= VI HAR ALLT DU BEHÖVER!

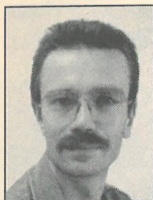

PF+frakt tillkommer. Reservation för prisjusteringar och slutförsäljning utanför vår kontroll. Outlösta PF debiteras.

CHARA' DATA AB

- företaget med raka besked !

Jungfrug. 13, 575 31 EKSJÖ **0381-13100** vx fax-10402
Brunnsg. 16, 553 17 JÖNKÖPING, Tel. 036-302520

Anders Reuterswärd

Engelska bra-att-ha-adresser

Jag har fått lite intressanta Commodore-adresser i England inskickade från olika läsare. Och det var ju bra, för det landet har av någon anledning blivit ett svart hål för mig på sistone. En nyhet är att tidigare Zzap 64 har omvandlats till något som heter **Commodore Force**. Fortfarande mest spel, men lite programmering och annat och en speldiskett medföljer varje nummer. Tyvärr har jag fått två olika adresser och vet inte vilken som är korrekt, prova båda. **Europress Direct, Ellesmere Port, South Wirral, L65 3EB England** eller **Europress Impact, Ludlow, Shropshire, SY8 1JW England**. GBP 36.48 för 12 nummer.

En annan tidning, okänd för mig, är **Commodore Format, 30 Monmouth Street, Bath, Avon, BA1 2BW England**. Om den vet jag inte så mycket mer, och inget pris.

Och så är tydligen ICPUG fortfarande igång. Det är nog världens äldsta användarförening för Commodore-produkter från VIC20 till PC. Därifrån kan man få ett nyhetsblad och beställa PD-program. Nuvarande medlemsavgift är okänd men skriv och fråga: **ICPUG, Box 1309, London, N32 UT England**.

En annan intressant adress när det gäller PD är **Kingsway CMP, 72 Glencoe Rd, Sheffield, S2 2SR England**, och en annan tydligen bra användarförening är **CCC User Group, Box 121, Gerrards Cross, Buckinghamshire, SL9 9JP England**.

Och ni som gillar äventyrs-spel kan vända er till **The Guild, 760 Tyburn Rd, Erdington, Birmingham, B24 9NX England**.

På hårdvarusidan lär bästa adressen vara **Meedmore, 28 Farriers Way, Netherton, Merseyside, L30 4XL England**. Om ni inte vill köpa microdrivar för 15 pund, förstås. Då ska ni skriva till **Bull Electrical, 250 Portland Rd, Hove, Sussex, BN3 5QT, England**.

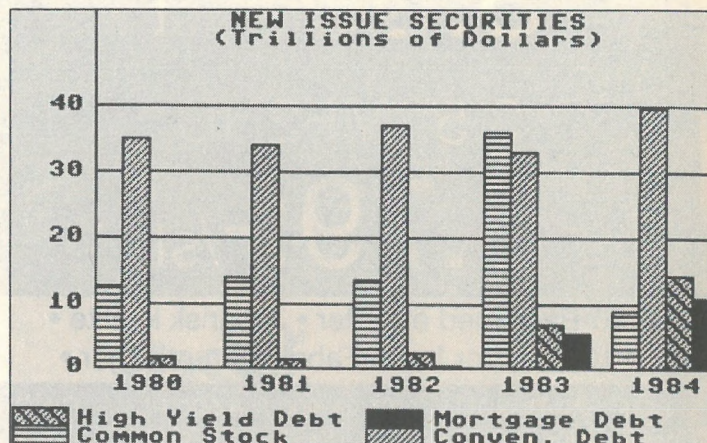
Det var vad som rymdes denna gång, hoppas det kan vara till någon glädje.

Diagram och kalkyler

Här bjuds det på lite smått och gott: kalkyl, diagram, diskkatalogisering och Basic för barn.

Första sidan på detta nummers 64-diskett innehåller ett omfattande system för att framställa diagram av olika slag, kallat Grafpax. Här finns alla möjligheter för den som grafiskt vill åskådliggöra ett statistiskt material. Följande varianter finns att välja på: Cirkeldiagram, Stapeldiagram, Liggande stapeldiagram, "Staplade" stapeldiagram, Grupperade stapeldiagram, Histogram och Punktdiagram med linjer, allsammans valbart från en meny. Inmatningen av data för diagrammen är en aning komplicerad, men finns väl och utförligt beskriven i den omfattande engelska instruktionsfilen. För säkerhets skull medföljer också ett extra tillägsprogram, kallat Graph Data Entry, som även underlättar den svåra inmatningsbiten.

På diskettens andra sida har jag stuvat in ett blandat sortiment denna gång. Först finns en variant av Turtle-Basic, programspråket som jag tror att någon skapade för att lära barn att programmera. Det är mycket grafiskt inriktat och går ut på att en liten symbolisk sköldpadda av programmet styrs över skärmen och kan fås att rita på vägen. Enkelt uttryckt arbetar Turtle Basic hela tiden med relativa positioner, man riktar paddan i önskad riktning och talar om hur långt den ska gå. Tyvärr är instruktionerna till denna version på tyska, men borde gå hyfsat bra att tyda även för dem som inte är slängda i detta språk, eftersom själva Basic-orden ändå är på

engelska. Värt ett försök är det i alla fall, för det här är ganska kul.

Ännu ett programspråk finns med, nämligen Blazin Forth, som är ytterligare en variant av Forth. Sådana finns det åtskilliga av och en fanns till exempel på diskett 5/93.

Ytterligare ett par användbara program rymms på denna diskett, som till exempel Final Directory, ett diskkatalogiseringsprogram av hyfsad klass. Ta chansen att äntligen få ordning på alla de där disketterna...

Eller använd Poster Maker för att skriva ut vanliga Doodle-bilder i stort affischformat. Bilderna måste vara svartvita för att resultatet ska bli bra och det som produceras är fyra A4-sidor som man sedan får limma ihop. Tydliga och bra instruktioner.

Det hela avslutas denna gång med ett bra kalkylbladsprogram, föregångaren till det kommersiella Calc II som testades i DMz 3/93. Den här tidiga varianten heter Calc V1.03 och är inte så dum den heller. Det har alla de vanliga kalkylfunktionerna, är snabbt och enkelt att hantera och en utförlig instruktion medföljer. Bra, med andra ord.

Anders Reuterswärd

Stapeldiagram är bara en variant som finns att välja på i Grafpax.

Namn

Adress

Nummer på disketten

Free: 28006		Calc		D. Pankhurst	
SUM(d2:g2)					
1	2	3	4	5	
Jan				Feb	
356.00				1234.00	
763.30				965.00	
123.50				844.50	
974.00				233.20	
				419.70	
3786.50				3696.40	

Calc V1.03 är heter detta kalkylprogram. Det är snabbt och enkelt att hantera och den utförliga instruktion som medföljer är ett extra plus.

Här beställer du PD-programmen

Beställ disketten genom att sätta in 30 kronor på **pg 82 66 75-1, Anders Reuterswärd**. Ange tydligt i vilket nummer av DMz som disketten presenterades.

Du kan också skicka den här kupongen till oss. Då tillkommer en avgift på 20 kronor. Fyll i namn och adress och vilken diskett du vill ha. Skicka kupongen till **Datormagazin, Box 12547, 102 29 STOCKHOLM**. Märk kuvertet "PD-64". Leveranstid ca. tre veckor. Telefonbeställning kan ej göras.

Köpa ? Amiga Hårddisk Minne Vi hjälper dig !

<i>Amiga 1200</i>	4395:-
<i>Amiga 1200-60</i>	6495:-
<i>Amiga 1200-80</i>	7295:-
<i>Amiga 1200-120</i>	7995:-

<i>Mon. C1940</i>	3995:-
<i>Mon. C1942</i>	4495:-
<i>Amiga 4000</i>	RING
<i>Amiga 1200-170</i>	9295:-

De första 50 Amiga1200 får gratis HardPack!!

HÅRDDISKAR

60Mb till Amiga1200	2295:-
80Mb till Amiga1200	3195:-
120Mb till Amiga1200	4095:-
170Mb till Amiga1200	5495:-

RocHard till A500, 0-8Mb minne	
SCSI & AT interface	1995:-
RocHard- 85Mb	3695:-
RocHard-127Mb	4195:-
RocHard-170Mb	4795:-

RocMate 3.5" hårddisk låda för	
SCSI med nätrel.	1295:-
RocMate- 85Mb	2895:-
RocMate-127Mb	3395:-
RocMate-170Mb	3995:-

Trifecta-500LX till A500 snabb	
SCSI-II kontroller, 0-8Mb	2695:-
Trifecta-127Mb	4795:-
Trifecta-170Mb	5395:-

Trifecta-2000LX till A2000	
SCSI-II kontroller, 0-8Mb	1995:-
Trifecta-127Mb	4095:-
Trifecta-170Mb	4695:-

AdIDE Internt IDE AT interface	
till A500/2000 för 3.5" och 2.5" HD.	
AdIDE-2 för 3.5"	1245:-
AdIDE-2 för 2.5"	1445:-

Novia Internt hårddisksystem	
till A500. Tyst och snabb.	
Novia 60Mb	2995:-
Novia 80Mb	3895:-
Novia120Mb	4695:-
Novia170Mb	5995:-

85Mb ELS SCSI 3.5"	2295:-
127Mb ELS SCSI 3.5"	2895:-
170Mb ELS SCSI 3.5"	3595:-
240Mb ELS AT 3.5"	4295:-

MINNESEXP.

DKB 1202 intern 32bits minnes	
kort till A1200 med klocka	1495:-
A1202-1Mb	2695:-
A1202-4Mb	3395:-
FPU68881 16Mhz	295:-

MegaChip	1995:-
2MB Chip-mem till A500/A2000	

AdRam 505	429:-
AdRam 510+	545:-
AdRam 540/2MB	1995:-

DIP 4x256Kb-100ns	65:-
DIP 1x1Mb-100ns	81:-

ZIP 4x256Kb-80ns	98:-
ZIP 4x1Mb-70ns S/C	285:-

SIMM 9*512Kb-100ns	173:-
SIMM 9*1Mb-80ns	720:-
SIMM 36*256-70 2MB	1170:-
SIMM 36*1Mb-70 4MB	2550:-
SIMM 36*2Mb-70 8MB	4575:-

TURBO's

Derringer-030/25	RING!
med 2MB 32-bits minne	RING!
med 4MB 32-bits minne	RING!
med 8MB 32-bits minne	RING!

Derringer-030/50	RING!
med 2MB 32-bits minne	RING!
med 4MB 32-bits minne	RING!
med 8MB 32-bits minne	RING!

Twelve Gauge	
Till A1200 finns i 25 & 50 MHz	
	RING!

VIDEO/GRAFIK

FFV-2 Flickerfixer	2295:-
--------------------	--------

RocGen Plus genlock	1895:-
RocKey chromakey	2295:-

P.i.P picture in picture	1695:-
--------------------------	--------

ÖVRIGT

LEGENDBALL	495:-
Trackball 320dpi	

RF332 Extern Disk/Amiga	795:-
RF382 Extern Disk/Amiga	895:-
RF362 Intern Disk/Amiga	845:-

KickBack Kickstartswitch	395:-
--------------------------	-------

The Clock	325:-
Intern klocka & kalender till A1200	

SecureKey	895:-
Hårdvarulås till A2000/A3000	

ATARI

SCSI-kontroller från ICD

Link Interface	1395:-
Link / 42MB & Låda	4195:-
Link / 120MB & Låda	5295:-

**Auktoriserad
Serviceverkstad
Commodore
Amiga & Atari
PC/AT
Kunskap
Erfarenhet
Support
Reparationer
Reservdelar**

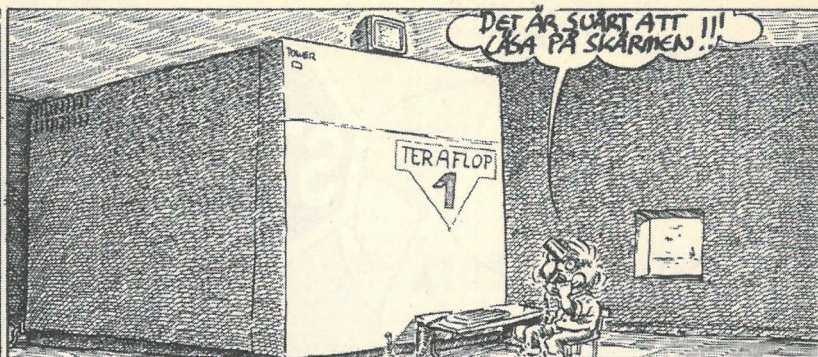
TRICOM
data

BUTIK I STOCKHOLM
St' Eriksplan, Birkag. 17
Mån - Fre...10:00 - 18:00
Lör.....10:00 - 14:00

TRICOM data AB
Birkagatan 17
113 36 STOCKHOLM
Tel.....08-736 02 91
Fax.....08-736 02 93
Alla priser är inkl. moms. Ev. frakt
tillkommer. Reservation för prisfel.
Vid skriftliga beställningar komplett
adress och tele. Öppet köp enligt
överenskommelse.

Herman

av Kari Bihlmeier

Fox Trot

av Bill Holbrook

Ytterfilen

av Bill Amend

Krax

av Jeff MacNelly

Drygt 50 000 grund-AMOS sålda i världen

Visst programmeras det fortfarande flitigt ute i den stora världen. Nära 100 000 AMOS har engelska Europress sålt totalt sedan introduktionen för några år sedan.

Bäst har grundprogrammet AMOS gått, som sålt i totalt 52 650 exemplar. Easy AMOS har sålt 20 634

ex. En fransk version av AMOS har sålt i 10 000 exemplar och den tyska i 7 265 ex.

AMOS Compiler har rullat ut i 20 869 exemplar. AMOS 3D i 16 270 exemplar. AMOS Professional i 16 970 ex och AMOS Pro Compiler i 8 644 ex, allt enligt Europress, kategori världslöst vetande.

Lätt match för Amigan

Nu tar Amigan hand om matchresultaten på Globen i Stockholm. Det är Djurgården som beställt en multimediaanläggning bestående av programmet SCALA, ett genlock samt en Amiga 4000 för att visa aktuella matchresultat på Globens storbilds-TV.

Skriv en annons på **55 tecken** och skicka in den tillsammans med **50 kronor** till postgiro-konto 58 07 15-1, Bröderna Lindströms Förlag. Märk inbetalningskortet "Datorbörser". Andra Beställningsformer publiceras inte. Vi kan tyvärr inte ansvara för eventuella felaktigheter i annonstexterna. Läs även reglerna längst ned på sidan så slipper du tråkigheter.

Säljes

3" vita diskettetiketter på ark. Perfekta för printer. 100 st 55 kr på pg 648 57 32-9. För info 046-18 99 53 eft 18.00.

7 proffsiga PD spel på en disk! Endast 14 kr på pg 628 49 22-9, U. Soft.

A-train säljes el bytes mot History Line. Ring Hans tel: 08-733 12 23.

A1200, monitor 1084S, ex-högt, ex-drive, 80 disk, 4 joy, omkopplare mm. Se priset 4.995 kr Ring Andy 0430-184 71 efter 15.30.

A500 1 Mb chip 2.0 2.000 kr, GVPHD 52 Mb 8 Mb 5.000 kr. Tel: 042-598 95, Fredrik.

A500 1.3 1 Mb chipram mm, 2.000 kr. A590 HD 20 Mb, 1 Mb DMA ram, 1.800 kr, Philips 14" RGB mon/TV, 2.000 kr. VidlAmiga digitizer 800 kr eller allt för 6.000 kr Tel: 0520-605 63 Peter.

A500 1.3, x-minne, CM 8833, II monotor + 250 disk. SEK 3.200 kr. Amitech 2 Mb rem (nytt Selges 600, Tel: 553 277 82, Norge.

A500 3 Mb, x-drive, joy, printer, 4.500 kr. Tel: 018-53 03 25.

A500+ 2,5 Mb extra minne, 20 Mb hårddisk, Star LC 10 färgskrivare, div org.program. 6.500 kr eller högstbj. Tel: 031-27 07 06, Per.

A500+, 2 Mb, slmb GVP HD, garanti kvar, 4.000 kr. Tel: 013-17 99 50.

A600 HD, monitor, x-drive, x-minne, skrivare Star LC 100, fyra org.spel + nyttoprg, manualer och 3 st joy. 7.500 kr. tel: 0470-77 00 71.

Amiga 500+, x-minne, x-drive, monitor, bläckstråskrivare, många org spel och mycket mer. 6.500 kr. Tel: 0451-519 12.

Amiga 2000, 8 Mb extra minne. Flicker fixer kort. 43 Mb SCSI HD. Fläkt reducering No-noice. Monitor Acer View 33LR WB 2.1 + spel +

andra program, 10.000 kr tel: 021-14 36 66.

Amiga fusk 1, 35 kr. Amiga fusk 2, 35 kr båda 60 kr på pg 416 64 99-6.

Amiga orginal, Devpac 3.15 oanv. Pris 500 kr, Amos, Amos Comp, Amos 30 alla 3 för 450 kr. Tel: 0454-918 06.

B&P pro V2.0 C+patchm. spell bl.a M1, RRT mm. Tel. 553 277 82, Norge.

Bygg dina Amiga tillbehör ex: Sampler nollmodem, fläktstare mm. Sätt in 99 kr på pg 635 28 83-0. "Byggsjälvdiskett II DMZ" Utanför Sverige 127 kr.

Caligari 2 3D original 1.450 kr. Tel: 0523-126 44 el 010-206 65 39.

DevPac 3.0 till Amigan. 450 kr. Ring Martin 0415-126 19.

DMZ klarar sig inte utan mitt register. Gör Du? Se nr 6/93 s.8 för info. Komplet m PD registrering & databas 175 kr Pg 626 21 26-3, R Skoog.

Färgprint Star LC 24-200, oanvänd, 4 mån garanti kvar. Pris 3.000 kr tel: 031-30 40 37.

Grand Slam 500 med 120 Mb hårddisk och 4 Mb ram. 4.000 kr. Tel: 08-550 309 77.

Hugo's PD. Vi med dom rätta priser. Sär in 20 kr på pg 627 75 30-9. För våra list-diskar.

Håkans Amiga-PD. Har det mesta. Nu med ännu fler program. Två infodisketter för endast 18 kr på pg 56 30 51-2, Vikander. BILLIGT!

Hårddisk 120 Mb med 2 Mb RAM. Pris 3.900 kr. Tel: 08-550 884 26.

Kan du tenke deg faa det nyeste innen Amiga demo emaggs, nytteprg, PD spill osv. Info ring 476 119 26 82, Norge.

LJUD! mm För info skicka adr. till:

Terho, Bråtenv.38, 542 42 Maries-tad.

Lönande extraknäck, för info sätt in 30 kr på pg 442 53 40-0.

Moduler. Nu över 400 musikmoduler och musikprg. Lista på musikdiskarna mot dubbelt brevporto. Lista över alla pd 25 kr. Pg 26 99 60-1, PD-syd, Box 60, 240 14 Veberöd.

Nakna filmstjärnor & Sam Fox naken (3) 50 kr, lista 5 kr. Pg 647 82 06-3.

Nu ännu billigare! 3.5" disk-etikett med ditt namn, adress och en häftig bild. Mycket billigt! Sänd frimärke för 100 gr porto så får du all info du behöver. H. Vikander, G:a kungsv 55 B, 541 32 Skövde.

Nya, fräscha högkvalitets HAM bilder, Sharon Stones playboybilder mm. 10 diskar 100 kr på Pg 435 35 74-9.

Nytt aktieprg. till Amiga. Tillverkat i A.P 220 kr. Tel: 0451-814 34.

Nyttoprogram till Amiga 3D pref., video Scape, Sculpt, D-luxe print III man, Tel: 0522-135 45.

PD Sexy beuties nr 1-6 AGA pris 20 kr/disk Pg 647 45 32-6.

PD-program till Macintosh! Info disk full med PD program. 20 kr på pg 625 32 90-8, Mats Högfors.

Quantum SCSI HD 3.5" 80 Mb & 5.25" 76 Mb. Tel: 018-46 17 24.

RKM manualerna till Amiga V1.3. Pris 500 kr. Ring Martin 0415-126 19.

Seagate 85 Mb 2.5 A1200, kabel + ram 7 mån gar kvar. Pris 2.000 kr. tel: 0390-330 01.

Seikosha 180 vc t. C64/128 paper medf. 1.000 kr. Tel: 0250-312 42, Stefan.

SPD! För 150 kr/årfår du 10 medlemsdiskar + tillgång till över 3500 PD diskar från 8 kr/st. För infodisk, sätt in 20 kr på pg 82 82 23-8.

Supra Drive 500 XP 52 Mb, 4 Mb minne, garanti, manualer + program. 3.000 kr. Tel: 0501-514 95.

Systemica v3,7 Amiga PC (MS-D) Stryk-Måltips & Lottosystem. Datautskrift även för lotto & måltips. Procentsystem. Skapa egna mallar. Garantiframtagning, rättning mm. Tel: 033-27 63 70. 3 disk + manual 295 kr på pg 630 83 65-3.

US Robotics 14.800 kr, HST modem 2.500 kr. Tel: 0911-302 02.

US Robotics 14,4k HST modem säljes. Pris 3.500 kr. Tel: 0225-381 68.

Videofilmer erotic mirror 150 kr/st, för gratis lista ring 033-25 21 57.

Wing Commander, Push Over, F1 Grand Prix. Tel: 036-17 47 45, Tobbe.

Köpes

HD till A500. Tel: 060-56 12 76.

Orginal bordstale 1 c:a 150 kr. Tel: 031-47 26 98, Thomas

PC 386 33 Mhz 4 Hb HD 100 mg VGA 005 5, max 4.000 kr. Tel: 044-22 71 97.

Bytes

Grafik och/eller musik bytes. Endast hög kvalitet är av intresse. Tel: 0680-127 35.

Police Q 3 bytes mot Red Zone eller No Second Price. Tel: 0433-305 73.

Välutrustad A3000 bytes mot A4000. Ev. mellanskillnad kan betalas. Tel: 0680-127 35.

Grattis, ni vann Rainbow Quest- tävlingen

Vinnarna i DMZ:s tävling i nummer 14 är: **Pia Persson**, Rättvik vann en Super Nintendo. Tröstpriser skickar vi till: **Emanuel Haak-Södervall**, Torup och **Ulrika Nilsson**, Skövde.

Läs det här så slipper du en massa trubbel

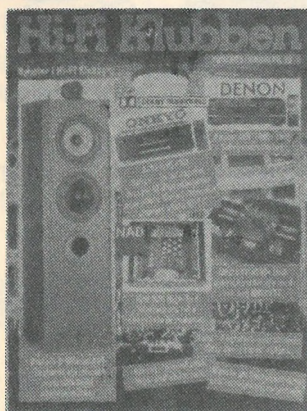
Datorbörsern är endast öppen för privatpersoner som vill sälja, köpa, eller byta datorer, tillbehör, originalprogram samt för dem som söker eller har jobb att erbjuda. Det är förbjudet att annonsera om piratkopierade spel- och nyttoprogram samt manualer. Likaså är det förbjudet att annonsera med syfte att organisera byte av kopior, program och/eller manualer. Insända annonser av denna typ publiceras inte utan överlämnas till representant för organisationen SIMO. Detta kan medföra rättslig prövning vilket innebär att annonsören riskerar böter eller fängelse i upp till två år. Försäljning eller byte av program eller spel maximeras till två titlar per annons. Titlar och pris vid försäljning eller byte måste alltid uppges i annonsen. Annonstexter som inte följer angivna regler publiceras inte och inbetalt belopp återbetalas inte. Annonspriiset är 50 kronor för 55 tecken.

Datormagazin 18•93

"De ledande Datorbutikerna, från Ystad till Haparanda"

Nytt Hi-Fi Magasin GRATIS!

Stor Gratis katalog med massor av bilstereo och hem HiFi. Beställ en katalog per telefon eller skriv ett brev. Du kan även besöka någon av våra butiker som finns i hela Sverige, från Malmö till Gällivare.

Beställ Din gratiskatalog med prislista från

HiFi-klubben

Box 5116, 402 23 Göteborg
Tel. 031-20 00 40, Fax. 031-20 00 49

STOCKHOLM

Vi kan Amiga.
—Bästa priser!

DATA & HIFI
I VASASTADEN AB

St Eriksgatan 98, 113 31 STOCKHOLM
Tel 08-34 66 11 Fax 08-34 58 46
Auktoriserad återförsäljare, serviceverkstad av
Commodore

STOCKHOLM

AMIGADOKTORN

lagar din dator
på 24 timmar
(med reservation för reservdelsbrist)

DATA & HIFI
I VASASTADEN AB

St Eriksgatan 98, 113 31 STOCKHOLM
Tel 08-34 66 11 Fax 08-34 58 46
Auktoriserad återförsäljare, serviceverkstad av
Commodore

STOCKHOLM

STOCKHOLMS

MEST CENTRALA OCH MEST
VÄLSORTERADE
AMIGA-CENTER

DATAKOMPA NIET

"Har du AMIGA, har vi resten!"

Mäster Samuelsgatan 45, STHLM
Tel: 08-215730

MALMÖ

24 Timmar
service **AMIGA**

gäller även garantiservice

Aukt. service för

CBM ATARI

STOCKHOLM

08-750 51 59

MALMÖ

040-97 44 00

STOCKHOLM

AMIGA
SPECIALISTEN
Service verkstad

Snabbast & säkrast

24 Auktoriserad **TIM**

Återförsäljare & Serviceverkstad

COMMODORE

(S.N.A ELECTRONIC)

Engelbrektsg 39 Tel: 08-239910

114 32 Stockholm Fax: 08-239910

FÖR BOKNING
OCH INFO

TEL: 08-83 09 15

STOPPA UTROTNINGEN

Varje dag försvinner 5-10 arter.
Hjälp oss sätta stopp för det.

WWF

Stöd WWF – Ditt bidrag behövs.

Postgiro 1974-5. Bankgiro 171-8428.

Världsnaturfonden WWF, Ulriksdals Slott,
171 71 Solna. Tel. 08-85 01 20.

DISKETTER & TILLBEHÖR

Toppkvalitet till fantasi-priser! Prova oss!

3.5" MF2DD

3.5" MF2HD

3.75 5.95

FÖRFORMATERADE I 10-pack inkl etiketter. Garanti med bytesrätt.

Diskbox-100 st 3.5" Rejåla disketiketter 3.5" Rengörings-kit
69:- 0.70 39:-

**Köp min. 100 diskar & Du får köpa
diskboxen för endast 59:- !**

Inkl. moms. Endast frakt tillkommer - min. diskorder 50 st.

Beställ dygnet runt
Snabb leverans!
Paradise Trading

BOX 230, 423 23 TORSLANDA

Telefon
031-563454

Fax
031-561030

Begränsat Antal

CD³²

Nu äntligen här!!!

Överlägsen prestanda,
grafik och ljud, till
kanonpris. Spel ingår

Ring och beställ **NU!!!**

Vi satsar på
nöjda kunder!

A1200

Även med hårddisk och
program. Ring för bästa pris!

A4000

Många olika varianter
Ring för bästa pris!

Musmatta 28:-

08/926615

Även kvällar och helger

Missat ett nummer? An är det inte för sent!

Nr 2/93 Gör egna 3D bilder. Demoparty i Danmark.

Nr 7/93 A570 CDTV till Amiga 500 för 2000 kr. Bitmap Brothers superhit.

Nr 8/93 Första hand-scannern för färg. Därför är datorspel så dyra!

Nr 9/93 Världens största spelmässa. Här visades 120 nya datorspel!

Nr 11/93 Bygg ett järnvägsimperium i A-train. Vi besöker skolan för grafikproffs.

Detta är de nummer från 1993 som finns kvar. Vill du ha en enskild artikel går den att beställa, även från ett nummer som är slut.

Om du vill köpa gamla DMz-nummer eller artiklar behöver du en postgiroblankett.

Ange de nummer av DMZ eller vilka artiklar du vill köpa i fältet "meddelande till betalningsmottagaren" DMZ kostar 25 kr/nr, artiklar 15 kr/artikel. Beställer du flera artiklar kostar de efterföljande 10 kr/st. Fyll i ditt namn och din adress.

Postgironummer: **58 07 15-1**

Betalningsmottagare:

Bröderna Lindströms Förlags AB.

Nr 12/93 Han ser in i framtiden med Amigan.

Nr 13/93 Första bilderna på CD 32. Gunship 2000, stor test!

Nr 14/93 Allt om höstens hetaste datorspel. Olympiska medaljer till Sverige.

Nr 15/93 CD 32, test av Commodores nya 32-bitars spelkonsol. De bästa golfspelen

Nr 16/93 Hemlig piratjägare i exklusiv intervju. Två grafik kort i stor test.

Tyvärr, dom här ränderna går aldrig ur

Stars nya färgskrivare har rönt mycket uppmärksamhet.

Att en skrivare för under 10 000:- påstås ge samma kvalitet som en skrivare över 40 000:- måste givetvis undersökas. Datormagazins skrivarexpert David Ekholm har testat.

"SJ-144: Full color and monochrome laser quality printer" står det på den förvånansvärt lilla kartongen. En slogan som sätter förväntningar när den 325x140x175mm lilla skapelsen lyfts ur kartongen. Tekniken heter termotransfer och bygger på uppvärmning av ett vaxartat färgband så att denna färg överförs till pappret där den genast torkar. Inget kladd och inga intorkade färgpatroner är den uppenbara fördelen jämfört med bläckstråleskrivare. Tekniken är inte ny, men då har tidigare termotransferskrivare mest varit dyra svartvita skönskrivare. Nu har alltså Star adderat färg till denna teknik samt krympt pris och storlek rejält.

Tyvärr har Star även krympt kvalitén. Utskrifterna blir faktiskt inte på långa vägar lika en laserskrivares som det påstås i reklamen. Istället lider denna skrivare av tydliga "band" som orsakas av pappersmatningsmekanismen. Använder man inte speciella papperstyper så missar skrivaren dessutom med färgöverföringen på flera ställen. Hastigheten är långsam. En skärmdump klockades till 40 minuter! Då hade dessutom skrivaren konsumerat 1/3 av färgbandet. Med tanke på att det rekommenderade priset för ett färgband är 225 kronor så kostade den utskriften 75 kronor.

För att förstå varför utskrifterna är så dyra måste vi titta på hur skrivaren fungerar.

Termotransferteknik

Star SJ-144 liknar en vanlig matrissskrivare fast på högkant. Man återfinner ett skrivarhuvud som åker av och an tillsammans med en färgbandskassett över pappret samtidigt som en matningsmekanism flyttar

fram pappret. Papper kan matas framifrån, från ett magasin samt bakifrån för tjockare papper. Färgbandet bestående av vaxartad färg som smälts fast på pappret liknar en mindre videokassett med alla fyra färger seriellt, dvs först kommer svart, sedan gult, magenta och cyan för att åter upprepa sig över det 210 m långa bandet. Bandet är 12.7mm brett. De 144 värmehuvudena arbetar samtidigt över hela bandets bredd för varje svep. Efter varje svep så spolas bandet fram till rätt färg. Det finns ingen backspolning så skrivaren kan inte hushålla med bandet som dessutom inte kan återanvändas. Detta innebär att bandåtgången blir stor. Enfärgade utskrifter tar lika mycket färgband som 4-färgsbilder. Dessutom tar ett vertikalt streck lika mycket färgband som fullbreddsgrafik!

Eftersom denna teknik skiljer sig markant från vanliga matrissskrivare med ändlösa färgband, parallella färger och 9 eller 24 huvuden så måste skrivaren omtolka dessa skrivares koder en hel del för att göra emuleringen möjlig. Det fungerar så att skrivaren samlar inkommande grafikinformation i en minnesbuffert, men ignorerar mikromatningskoder och dyl. När minnet innehåller tillräckligt med grafik för alla 144 huvuden så skrivs grafiken ut och skrivaren matar fram pappret på eget vis.

Ränder vid utskrift

Skrivarens självstyrande pappersmatning gör att utskrifterna lider av tydliga ränder (band tvärs över utskriften). Dessa problem har de flesta radskrivare vid normal matning. För att bli av med det så mikromatar vanliga skrivare pappret så att matningen blir lika liten som rastningen, då syns inga band. Den tekniska naturen hos denna skrivare gör att mikromatning ignoreras. Skulle det gå i teorin så skulle färgbandåtgången bli än större.

Trots det så kan pappersmatningen även justeras hos Star SJ-144 men det räcker

Färgerna stämmer dåligt och pappersmatningen har gjort bilden randig. Star SJ-144 kostar 10 000 kr men blir dyr att använda eftersom det går åt massor av färgband. Dessutom är den långsam. Nedan: Hur bilden borde ha sett ut.

Stars nya färgskrivare SJ-144 når inte upp till förväntningarna

→ inte. Dessutom matar skrivaren ibland ojämt så justeringen blir endast en grovjustering. För att få hyggliga utskrifter kan man dessutom inte använda pappersmagasinet utan måste mata varje papper för sig bakifrån. Dessutom varierar matningen för olika papperssorter.

Bra färgbalans

Skärpan är bra. Det finns inget blåck som kan flyta ut så kanterna mellan färgytor blir knivskarpa. Ett annat plus är att färgerna stämmer hyggligt överens med skärmens färger. Det vanliga med andra färgskrivare är annars att utskrifterna blir gröntoniga eller får någon annan förvrängning. Detta brukar kompenseras till viss del med rätt mjukvara. Men helt rätt blir det sällan. Ett plus för färgbalansen alltså.

Däremot lyckas skrivaren inte riktigt med svart färg. Det blir gråsvart istället, dessutom med bortfall i form av små vita prickar här och där. Hade den klarat svarta områden bra så hade den haft en konkurrensfördel på Hewlett Packards DeskJetserie som har problem med svarta ytor. Dessa blir grönsvarta. Det skall tilläggas att svart dock blir svart på OH film med SJ-144.

Det finns speciella färgband för OH film (textilfilm kommer) samt för enbart svarta utskrifter. Det svarta färgbandet förbättrar driftekonomin avsevärt om man vill använda skrivaren för vanliga brev.

Drivrutiner

Ett kärt kapitel för alla skrivareägare är drivrutiner. SJ-144 sägs emulera (fungera som) en Epson LQ-860 och Nec Pinwriter samt IBM Proprinter X24E. I praktiken fungerar detta så dåligt att det krävs speciella drivrutiner för SJ-144. Till Windows finns det redan en sådan och till Amigan sägs det vara en på väg i oktober. När jag använde Nec-Pinwriter drivrutinen till Amigan så blev 360x360 dpi utskrifterna oläsligt kladdiga och mörka. EpsonQ drivrutinen var den enda som gav felfria 360x180 dpi utskrifter. Med Pagestreams NecCP7 Printer drivrutin fick man 360x360 dpi, men ibland skrev skrivaren dubbelt vilket gav ojämn färgmättnad på utskriften.

Bottenlinjen

Många testutskrifter senare beslöt vi oss att låta Secus datas tekniker (Secus data är generalagent för Star) få fram en utskrift som motsvarar reklamens påståenden. Efter tre timmar med olika datorer och skrivare kunde jag konstatera att de inte heller klarade det. Det vore absolut roligare att kunna lovorda denna skrivare, men faktum är att den inte lever upp till reklamens påståenden. Idag finns det bläckstråleskrivare som skriver både snabba, billiga och ur många aspekter snygga, och som dessutom kostar mindre än hälften av denna skrivare.

Tongångarna hade varit annorlunda om bläckstråletekniken inte utvecklats till det den är idag. Då hade Star SJ-144 varit den bästa färgskrivaren under 10 000:- Det verkar som Star släppt ut denna skrivare på marknaden ovetande om vad dagens bläckstråleskrivare presterar.

David Ekholm

Dags för lite etikett?

Vill man vara lite speciell kan beställa diskett-etiketter med sin adress på. Etiketterna finns i tre olika utföranden.

Priser: 105 etiketter, 170 kr inkl moms och frakt.

Info: Håkans Amiga-PD
Tel: 0500-48 47 68

Norge får egen Amigatidning

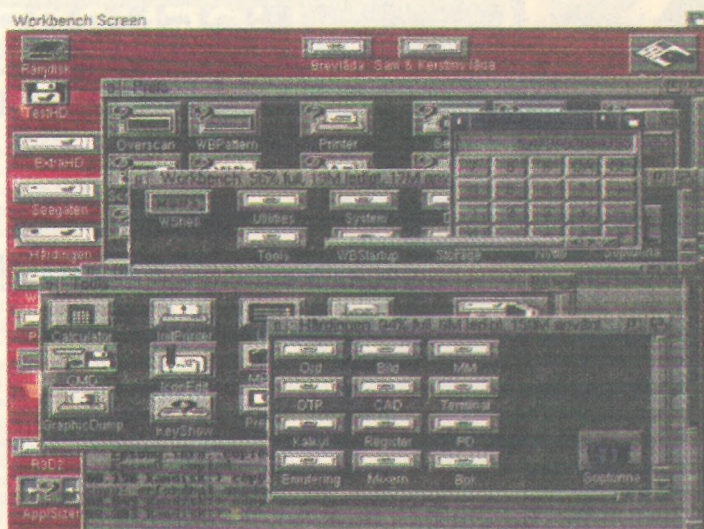
Norskt Amigablad AMIGANorge heter en ny liten föreningstidning för norska Amigafreaks. Målsättningen är att komma ut en gång i månaden med speltester, artiklar och tester etc. För närmare information om tidningen kan man skriva till redaktören **Thorstein Korsvold**

Reidunsvei 53,
N-3960 Stathelle, Norge.
Tel: 03 961863.

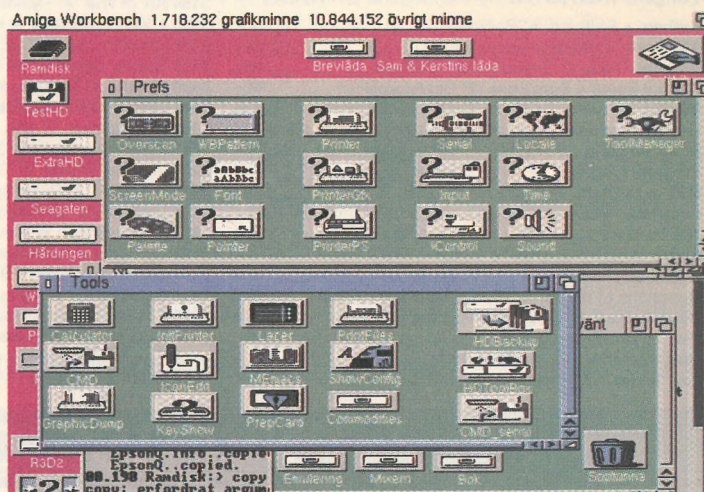
Star SJ-144

TOTALT	SKRÄP	DÅLIGT	GODKÄND	BRA	UTMÄRKT
Pris/Prestanda					
Dokumentation					
Prestanda					
Anv.vänlighet					

Dokumentation: Svensk/Engelsk
Version: Star SJ-144
Pris: 8 700 kr (inkl moms)
Tillverkare: Star Micronics Co. Ltd
Recensionsex. från: Secus Data
AB Tel. 08 28 90 40

Aj,aj aj. Utan speciella drivrutiner (som tillverkaren påstår inte behövs) blir resultatet som ovan vid 360x360 dpi. Nedan resultatet på specialpapper och 180x180 dpi. Funderar du på en färgprinter? Köp en annan.

Nytt hem för Amigan

Nu finns Micronics Tower lådor i Sverige. A1200 MiniTower är en komplett towerlåda med tangentbordshölje och samtliga kablage som krävs för att installera en grundenhet. I lådan har man plats för tre 5,25 " och tre 3,5 " enheter. Samma låda finns till Amiga 500 och där finns möjlighet att expandera Amigan så att man kan installera fem Zorro-II-kompatibla kort.

Priser (inkl moms):

A500 MiniTower, 3395 kr

A1200 MiniTower, 3795 kr

Intern nätdel, 645 kr

Bus Moderkort A500, 2295 kr

Info: Chara Data AB

Tel: 0381-131 00

Fax: 0381-0381-104 02

Fredrik Rittberger

DELTA SOFTWARE

Mjukvara • Hårdvara • Datorkonsultation • Programmering • DTP • Animationer • MultiMedia

LICENSPROGRAM

Peter Masuch

Licensprogrammen är på engelska och fungerar på alla Amigor

- 2035 **TC Solsystem 2** - Uppföljaren till solsystem 1. Stort uppslagsverk med massor av lärorika texter och bilder. (3 disk).....85:-
 2010 **Basically Amiga** - Nybörjare? Här har Du chansen att lära Dig alla grunder om Amigan och en hel del om datorer i allmänhet. Du lär Dig om hård- och mjukvara, workbench, AmigaDos, Amigans ljud, grafik samt virus. (3 disk).....85:-
 2005 **A-Chord** - Lär Dig spela gitarr! A-Chord lär Dig i stort sett alla gitarrackord och spelar även dem för Dig. (1 disk).....49:-
 2015 **Fast Fret** - Av samma upphovsman som A-Chord. Detta program lär Dig spela skolor på Din gitarr. (1 disk).....49:-

NYTTÖ:

- 2301 **Video Titles** - Skapa texter till Dina videofilmer. Scrolla text i olika färger mjukt över skärmen. (1 disk).....49:-
 2303 **Typing Tutor** - Lär Dig skriva maskin! Detta program lär Dig allt från grunderna till hastighetskrävning på ett enkelt och roligt sätt. (1 disk).....49:-
 2304 **Alpha Graph** - Mycket användbart program för att skapa olika diagram ex stapel eller tårt-diagram. (1 disk).....49:-
 2307 **Philo Database** - En databas uppbyggd med kort. Varje kort kan ha 260 fält. Mycket lätt att använda. (1 disk).....49:-
 2309 **Play n' Rave** - Gör Dina egna megamixar! Imponera på Dina kompisar med Dina egna partymixar. Enkelt och roligt! (2 disk).....65:-
 2310 **Power Accounts** - Håll reda på Dina bank-konton. Programmet kan skapa olika rapporter över Dina inkomster och utgifter. Ett mycket bra hjälpmedel för att organisera och analysera Din budget. Möjlighet till lösenord finns. (1 disk).....49:-
 2312 **Virtual Windows** - Ett samling administrativa program såsom kalender, anteckningsblock, adressbok, videoregister och en AmigaDos-manual. Mycket lätt att använda. (1 disk).....49:-

- 2327 **Image Base** - Ett bra och lättanvänt program för att skapa bildspel. Du kan förutom bilder lägga in text och musik. (1 disk).....49:-
 2328 **C.A.T - Creative Adventure Toolkit**. Ett lätt och bra sätt att skapa Dina egna äventyr på. Förutom text kan äventyret inne hålla både grafik och musik. Du får själv definiera tolken och vilka rum och objekt som skall finnas med. (1 disk).....49:-

SPEL:

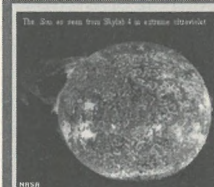
- 2608 **Dragon Tiles** - Ett mycket snyggt och roligt pusselspel. Du skall para ihop de olika ikon-pjäserna med varandra (1 disk).....49:-
 2609 **Motor Duel** - Roligt racing-spel som består av 3D vector-grafik. Du kan antingen spela mot datorn eller koppla samman dig med kompisens Amiga och spela mot varandra. Ni kan skjuta varandra med missiler och laser. (1 disk).....49:-
 2613 **Paradox** - Ett roligt pusselspel med 100 nivåer (1 disk).....49:-
 2619 **Stellar Escape** - Ett mycket bra Shoot'em Up-spel i bästa Xenon-stil. Mycket action, lasern går varm hela tiden! (3 disk).....85:-
 2620 **Jungle Bungle** - Iconstyrt äventyrsspel speciellt för barn (på engelska). Roligt och lättspelat med mycket grafik. (1 disk).....49:-
 2623 **Marvin the Martian** - Gå i labyrinter, i stil med klassikern Gauntlet. (1 disk).....49:-
 2628 **Time Rift** - Ett plattformspel som utspelar sig både ovan och under jord och dessutom i fyra tidszoner. (1 disk).....49:-
 2629 **Billy Ball** - Du skall åka med en boll i en stor värld med diverse labyrinter och faror. Ni som har spelat SpinDizzy känner snabbt igen Er. (1 disk).....49:-
 2631 **Dirty Rackets** - Varianter på klassiska TV-spel. Exempelvis klassikern där man med varsin paddel och en boll skulle spela mot varandra. (1 disk).....49:-

2002 TC Geology

Detta interaktiva uppslagsverk behandlar jordens inre och vad jorden består av, såsom vulkaner, berg och mineraler.

(2 disk, 65:-)

2003 TC Solsystem

Följ med på en mycket lärorik tur genom hela solsystemet. Detta uppslagsverk släcker Din kunskaps törst vad det gäller vårt solsystem. Många lärorika texter med bilder från NASA (3 disk, 85:-)

2001 TC Dinosaurier

Vill Du veta mer om dinosaurier och deras liv? Detta interaktiva uppslagsverk kommer att lära Dig allt Du vill veta om dinosaurier genom både texter och bilder. (2 disk, 65:-)

SPEL

SPEL

MAGICWB

(* = Fungerar även på A500+, # = fungerar på A1200.)

- 3421 **Anthem + Slotcard** #* Rollspel + Bilspel.....18:-
 3422 **Atic Atac** #* Plattformklassiker.....18:-
 3426 **Dragons Cave** #* Grafikäventyr i D&D-stil.....18:-
 3427 **Eternal Rome + Dominoes** #* Strategispel.....18:-
 3429 **Hollywood Trivia** #* Frågespel med många frågor.....18:-
 3432 **Lore of Conquest** #* Rymdhandelsspel.....18:-
 3434 **No Mans Land** #* Högteknologisk krigspel.....18:-
 3435 **Property Market** #* Bli miljonär innan pensionen.....18:-
 3436 **Return to Earth** #* Rymdspel typ Elite.....18:-
 3437 **SeaLance** #* Ett ubåts-strategispel.....18:-
 3439 **The Insiders Club** #* Köp och sälj aktier.....18:-
 3440 **Super Skoda Challenge** #* Bilracing-spel.....18:-
 3441 **A500+ Games Pack** #* 21st till din A500+, 600, 1200.....18:-
 3442 **Dungeons of nadroj** #* Mycket trevligt D&D-spel.....18:-
 3443 **Mind Games** #* Många hjärn-gympaspel.....18:-
 3444 **War** #* Strategi/arcadspel.....18:-
 3450 **Catacombs** #* Bra grafikäventyr.....18:-
 3453 **Top Secret** #* Mycket bra plattformspel.....18:-

- 3454 **Art of War** #* Rymdstrategispel.....18:-
 3456 + 3457 **IronClads** #* Krigsstrategispel. 2 disk.....36:-
 3458 **Thrallbound** #* Text & grafikäventyr.....18:-
 3459 **Soccer Cards** #* Bli fotbollstränare.....18:-
 3460 **Legend of Lothian** #* Dunderbra D&D-spel!!.....18:-
 3461-3462 **Clash of the Empires** #* Strategispel.....36:-
 3463 **MicroMarket** #* Köp och sälj aktier.....18:-
 3465 **3D-Games** #* Olika 3d-spel.....18:-
 3466 **Imperial Walker** #* Star Wars-shoot'em up.....18:-
 3469 **Numerix** #* Pusselspel.....18:-
 3471 **Leeding** #* Som lemmings, fast med kulor.....18:-
 3491 **Infiltrator och Warheads** - Två spelare.....18:-
 3492 **Quantum** - Pusselspel för 68000-maskiner.....18:-
 3494 **Bondmine** - En bra BoulderDash variant.....18:-
 3495 **GameTamer 4** - Massor med fusk till spel.....18:-
 3496 **FireFly** - Shoot'em up-spel.....18:-
 3497-3498 **Motorola Invaders** # (AGA). Ett roligt spel i Space Invaders-stil (2 disk).....36:-
 3499 **Skidmarks Demo** - Mycket bra 3D-bilracing.....18:-

3480 MagicWB- Snygga ikoner!

Trött på Dina gamla ikoner? Magic Workbench byter ut alla Dina ikoner mot nya snygga 8-färgers ikoner! Du måste ha OS 2.0 eller uppåt samt en harddisk. 20:-

DIVERSE GODBITAR

AMIGA PÅ VIDEO!!!

- 1320 **Lär Dig WB2.1/3.0 på video**.....229:-
 1321 **Lär Dig AmigaDos på video**.....229:-
 1322 **C-Intruduktion på video**.....229:-

NYTTÖ / DEMO:

- 3509 **SampleMaker 3.1** - Gör samlingar utan sampler.....18:-
 3504-3505 **Start of the Art** - 15 grafikprogram.....36:-
 3481-3482 **Två disketter med massor av låtar**.....36:-
 3489 **Trojan 'Techno Tracks'**, AGA.....18:-
 3226 **ProWrite Demo 3.33** Svensk.....29:-
 3218 **AmigaBok Demo** - Bokföringsprogram.....29:-
 3224 **DiamantBok Demo** - Bokföringsprogram.....29:-
 3515 **Personal Paint Demo** - Ritprogram.....29:-
 3510 **V-Morph 2.30** - Gör egna sv.morphar.....18:-
 3511 **FontFarm** - Bitmap-fonter.....18:-
 3512 **Communicate** - Lär Dig teckenspråk och morse m.m.....18:-
Personal Paint - Rita i 256 färger!.....795:-
PageStream 2.22 - Desk Top Publishing.....2.295:-
ProWrite 3.32 - Ordbehandl. på svenska.....1.395:-

PROGRAMMERING & NYTTÖ:

- 3294 **EdWord** - Ordbehandlare.....18:-
 3506-3508 **Compugraphic** - skalbara fonter.....54:-
 0878 **BBasell 1.3** - Bra databas.(1MB,2.x).....15:-
 0835 **SuperDark** - Bra skärmsläckare.....15:-
 0820 **SysInfo** - Info om ditt system.....15:-
 0825 **All** - Bra interface för packare.....15:-
 0651 **SID 2.0** - Dir-utility.....15:-
 1522 **Native Developer Update**.....149:-
 Commodores Includes och Autodocs för 2.04. Ett måste för C- och Assemblerprogrammering.
 0691-0695 **Amiga C Encyclopedia 3.0**.....75:-
 C-manual med texter och program.
 Mycket bra! Av Anders Bjerin.
 1506 **Pascal-Paket** kompilator.....39:-
 0521 **A68K** - 68000-Assembler.....15:-
 3217 **Amos Prof. Update 1.12**.....18:-
 3215 **Amos Update 1.36**.....18:-
 3216 **Amos Comp. Update 1.34**.....18:-

3515 **Personal Paint DEMO**. Rita i 256 färger med Personal Paint! 29:- (Komplett version 795:-)

Här kan Du enkelt beställa programmen

Dmz 18-93

☐ Programlistan (3 disk, 30:-) ☐ AntiVirusDiskett (25:-) ☐ Personal Paint DEMO (29:-)

Namn:

Kundnr:

Adress:

PostAdress:

Frankeras ej
DELTA
betalar portot

DELTA SOFTWARE
SVARSPOST
410 274 000

DELTA SOFTWARE
BOX 310 16

400 32 GÖTEBORG

TEL: 031- 14 12 00

FAX: 031- 14 20 24

POSTGIRO: 646 34 89-2

Antal disk pris/st.

1 - 10	18:-
11 - 20	17:-
21 - 50	15:-
51 - ...	13:-

Ovanstående priser gäller om annat ej anges med reservation för prisändringar. Alla priser är inklusive moms.

Porto & Postförskott samt expeditiönsavgift på 12.50:- tillkommer. För att slippa porto och postförskott kan Du betala in på vårt postgiro. Ej utlösta

Läsarnas BBS-lista

Datormagazins BBS-lista är den enda i Sverige där du kan vara säker på att BBS:en existerar. Vi rensar ut alla BBS:er vars Sysop inte hört av sig till vår egen BBS den senaste månaden.

*xØXBrutal TruthXØx	+46-(0)346-170	14400/v32bis	21:00-09:00	Inriktad på DEMOS,INTROS,MODS,BILDER m.m
*Fården BBS	011-117298	14400/v32bis	Dygnet runt	020 POWER, körs på en A1200 210M HD 6M minne
SAVAGE BBS	011-167617	2400	Dygnet runt	Ny BBS Amiga inriktad, Sysop Mats Persson.
Wizard-BBS	011-238428	14400/v32bis	21:00-17:00	Running on a Amiga 500/030 227 meg HD
*AmmOn BBS	013-212675	14400/v32bis	Dygnet runt	Intressanta möten och filareor..
*CaRuso BBS	013-153384	2400	Dygnet runt	Aktiva möten, Många filer, OnLineSpel.
Falcon	013-68397	14.000	Dygnet runt	Nyöppnad bbs, 3vlig sysop....
Jet BBS	013-297242	14400/v32bis	Dygnet runt	Sysop Jacob Israelsson
Prowler BBS	013-152865	14400/HST	Dygnet runt	Stort FISH-sortiment, många möten, Onlinespel etc
	013-156028	2400		
Sherlock	013-55431	19200	Dygnet runt	Sysop Erik Skoog Amigainriktad
The Wall	0155-37678	14400/v32bis	Dygnet runt	Echo mail, Online spel, mm
United Force	0155-58292	14400/v32bis	20-07	Sysop Stefan Ahlqvist
The Elkfarm	0156-17904	14400/v32bis	Dygnet runt	Pc+Amiga-filer, Onlinespel och massor annat!
ELITE BBS	016-128167	14400/DS	Dygnet runt	2,5 megs Hp filer,150 disks MegaDemos,Son Fido,Mo
*Essential BBS	016-356293	16800/DS	20:00-07:00	400meg full med gifar, spel, nytta prylar ,trevli
*OVERNIGHT	016-357387	2400	23:00-07:00	Ny bas,körs på en A1200.Modz,pics,utils,and more.
Spacelab BBS	016-356672	9600/v32	21:30-07:00	Festlig PC BBS med masser av filer.
*Tortbiten BBS	0171-37820	2400	22:00-07:00	Önska areor!!! No questions asked, no answers bac
the BEAST 2	0171-67673	14400/v32bis	Dygnet runt	DTP som specialite, 1Gigab filer online, +8000
	0171-57051	2400		
The Crystal	018-369317	14400/HST	Dygnet runt	Seriös Amiga BBS
*The Swedish Connection	018-342515	2400	08:00-16:00	öppet mandag till torsdag.Nya giffar varje mandag
Draken BBS	019-187289	2400	22:00-07:00	Snart 14400 bps igen. Snart StarNet och snart Fid
Tvådrag BBS	019-121257	2400	Dygnet runt	Drivs av SSU
T.N.T	0223-10014	14400/v32bis	Dygnet runt	En äkta AGA bas!! Mycket AGA filer och AGA bilder
DIGITAL ZONE	0226-13926	14400/v32bis	Dygnet runt	Har allt , H.E.F.A.'s medlemsbas,snart Fido/NikNe
CRoSS SECTIoN	0243-82467	16800/DS	Dygnet runt	Enbart 9600+. Bra ratio direkt - ring NU!
Kalle BBS	0243-12044	14400/v32bis	Dygnet runt	1.2 Gigs Hd , Alla Dator Märken (Merlin)
Sanctuary of Paradise	0247-13159	2400	21:00-14:00	Fido-Net, Mol-Net, Speltillverkning, On-Line spel
Destination Docklands	0250-38984	16800/DS	Dygnet runt	ADS/SAN, HOST för AmigaNet i norra Sverige, mm...
Dreamlands	0250-17929	16800/HST	22:00-08:00	Member of MoraNetOnTour...
NoLimit	0258-20010	14000	Dygnet runt	Amigainriktad BBS. Moduler, demos och bilder m.m.
Molecular BBS - Node 2	0290-38121	14400/v32bis	Dygnet runt	Tony Wahlman,Mycket On-Lines,filer,meddelandearo
LOYD BBS	0300-64661	16800/DS	Dygnet runt	Tempest BBS Support! Mkt FILER & ONLINESPEL!
Stallion Stable	0300-18128	14400/HST	Dygnet runt	Ren AMiga bas. OnLine. TEJE o KILLE inriktad.
Flash	0304-677435	14400/DS	Dygnet runt	Amiga pd Spel & nytta
E.T BBS	031-257445	14.400	Dygnet runt	Det r en snall o trevlig sysop
Linkens BBS	031-872255	14400/v32bis	Dygnet runt	En av de första Nikombaserna i Sverige.
*PREDATOR	031-535317	14400/v32bis	Dygnet runt	Den Coolaste bbs:en i GBG.spel,gifs,prog,mm."GRYM
Paradise Island	031-967881	2400	22:00-07:00	Endast Amiga. Mycket snäll Sysop! Körs på A1200.
ProNotion	031-426985	16800/HST	Dygnet runt	Fido+ADS+Pratsamma andvändare! SysOp David Nilsson
THE PLACE	031-478552	14400/v32bis	Dygnet runt	RAY TRACING, PD, BILDER, FISH, MODULER
*TRAVBASEN BBS	031-994966	14400/HST	Dygnet runt	Unik BBS med egenutvecklade rankprg. Allt Gratis!
HobGoblin BBS	033-295166	16800/DS	Dygnet runt	Tar hem mkt filer till Amiga. 1 GIG hd!
Illogical System	033-260475	14400/v32bis	Dygnet runt	Nikom,Bilder,Moduler,Många Onlinespel,Stor HD.
JETHRO TULL BBS	033-258707	14400/v32bis	Dygnet runt	Småmysis NiKombas med många trevliga filer o möte
The Reptile House	033-200249	14400/HST	Dygnet runt	SHI-Sverige ADS/SAN FIDO,Amiga,Nikom,Inter,Virnet
	033-200949	16800/DS		
	033-200149	2400/v42(bis)		
Baccis BBS	035-187712	14400/HST	Dygnet runt	Både för PC och Amiga
*The Yellow Star	035-114631	9600/v32	Dygnet runt	Moduler och Texter fr Amiga/PC övrigt bara PC
*Amega BBS	036-165375	2400	Dygnet runt	Diskussions inriktad bas för föreningen Amega.
*The Board	036-91898	1200	19:00-08:00	För C64/C128-ägare
Midnight Caller	0370-76746	16800/DS	Dygnet runt	Inriktad på Elektronik och Programmering..
Fandango	040-187279	14400/DS	22:00-06:00	Näfele, okultism, magi
Psycho BBS	040-928006	14400/v32bis	Dygnet runt	Fidonet 2:200/422.15 Maitild 24:00-01:00
UK Amiga-Link BBS	040-127254	2400/v42(bis)	12:00-23:00	Under uppbyggnad. För kreativa Amigaägare.
*VISION BBS	040-917934	14400/v32bis	Dygnet runt	Amiga PD,Fidonet 2:200/135
< T 2 3 >	042-234119	14400/v32bis	22:30-07:00	KJÖPA, SÄLJA, BYTA, ARBETE ??? + massa filer
Titan bbs	042-83665	2400	Dygnet runt	mycket amiga stuff ring o se mvh sysop
*.=INFO-NET=	044-102259	14400/v32bis	Dygnet runt	SysOp(MegaHackern): Andreas Petrovic, Lots of TXT

Fortsättning på sidan 38

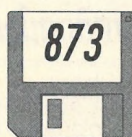
Torsk? Här är rätt fish

PD-Musik på diskett

Musikmagazinet AM/FM (på diskett) finns nu i Sverige. Det är Scandinavian PD som tar in diskarna. Från samma ställe kan man även beställa en serie som heter J.B.B. Soft Module som enligt Scandinavian PD ska innehålla de bästa musikmodulerna som finns att få tag på.

Priser:
AN/FM, 25 kr per diskett
J.B.B Soft Module, 12 kr per diskett
Info: Scandinavian PD
Tel: 0175-630 31

Cross

Ett program som skapar ett korsord. Har en meddelandefil som gör det enkelt att över-sätta den till valfritt mänskligt språk, med engelska och tyska datafiler som medföljer. Version 5.1 som är en uppdatering till version 4.1 på diskett 537. Källkod i M2Amiga Modula-2 medföljer. Skrivet av Jurgen Weinelt.

FInf

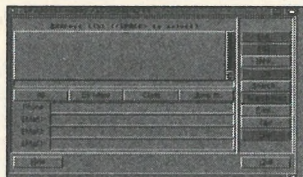
Ett mycket kraftfullt verktyg för att lista innehållet i kataloger. Det kan undersöka vilken typ av filer som finns, och visa ett kort meddelande. Det har även en massa inställningar som gör att du kan filtrera bort filer som du inte vill se (sorterat på filtyper, datum storlek mm). Klarar av rekursiv listning, kan formatera utdatat. FInf är mycket bra på att skapa hybridkommandon för att utföra just dina instruktioner. Version 1.15, skrivet av Peter Struijk.

MRIconSort

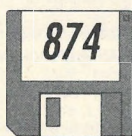
MRIconSort är ett trevligt litet program för dig som behöver få lite ordning på alla dina 4711 ikoner. Det kan sortera dem alfabetiskt, skapa nya ikoner för kataloger och filer som saknar dem, samt se till att de ligger snyggt på skärmen. Version 1.01, skrivet av Mark R. Rinfret.

ToolManager.

Del två av två av version 2.1 av ToolManager. Del ett ligger på diskett 872. Denna del innehåller LHA-arkiv med källkod, TeX-dokumentation samt programmerarstöd. Skrivet av Stefan Becker.

DFA

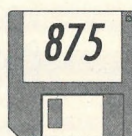
INTE bara ännu ett adress-verktyg. DFA(address) stödjer email, uppringning, olika typer av utskrifter, fullt commoditystöd, applikationsikon, ARexx-port, typsnittskänsliga fönster samt kan styras helt från tangentbordet. Version 1.23 som är en uppdatering till version 1.1 på diskett 782. En massa utökningar och buggfixar. Shareware, skrivet av Dirk Federlein.

TWA

Ett commodity som kommer ihåg det senaste aktiva fönstret på varje skärm. Om skärmarna blandas så aktiveras automatiskt det fönster som var aktivt senast som den främsta skärmen var främst. Version 1.2 som är en

uppdatering till version 1.0 på diskett 781. Skrivet av Matthias Scheler.

ADoc

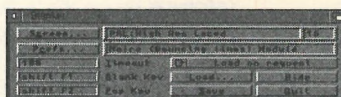
Ett hjälpverktyg för Amiga. Automatisk sökning, möjlighet att hantera AutoDoc och AmigaGuide-filer, stöd för locale.library, en ARexx-port mm. Version 3.01 som är en uppdatering till version 1.21 på diskett 747. Skrivet av Denis Gounelle.

APr

Ett utskriftsverktyg med ett Intuitiongränssnitt, en visningsfunktion, sidbrytning, radnumrering, multikolumnsläge, valfria sidhuvuden och sidfötter, ARexx-port, applikationsfönster mm. Både engelsk och fransk version medföljer. Version 2.11 som är en uppdatering till version 1.40 på diskett 747. Skrivet av Denis Gounelle.

AZap

En binäreditor av "den nya generationen". Kan editera filer, minnet eller enheter (tex hårddiskar). Den kan ha flera fönster öppna samtidigt, stödjer locale.library samt hanterar OS3.0-filsystem. Version 2.04 som är en uppdatering till version 1.00 på diskett 759. Skrivet av Denis Gounelle.

Blanker

Ett försök att erbjuda Amiga-samhället en skärmläskare som är lätt att bygga ut. Erbjuder en plattform för andra som vill skriva egna släckningsmoduler, utan att behöva oroa sig för jobbet med att sätta ihop ett gränssnitt för Commodory-applikationer. Version 2.3, källkod och flera moduler medföljer. Skrivet av Michael D. Bayne.

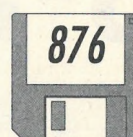
KillAGA

Låter dig köra gamla, dåligt skrivna, program (mestadels demon och en del spel) på din A1200/A4000-hårddisk utan att behöva boota om hela tiden. När programmet avslutas så är hela AGA-funktionaliteten tillbaka. Version 2.0, skrivet av Jolyon Ralph.

SeekSpeed

Mäter sök-hastigheten på valfri enhet. Det fungerar genom att använda systemets E-klocka, och mäta tiden det tar för sökning, och läsning, ett antal olika sektorer, både sekventiellt och slumpmässigt. Varje test genomförs 100 gånger, och medelhastigheten rapporteras. GUI-gränssnitt, kan köras från både CLI och Workbench. Kräver OS2.04 eller senare, version 37.12. Skrivet av Richard Waspe.

ArmyMiner

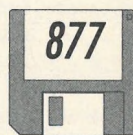

Det ultimata "XMINES-liknande" spelet, som integrerar alla de bästa aspekterna av tidigare Amiga-versioner av det spelet. Finesserna inkluderar: automatisk markering eller rensning av grannar, säker-start (inga explosioner på första rutan), säker klickning, frågetecken, egen inställning av spelbrädet. Spelet har även en pausefunktion, ljud effekter, poängtabell och ett mycket trevlig användargränssnitt. Fungerar under OS1.3 och 2.0, NTSC eller PAL. Version 1.1 som är en uppdatering till version 1.0 på diskett 851. Skrivet av Alain Laferriere.

BattleStar

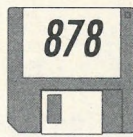
Ett roligt textbaserat äventyrsspel. Det liknar Dugneon (Zork) och Adventure. Du startar på ett rymdskepp som attackeras, och du måste ta dig av och tillbaka till planeten. Portat från UNIX, med mycket liten "amigaisering". Kan endast köras från CLI. Källkod medföljer. Skrivet av David Riggie, amigaversion av David Ingebrechtsen.

Lyapunovia

Ett program som gör fraktal-bilder av en enkel matematisk formel som kallas "Lyapunovs yta". Lyapunovia-bilder varierar från färgglatt till metallgrått, och ger dig allt du någonsin önskat dig av en visuell presentation av en matematisk abstraktion. Testad på alla olika Amiga-modeller, från WB1.2 till 3.1. Det stödjer både AGA-grafik, flyttal, 68020+ CPU:er samt 24-bitarsbilder i en upplösning upp till 65000*65000 pixlar. En zoom-faktor på 10,000,000,000,000,000 är möjlig. Version 1.5 som är en uppdatering till version 1.0 på diskett 784. Detta är hela programmet, skillnaden mellan de oregistrerade och den registrerade versionen är nu borta. Shareware, skrivet av Jesper Juul.

bBaseIII

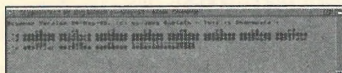
En databashanterare som är enkel att använda, samt mycket kraftfull. Sök eller sortera på valfritt fält, radera (eller hämta tillbaka) poster, skriv ut brevetiketter eller brev, få utskrifter i många olika format, sätt flaggor på poster mm. Fälten definieras av användaren, så bBase kan hantera adresser, videoband, kvittofiler eller vad du nu kan hitta på - ett program klarar alltihopa! bBaseIII är en mycket förbättrad efterträdare till bBaseII. Version 1.3 som är en uppdatering till version 1.1 på diskett 860. Shareware, skrivet av Robert Bromley.

DockBrushes

Femtio penslar (brushes) med minst 16 färger som kan användas tillsammans med ToolManager, AmiDock eller som vanliga ikoner. Skrivet av David Voy.

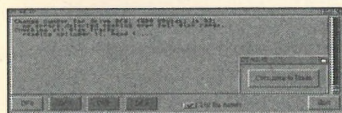
DrChip

Fyra verktyg för att göra ditt C-programmerande lite enklare. Dessa är: ccb — Ett verktyg för indentering av C-källkod, flist — Genererar funktionslistor från C och C++-filer, hdrtag — ViM, Z och Emacs stödtag, topronto — konverterar källkod till, och från, den gamla K&R-stilen till den nya prototype-användande stilen. Freeware, skrivet av DR Charles E. Campbell, Jr.

Scypmon

Maskinkodsmonitor med en massa finesser. Erbjuder dig alla funktioner som tex assembler, disassembler, sökning, flytta, fyll, ladda in enskilda tracks mm. Version 1.7 som är en uppdatering till version 1.6. 2 allvarliga buggar fixade, och bör nu kunna köra utan fel. Skrivet av Joerg Bublath.

DiskTest

Ett verktyg för att testa floppy och hårddiskar, ungefär som Norton Utilities. Version 2.10 som är en uppdatering till version 2.03 på diskett 828. Kräver AmigaDOS 2.04 eller senare. Public Domain, källkod medföljer. Skrivet av Maurizio Loreti.

Find

Ett program för att söka efter mönster. Det använder Levenstheins avståndsalgorithm. Kräver OS2.04 eller senare. Stöd för commodity och ARExx. Manual i AmigaGuide-format. Version 1.0, källkod medföljer. Skrivet av Karlheinz Klingbeil.

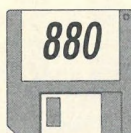
Millim

Ett verktyg som genererar milimeterpapper, med linjär eller logaritmisk skala (både i x-led och y-led), på postscript-skrivare (eller valfri skrivare med en postscriptinterpretator, tex POST från Adrian Aylward, diskett 669). Public Domain, källkod i postscript medföljer. Skrivet av Maurizio Loreti.

Watcher

Ett litet commodity för titelraden, som kan konfigureras att visa information om hur mycket ledigt utrymme du har på hårddisken, fritt minne, systemtid och datum mm. Typsnitt och Overscan-känsligt, kan hoppa mellan olika allmänna skärmar genom att man klickar på en zoom-gadget. WatcherPrefs, ett verktyg för att konfigurera Watcher, medföljer. Version V37, källkod medföljer. Skrivet av Franz Hemmer.

Oberon

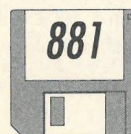

Detta är en fritt distribuerbar demoversion av en kraftfull kompilator för Oberon-2. Oberon-2 är ett av de mest moderna objektorienterade språken. Detta språk skapades med målet att gör Modula-II mer kraftfullt, och att lägga till objekt-orienterade möjligheter till det, samtidigt som man ville göra det mindre komplext. Implementationen har en parallel garbage-collector, en källkodsdebugger, snabb kompilering, optimering av koden, språkutökningar för att komma åt AmigaDOS mm. Version 3.0 som är en uppdatering till version 1.16 på diskett 380. Skrivet av Fridtjof Siebert.

SnapWindow

Ett litet verktyg som låter dig lägga in fönster-aktivering/lägga-fönster-främst på funktionstangenter. Det gör att du på en gång kan hitta och aktivera ett fönster. Även en sunmouse och skärmsläckare medföljer. Version 1.0, skrivet av Jason Scott Chvat.

CopyC_DEMO

Ett diskverktyg för att kopiera, formatera, byta namn på och installera disketter. Kan hantera enskilda spår, kopiering av block, kopiering via RAM, kopiering av en bitmap mm. Skrivet i assembler. Version 1.0, skrivet av Ludwig Huber.

Lyr-O-Mat

Ett enkelt och roligt program som skapar meningar av ordlistor och en mönsterdatabas. Tysk och engelsk databas medföljer. Version 1.1 som är en uppdatering till version 1.0 på diskett 863. Källkod medföljer, skrivet av Karlheinz Klingbeil.

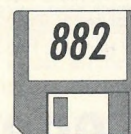
PrintFiles

Ett utskriftsverktyg som ersätter Workbench-kommandot PrintFiles. Stödjer ARExx, applikationsikon, samt användandet av en utskriftslista med obegränsat antal jobb. Kräver OS2.04. Två versioner: V1.4e på engelska, och V1.4d på tyska som är en uppdatering till version 0.91 på diskett 683. Skrivet av Karlheinz Klingbeil.

Shuffle

Ett litet spel som du kan spela när du inte har något annat att göra. Gör om din Workbench till ett pussel, där du flyttar pusselbitarna genom att skjuta på dem. Kräver OS2.04 eller senare, version 1.0, källkod medföljer. Skrivet av Karlheinz Klingbeil.

GALer

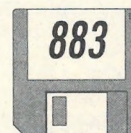

GAL:ar (Generic Array Logic) är programmerbara logikenheter. "GALer" är programvaran och hårdvaran som behövs för att programmera dina egna GAL:ar. De GAL-typer som stöds är: GAL16V8, GAL16V8A, GAL16V8B, GAL20V8, GAL20V8A och GAL20V8B. Kretsplanslayouten för GAL-programmeraren kan fås från författaren. Version 1.4 som är en uppdatering till version 1.3 på diskett 633. Både tysk och engelsk version, shareware. Källkod medföljer, skrivet av Christian Habermann.

Solit

Ett solitaire-spel (men ej klondike) spel för Amigan, som körs under Workbench 2.x. Version 1.06, shareware. Skrivet av Felix R. Jeske.

BBBBS

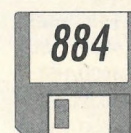

Baud Bandit Bulletin Board System. Skrivet helt i ARExx, och använder sig av det kommersiella terminalprogrammet "BaudBandit". Kan hantera upp till 99 filareor, med utökade filenotes och upp till 99 kommentarslänkade möten. Antalet användare, filer, texter mm begränsas endast av tillgängligt diskutrymme. Kan hantera olika rättigheter för olika möten, filareor mm, stöd för CD-ROM och andra enheter som det endast kan läsas ifrån. Komplet stöd för Email (med binärpost och multipel forward). Användarstatistik med antalet skrivna inlägg, uppladdade filer, nerladdade filer, tid mm. Nu medföljer det en offlinereader som kallas bbsQuick.rexx. Version 5.9 som är en uppdatering till version 5.7 på diskett 761. Källkod i ARExx medföljer. Skrivet av Richard Lee Stockton.

bbsQUICK

En offlinereadermodul för BBBBS. Komplet med GUI och stöd för olika BBS-system. Komplet källkod i ARExx medföljer, skrivet av Richard Lee Stockton.

ATI

The Archiving Intuition Interface. Gör livet enklare om du packar eller packar upp filer. Du kan klara av allt med en musklickning, istället för att skriva en hel rad med en massa parametrar i CLI. Version 1.38 som är en uppdatering till version 1.35 på diskett 825. Stödjer flera olika arkiveringsformat, inkluderat LHa, Zoo, Arc, UnArj och UnZip. Kräver reqtools.library, shareware. Skrivet av Paul McLachlan.

BackUP

Ett hårddiskbackupprogram, som har Intuitiongränssnitt, stöd för multipla floppy diskdrivar, stöd för högdensitetsdisketter, incremental/full backup, komprimering via lh.library, verify, två typer av logfiler, säkra backuper, samt konfigurationsfil. BackUp kräver Workbench 2.x och 1MB RAM samt lh.library V1 (medföljer). Version 3.88 som är en uppdatering till version 3.77 på diskett 724. Skrivet av Felix R. Jeske.

Budget93

Ernie's budgetprogram för att hantera checkhäften, kreditkort och din personliga budget. Automatisk uppdelning av poster till rätt konto. rapporter varje månad. Version 10.00, shareware. Skrivet av Ernie Nelson.

P-Compress

Komprimeringsprogram som producerar mindre filer snabbare än alla andra komprimeringsprogram, som använder LZH-komprimeringsalgoritmen. Kan hantera enskilda filer, hela kataloger, disketter eller urval av filer. Version 2.9 som är en uppdatering till version 2.5 på diskett 760. Kompatibelt med OS3.0. Skrivet av Chas A. Wyndham, LZH-kod av Barthel/Krekel.

Teleguid återföds

I dagarna läggs Televerkets skötebarn, Teleguide (som också kallats Videotex), ner efter enorma förluster. Teleguide var ju ett försök att skapa ett datorbaserat informations- och datanät för hemmabruk med speciella terminaler. Men Teleguide återupstår direkt igen.

Företaget Infral Computer planerar en videotextbaserad tjänstedatabas döpt till InfoPlus. Och Postenägda Bascet Info Link (BIL) i Alingsås satsar också på att nå de före detta kunderna i TeleGuide.

Fortsättning från sidan 35

Stonehenge BBS	0454-21283	14400/v32bis	Dygnet runt	Kors på en A3000. Sysop: Per Stoltz
Gurras BBS	0455-80443	19200	22:00-08:00	Mest PC, men även Amiga
Södra Skåningarna	046-83036	14400/HST	Dygnet runt	Amigabas med areor även för PC och MAC.
Procomp BBS	0472-71270	14400/v32bis	Dygnet runt	Nyheter och info om våra produkter mm.
*Salladsplanteringen BBS	0474-12046	2400	08:00-18:00	Obs! Öppnar Lördag morgon stänger Söndag kväll!
—INFO(HANNEL)—	0478-42278	14400/DS	22:00-07:30	A4000/030, 340 MB, chatglad och vänlig SysOp!!!
Another World	0480-88100	16800	Dygnet runt	Kör på en Amiga 2000 m 22Mhz och 1.2 GB HD
	0480-88159	16800		
*Sea Of Tranquility	0480-86734	14.4	Dygnet runt	A3000 25 Mhz Soon 2 nodes Sysop Madman
TOMCAT BBS	0480-79287	16800/DS	21:00-07:00	BILDER - MODULER - ONLINE SPEL - BRA RATIOS - RIN
STARLIGHT BBS	0485-34054	14400/v32bis	Dygnet runt	Långa intressanta diskussioner, filer, användare M
Zoo Station	0490-30505	14400/v32bis	Dygnet runt	A2000/030 315Mb Online FidoNet Moduler Grafik...
Min BBS	0491-16592	2400		Programmeringsbas
Necromica BBS	0500-435485	2400	Dygnet runt	Programmeringsbas, FidoNet/SkaNet/RPGNet/BlackNet
Sputnik BBS	0500-410924	14400/v32bis	Dygnet runt	CNet support, SkaNet, Många bra filer, FidoNet...
*Time Zone Amiga	0501-70858	14400/HST	Dygnet runt	AMIGA och Massor av HP-48 program. Lite PC också
ELITE 7 #1	0503-13883	16800/DS	Dygnet runt	/X, A4000 40Mhz, 2.5 GiG HD, All Da Latezt!
	0503-13914	16800/DS		
U-LF's BBS	0504-22027	14400/v32bis	Dygnet runt	Bra Sysop Med En Amiga 1200 170 meg online.
*WitchBoard	0510-41948	14400/v32bis	Dygnet runt	Klrs p) A4000/040 467Mb, Fido & Skanet
** EVIL POWER *	0511-75355	2400	22:00-06:00	AGA-CHIPMODS-TECHNOMODS-INTROS-UTILS+MER. RING NU
Volare BBS	0520-444539	2400	20:00-06:00	Inriktad på Grafik. Fido: 2:203/515.13
MANOWAR BBS	0522-30485	16800/DS	Dygnet runt	Free Download, Reg. Hack & Slash, 1.6 Gb HD
	0522-39683	2400		
*--SCAPEGOAT--	0523-70676	16800/DS	Dygnet runt	(-: Här finns allt. Bilder, Moduler, txt m.m. :-)
Genestealer	0525-20722	14400/HST	22:00-07:00	Textfilsinriktad. ANCIENT EHQ... Snart på egen no
INTERFERENCE BBS	0525-13136	14400/DS	Dygnet runt	Full med filer, konferanser, On-line spel och CDNE
	0525-13091	16800/DS		
	0525-13092	16800/DS		
	0525-13094	2400		
	0525-13095	2400		
Vanity BBS	060-100092	14400/v32bis	Dygnet runt	Fri download
Pixel BBS	063-122020	14400/v32bis	Dygnet runt	Supportbas för ÖDT.
Whipped Cream BBS	0660-262110	2400	21.30-06.30	Amigafile och dörrar... Give it a try...
Amiga C Club BBS	08-7654585	14400/v32bis	Dygnet runt	För alla Amiga C programmerare, Engelska, fri DL!
Barnstugan BBS	08-58165779	14400/v32bis	Dygnet runt	Amiga inr, lite atari, Online och många echon
	08-58175381	14400/HST		
Berlin City	08-975336	9600/v32	Dygnet runt	Staden som är rollspel i det mörka landet Europa.
BorderLand	08-7607126	14400/v32bis	Dygnet runt	Med i Åtta EchoMail nät. Den BÄSTA RPG-BBSen!
Celeste BBS	08-59250321	14400/v32bis	Dygnet runt	Programmering-64 nostalgi-AGA m.m. %# OXYGEN HQ #
Coca Cola Can	08-354202	14400/v32bis	Dygnet runt	340 meg HD! Trevliga Sysopar! Filer av alla slag!
Datormagazins BBS	08-6549950	14400/v32bis	Dygnet runt	Datormagazins egen BBS
	08-6549962	14400/v32bis		
Imperium	08-530-34248	2400	20:00-08:00	SySoP JuGGreRNauT...Qlig Bbs
*Josua's BBS	08-7528223	2400	Dygnet runt	En kristen BBS. Kom och prata om religion. Ring!!
Kärkis BBS	08-57027913	16800/DS	Dygnet runt	KOM-bas med många möten. FidoNet, NiKomNet m.m!
*Manbas Alpha	08-7573808	16800/DS	Dygnet runt	Very nice ratios
Modem City	08-6409201	2400	Dygnet runt	FRI DL!!! KOM-SYSTEM! MASSSSOOORRR AV FLER!
NiKom-BBS	08-7925206	14400/v32bis	Dygnet runt	Supportbas för BBS-programmet NiKom
*Q.U.I.D.	08-59252683	16800/DS	22:00-08:00	OBS! ENDAST HELGgHNÄTTER!
Red Dawn	08-53030810	14400/v32bis	Dygnet runt	FidoNet BlackNet SexNet MLS RPG-Net VNet CandyNet
	08-53060366	14400/HST		
SANITARIUM BBS	08-6492737	14400/HST	Dygnet runt	Denna BBS körs på ett nytt system RECCOON, RING!!
SUGA BBS	08-343276	14400/v32bis	Dygnet runt	SUGA:s BBS
	08-348523	14400/v32bis		
Satisfaction	08-207492	2400	Dygnet runt	NiKom, mycket intressanta möten och filer. Ring!
*Sea Green BBS	08-7184772	14400/v32bis	21:00-09:00	An Orb HQ. Alla är välkomna.
Smaug BBS	08-7489663	2400	Dygnet runt	En ny bbs med trevlig sysop, rollspels inriktad.
The Far Side	08-265322	2400	Dygnet runt	Trevlig Sysop, trevliga users. Amiga RuLeZ!!
Trashcan	08-57033798	16800/DS	Dygnet runt	A3000/25 520MB Många filer
Zestful	0940-10266	14400/v32bis	Dygnet runt	400Mb Online, Kibitz HQ, N.S.E.D, SySop: Ciber
ALPHA BBS	0950-26296	14400/v32bis	20:00-07:00	Helger Dygnet runt. Snart 24h. Alla välkomna.
Snake Hill BBS	0970-23717	14400/DS	Dygnet runt	SysOp Kjell Harnesk, Fido 2:205/610 Bra nyb.bas

Så här registrerar du din egen BBS

Så här registrerar du din BBS hos Datormagazin: Ring DMz:s BBS – 08 654 99 50. Om du inte är användare i basen måste du registrera dig och det kan ta ett dygn. Är du redan registrerad skriver du SKAPA BBS och fyller i uppgifterna. **Så här ändrar du uppgifter i din BBS:** Ring DMz:s BBS. Logga in med ditt namn och lösenord. Skriv RADERA BBS. Skapa

sedan en ny med de riktiga uppgifterna. **Så talar du om att din BBS finns kvar:** Ring DMz:s BBS och logga in – that's all.

Missbruk av BBS:er kan drabba oskyldiga privatpersoner och är straffbart. Vid missbruk spåras därför de skyldiga och anmäls till polismyndigheten.

Disksalv 2

Rädda filen ur disken med

DiskSalv 2

Ett program som jag brukar försöka nämna så ofta jag kan är DiskSalv. DiskSalv är ett program som sedan urminnes tider (dvs de senaste sju åren) räddat

folks filer när diskar kraschat. Bara det faktum att det är ett program som är otroligt behändigt att ha när man råkat illa ut motiverar ett omnämnande. Men vad som är ännu trevligare är att DiskSalv antligen kommit ut i version 2.

Denna nya uppfräschade version (den första sen 1989 om jag inte misstar mig) har många saker som den gamla versionen saknade. T.ex går det, som förut, att köra DiskSalv från ett shell. Men nu finns det även ett Intuitionbaserat gränssnitt. Faktum är att även om man kör programmet från ett shell, så kommer man att vara tvungen att använda detta grafiska gränssnitt. Om just detta alltid är en fördel kan man tvista, men jag tycker det är bekvämt.

Vad är då nytt i DiskSalv 2? Tja, den grundläggande funktionaliteten är densamma – programmet räddar data från kraschade diskar så gott det går. Det nya är att denna version dels är slugare än den gamla – den kan helt enkelt rädda mer. Vidare så är den anpassad efter de många olika filsystem som finns nu, istället för bara OFS och FFS.

Men detta är långt ifrån allt. Denna version kan direkt återhämta vissa specifika filer. (Den tidigare versionen kunde, i princip, användas till detta, men det var jobbigare).

Tidigare versioner av DiskSalv fungerade genom att de räddade filerna i princip kopierades från den trasiga disken till en annan disk. Men numer kan DiskSalv även användas för att korrigera den trasiga disken. (Om det är ett fysiskt fel går detta givetvis inte.) Detta kan användas om det är en hårddisk som fått något fel, t.ex på grund av att man stängde av strömmen medan ett program höll på att skriva. Det bästa i en sån situation är att rädda alla filer från disken och formatera om den, men detta kan ta flera timmar. I det läget kan man ta en rövare, och låta DiskSalv fixa disken istället.

Den nya versionen kommer även med en hel del dokumentation, även om den bästa manualen kostar en hel del pengar. En finess är att hela den manual som medföljer även finns på svenska. Dock verkar det som om den översatts i en hast, för det verkar i princip vara en översättning ord för ord av den engelska manualen. Detta gör att vissa delar av den är obegripliga tills man själv översatt den tillbaka till engelska. Ett bra initiativ dock.

Version 2 av DiskSalv är Shareware, och man uppmanas skicka 10 dollar till upphovsmannen. För ytterligare 10 dollar

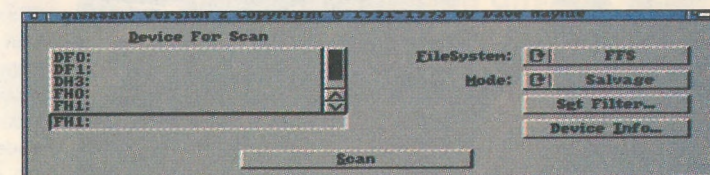
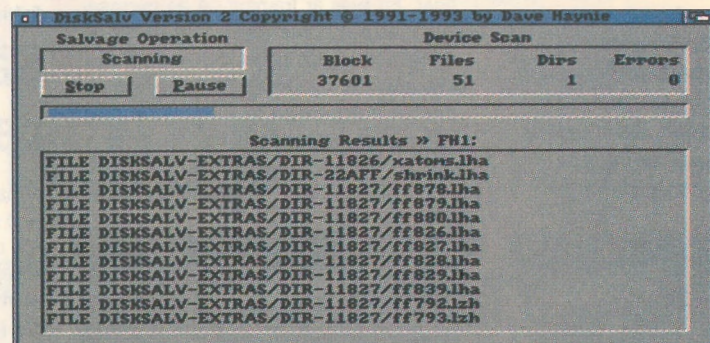
"Den här versionen är slugare än den gamla – den kan helt enkelt rädda mer"

Nu kan du bli hexmästare på Qquadra

Qquadra Composer 2.0 är ett nytt svenskt musikprogram. Med programmet skapar man musik i s.k. trackerform, dvs. man editerar musiken hex-decimalt istället för med vanlig notskrift. Quadra Composer är helt och hållet uppbyggt med intuition-fönster, skärmar och menyer vilket gör att den fungerar på alla Amiga-modeller och konfigurationer. Qquadra Composer kräver dock minst Kickstart 2.04. Quadra Composer är ett ShareWare-program, dvs. om man får tag i det så får man använda och kopiera det men tycker man att det är bra uppmanas man att skicka 200 kr till programmeraren. Quadra Composer finns i Datormagazins BBS för avhämtning (08-654 99 50, 08-654 61 18) eller så kan den beställas direkt från programmeraren. Adressen är:

Bo Lincoln

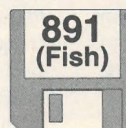
Ryttargatan 70
731 52 KÖPING

får man ett års uppgraderingar, och för 40 dollar får man den senaste versionen plus en tryckt manual.

Själv hoppas jag att jag aldrig nånsin behöver använda DiskSalv mer, men om jag skulle, så känns det tryggt att ha DiskSalv 2 liggande på en fyra-fem stycken diskar.

ROMTagMem

1ROMTagMem är till för dem som har minne som inte autokonfigureras. Normala minneskort innehåller lite extra kraft som ser till att Amigans OS upptäcker att det finns minne, och placerar detta minne på något lämpligt ställe i minnskartan. Har man ett sådant minneskort kan man helt ignorera ROMTagMem. Har man å andra sidan ett hembyggt minneskort, eller t.ex en CPU-accelerator med 32-bitars RAM på, där minnet inte autokonfigureras så vill man ha ROMTagMem.

Vad ROMTagMem gör är att addera detta minne till OS:ets lista över fritt minne mycket tidigt under uppstarten. Detta får till följd att många av de saker som OS:et laddar in automatiskt, hamnar i detta minne, istället för t.ex CHIP-minne.

För min del betyder detta att t.ex drivern till min hårddisk hamnar i 32-bitars FASTMEM, istället för i CHIPMEM. Skillnaden är märkbar. En annan finess är att t.ex autobootande spel ofta hittar mitt FASTMEM om jag innan har kört ROMTagMem.

Björn Knutsson

Tappat bort någon fil? Lugn, nya DiskSalv ordnar det mesta.

EcoLine mot ny adress

Företaget EcoLine (USRobotics-modem) flyttar till nya lokaler. Den nya adressen är:

EcoLine AB
Ekslingan 9B
Box 22265
250 24 Helsingborg
Tel: 042-20 27 00
Fax: 042-20 27 37

Hallå, datorn är faktiskt här nu

När tåget kom byggde staten järnvägar. När telefonen kom upprättades ett telefonnät. När bilarna kom gjord man vägar. När datorerna kom byggde man inte ett datornätverk. Nej istället är man tvungen att använda de brusiga telefonnätet för dyra taxor. Posten är på klar utgång, det är sällan man får ett personligt brev. Allt detta har ersatts av telefonen. Varför inte ersätta posten med elektroniska brev? Genom ett datanätverk kan man skicka brev och hämta oberoende av tider. Ett brev är framme på en microsekund. Någon borde redan idag satsa på ett nät med optokabel och dataurtag i hemmen. Sverige skulle dessutom bli ett föredöme för övriga världen. Kom ihåg: Information want's to be free!

"Jonathan Lundqvist, datoramatör, Falun"

Det börjar bli dags att bygga ut data-näten nu menar insändaren och jämför med utvecklingen när tåg och bilar uppfanns. Då byggdes både järnvägar och motorvägar.

Har ni testat Lucas bästa?

Hej,
har ni recenserat LucasArts toppenspiel Day of the Tentacle?

"LucasArts forever"

Day of the Tentacle (PC versionen) recenserar i detta nummer av High Score express. Det har gått rykten om att det ska släppas på Amiga, men det senaste är att det inte kommer till Amiga.

Kan ni läsa på redaktionen?(1)

Tidningen har hela tiden innehållit en ormt mycket stavfel, använder ni inte stavningskontroll? Det värsta jag sett hittills var Datormagazins expertpanel sid 40-43 i nummer 15-93. Har någon icke läskunnig satt ihop de här sidorna? Det här med att allt skall vara ok, stavning, bilder, å,ä,ö etc innan man börjar trycka tidningen är för många självklart, det skulle höja tidningens kvalitet avsevärt

"J Lindgren"

Kan ni läsa på redaktionen?(2)

Vad i h-te har ni gjort med PD-amiga, PD-C64 och Expertpanelen? Alla å,ä,ö har ju mystiskt försvunnit! Skärpning!

"Arg Amiga-ägare"

Vi har fått många brev och telefonsamtal som rör sidorna som J Lindgren och Arg Amiga-ägare klagat på. De flesta tror att vi gjort detta av ren klantighet men så är icke fallet. Ett tekniskt problem vid produktionen av tryckfilmerna hos fotosätteriet orsakade felet.

Så här ligger det faktiskt till

Ni har haft en artikel om en BBS i England som hade sprängts. Det påstods att "En del spel var så nya att de ännu inte hade släppts i butikerna". Rena rama skämtet! Om ni bara visste! Ungefär så här går det till i verkligheten: Det finns över hundra Pirat-BBS:er (kallas Elit-BBS:er) i Sverige, både till Amiga, PC och Atari men även konsolspel. Deras telefonnummer är svåra att få tag i, ibland bara genom andra Elit-BBS:er. De kan ha sådär 1-6 noder och har oftast 16,8 modem på alla noderna. Deras program- och spelareor består så gott som bara av illegalt kopierade filer. Reglerna för areorna är: inga fejkade filer, inga dubletter, inget med virus, inget äldre än 36 timmar och bara fungerande prylar. Med 36 timmar menas inte 36 timmar efter att spelen kommit ut i butikerna, utan att det var 36 timmar sedan gruppen som crackade det släppte spelet. Det tar 2-7 månader innan Svensson kan köpa spelet. Inget spel som kommit ut i butikerna finns kvar. En stor del av filerna kommer från USA, England eller Tyskland från sk cracking-grupper (tex Crystal, Paradox, TRSI) vars kurirer laddar upp på olika Elit-BBS:er över hela världen. Inom några timmar finns spelet uppladdat och tillgängligt för alla som vill ha det. Detta är som ni förstår en ganska omfattande piratkopiering där en kopia sprids med ljusets hastighet åt alla håll. Polisens insatser kommer nog vara förgäves i många år framöver pga bristande resurser och dålig kunskap i ämnet. Det bästa vore att öppna en rotel där ungdomar som kan går igenom alla BBS:er i Sverige och tittar igenom vad som verkligen finns i areorna. Ska man lyckas ska ungdomar som vet vad det handlar om anlitas, inte någon datoringenjör!

"MVH Anonym"

Är CD32:an ännu en flopp?

Jag läste om CD32:an i DMz nummer 12-93, men jag ser ingenting om stöd för PhotoCD. Kan det vara möjligt att Commodore ska göra en flopp till! För att slå

igenom på CD marknaden måste man ju stödja alla nuvarande standarder för detta medium. Okej PhotoCD är inte så stort i praktiken ännu men vem vill/har råd att köpa två CD maskiner?

MVH Patrik Johansson

En lös modul som ger PhotoCD-kompatibilitet är planerad att komma till vintern. Vilken prisklass modulen kommer att hamna i är ännu inte klart.

Varför gör ni på detta viset?

Skärpning Datormagazin! När jag läste er CD32-test i nummer 15-93 blev jag mycket besviken. Varför splittra i osammanhängande delar? Nej gör som ni gjorde A4000 testen, den var bra!

"Johan S"

Vem vet var Elevdata är?

Jag skulle vilja ha adressen till Elevdata. Vi är intresserade av den informationen.

Vänliga hälsningar Hjultomten

Kära tomten visst ska du få adressen!

**Elevdata, Gröneg. 2 3 vån 211 27
MALMÖ Tel 040 - 30 70 90**

Skriv till mig är ni hyggliga

Vill någon brevväxla med mig? Jag är 13 1/2 år gammal och gillar spel, demos och grafik.

"Zoob of Eleptica"

Om du vill skriva till Zoob of Eleptica har DMZ adressen.

Jag behöver lite mer hjälp

Hej alla barn och Lennart Swahn!

Jag är tillbaka. Tackar ödmjukast B Larsson och Patrik, problemet är att jag ännu inte riktigt fått svar på min fråga, jag har ännu inte köpt datorn, utan bara bestämt mig för att göra det så fort jag har råd. Det jag ville veta var när jag betalat de 5 500 kronor, och fått ut datorn, vad gör jag sen? Problemet ligger i att jag inte har några kompisar som är Amiga-ägare, piratkopiera tänker jag inte. Angående programmering; min IQ är det inget fel på däremot är jag fruktansvärt lat.

"Sarah 2009"

Sarah har fortfarande problem - har du några goda råd att ge?

GALLERIET

TAVLING du också! — ställ upp

Så gjordes bilderna

Den här gången har vi fått in två raytracade bilder till Galleriet. Vi tyckte att båda var så bra att de skulle publiceras. Bidragen kommer från **Dan Santos**. Den stora bilden är skapat med Imagine 2.0. Modelleringen tog ca. tre timmar och beräkningen (renderingen) gick på snabba 20 minuter. Utrustningen som Dan använder är en Amiga 3000/25 MHz med 18 MByte minne.

— Bilden på **Cindy Crawford** har jag laddat ner från en BBS och lagt som en textur på en platta, säger Dan. I övrigt menar Dan att det egentligen inte var speciellt svårt att få ihop bilden.

— Vardagsrummet med Cindy har jag knopat ihop för ett bra tag sedan och den är ganska känd bland raytracare, säger Dan.

Även bilden med verktygen är skapat i Imagine 2.0. Modelleringen till den tog ca. fyra timmar och efter 40 minuter var Dans dator klar med beräkningen. Den här bilden är en av Dans senaste alster och han har hunnit köpa ett 68040-kort på 25 MHz till sin Amiga 3000

Datormagazin 18•93

sedan bilden med Cindy kom till. Materialet i skruvmejselns svar skaft är en "bumpmap" och bordets yta (trämaterial) kommer från clipartsamlingen Essence II. För att få några realistsika speglingar i metalltorna använde Dan en bakgrundsbild (environment-bild) ur samma clipartsamling.

Om Dan:

Dan är en känd person i Sverige när det gäller Amiga-grafik. Han är 24 år gammal och har sysslat med raytracing och animation sedan 1989. Då började han med Sculpt/Animate 3D men arbetar nu med Imagine 2.0 samt Real 3D 2.0.

— Real 3D 2.0 har jag inte jobbat så mycket med. Jag tycker att modelleringen och renderingen går snabbare i Imagine 2.0 men det kan ju bero på att jag inte har hunnit sätta mig in i Real 3D 2.0 riktigt, säger Dan. Han är helt självlärd när det gäller datorgrafik och jobbar idag på ett datagrafikbolag i Helsingborg.

Insändare- och Gallerietredaktör
Kristina Malm,

Gillar du att göra bilder på din dator är det här tävlingen för dig! I **varje**

nummer har vi ett tema. Denna omgång har vi temat **JULEN**. Den

bästa julbilden kommer att publiceras i DMZ nummer 21-93. Vinnaren får också sin egen bild tryckt på en t-shirt!

GÖR SÅ HÄR:

Skicka in din bild på en diskett till Datormagazin, Box 12547, 102 29 STOCKHOLM. Märk kuvertet **"GALLERIET JUL"**. Skriv hur du har gjort bilden och skicka gärna med ett foto av dig själv. Jag vill ha din bild senast den 12/11-93.

Inga åäö på A1200

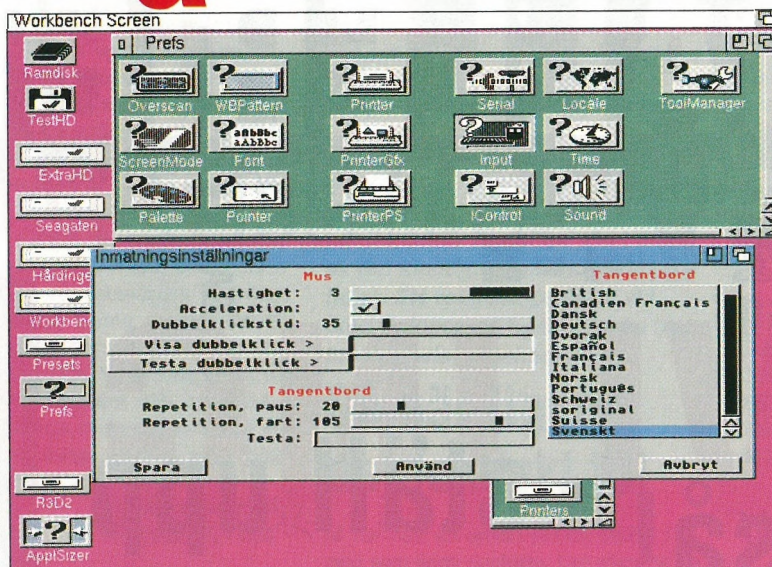
Typsnitt i ProWrite

Hur gör jag för att få fler typsnitt i ProWrite 3.2? Jag har kopierat "Fonts"-filerna från "Extras"-disketten i "System mover" men jag får ändå inte fler typsnitt. Jag har en extradrive också om det gör någon skillnad.

"The magic friend of Amiga"

Du väljer Format-Typsnitt-Övriga. Där får du upp en lista på de fonter som finns i katalogen FONTS: Dessa är de fonter du har att röra dig med. Om du öppnar Shell eller CLI, sätter i disketten med fonter i Df0: och skriver DIR Df0:Fonts OPT A så får du fram de fonter som finns på den disketten. Skriv sedan DIR FONTS: så får du upp de som finns i katalogen med fonter. De fonter som finns på disketten men som inte finns i FONTS: kan du föra över med kommandot COPY Df0:Fonts ALL FONTS: Om du endast vill föra över vissa fonter så lägg märke till att för varje font finns en motsvarande underkatalog som också måste kopieras över. Den innehåller nämligen utseendet på storlekarna för fonterna. Till exempel för att använda fonten Times behöver du filerna Times.font och Times.Metric plus katalogen Times som innehåller filerna 10 12 14 o s v. Allt detta måste du kopiera över.

Bengt Dahlström

Under OS3.0 ställer man in tangentbordet på samma sätt som andra prefs-inställningar.

Jag har nyligen köpt en A1200 (med svenskt tangentbord). Nu är det så att i WB har jag ställt in att språket är svenska, alla meddelanden och allt. Men när jag skriver in något från tangentbordet får jag inte fram svenska bokstäver. Jag har gått in i Stora-ge/keymaps och försökt ändra till svenskt tangentbord där, men det står bara "symbol(erna) har inget standardverktyg".

Var ligger felet?

Daniel

I OS3.0, som används i Amiga 1200 ställer man in tangentbordet på samma sätt som alla andra prefs-inställningar.

Koppla synten till Amigan

Jag har frågor om MIDI. Om jag vill styra ett eller två MIDI-instrument med Amigan, och spela via en extern klaviatur, hur skall jag då koppla sladdarna?

MIDI rules.

Du behöver till att börja med ett MIDI-interface som anslutas till Amigans serieport. Interfacet har en ingång, som

Programmet heter Input och ligger i Prefs-lådan på Workbenchen. Där finns också program för landsval och språk på skärmen. Tangentbordsspråket är dock separerat från dessa.

Programmet Input tittar i sin tur i SYS:Devs/Keymaps efter tangentbordsfiler. Dessa kan också ligga lagrade i SYS:Storage/Keymaps som du beskriver.

Det går inte att klicka på dessa direkt utan önskad fil, dvs filen "s" måste flyttas till SYS:Devs/keymaps så att Input kan se den. Flyttningen är en enkel sak med musen.

Vill du ändra tangentbordsspråk från Shell används kommandot C:SetKeybord <tangentbordsfil>.

David Ekholm

kopplas till keyboardet, och flera utgångar. Om du vill styra två synthar så kopplar du lämpligen dessa till varsin utgång.

Det blir alltså så här: Klaviaturens MIDI-out till interfacets MIDI-in. Interfacets MIDI-out till synthens MIDI-in. Allt det här förklaras oftast mycket noga i både MIDI-interfacets och syntens manual.

Christer Bau

Nollmodem

Jag har nyligen köpt en Amiga 1200 och vill koppla ihop den med min gamla A500. Jag har en nollmodemkabel men jag undrar om den fungerar mellan de båda datorerna, eller är 1200:ans serieport annorlunda? Min kabel är som följer:

2-3 (signal)

3-2 (signal)

7-7 (jord)

Är det sedan något strul med inställningarna i preferences?

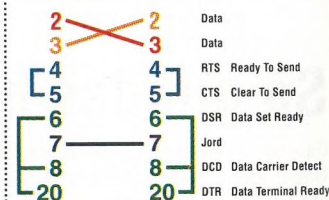
Mikael G

Serieporten i A1200 är precis likadan som den i A500 (och alla andra Amigamodeller förutom gamla A1000). Din kabel är rätt gjord och kommer fungera bra med t.ex. spel. Ska du föra filer mellan terminalprogram eller något liknande behöver den dock göras om lite (se kopplingsschemat härunder).

Vad man gör förutom att föra över signaler och jord är att man lurar datorn att det finns ett modem i andra änden. Så fort datorn signalerar till modemet att den är beredd, så kommer den egentligen signalera till sig själv att modemet är berett.

Vad gäller Preferences så behöver man för det mesta inte ändra där eftersom de allra flesta terminalprogram sköter inställningarna själv.

Niklas Lindholm

Med ett nollmodem får man datorn att tro att det finns ett modem i andra änden.

Christian Almgren

PD

23 år. Studerar på datatekniklinjen på KTH. Har varit aktiv på Amigan sedan 1987. Översätter FISH-beskrivningarna i Datormagazin.

Christer Bau

Multimedia, DTV, (video), MIDI

30 år, varav sex ägnats åt Amigan. Främst intresserad av program för musik, grafik och video. Favoritprogram: Real 3D och Bars&Pipes.

Bengt Dahlström

DTP, ordbehandling

37 år. Arbetar med VAX och Macintosh-datorer, använder favoritdatorn Amiga för produktion av datamanualer.

David Ekholm

AmigaDOS, skrivare

23 år. Veteran i Amigasvängen. Brukar demonstrera Amigan på mässor. Hjälper folk med PC och skrivarproblem på dagarna. Har ägt elva skrivare.

Pekka Hedqvist

Tekniska frågor kring Amigan

24 år. Studerar datavetenskap vid Uppsala universitet, f.d. testredaktör på Datormagazin. Följer med i det senaste som händer på hårdvarufronten.

Baud och Bps

I nummer 1-93 påstods att Baud och Bps är samma sak. I tidigare nummer av DMz har ni sagt att det inte alls är samma. Hur ligger det egentligen till?

Håkan Bergström, Yngsjö

Jag håller med om att det kan verka rörigt med baud och bps, det är inte alltid samma sak och för att helt förstå hur modem fungerar behöver man lära sig telekommunikation men här kommer en kort förklaring: Baud är antalet nivåändringar per sekund av signalen, bps är bitar per sekund. För ett 300 bps modem är baud och bps

samma sak, men inte för t.ex. ett 9600bps modem. Det hänger ihop med att telefonsystemet av olika orsaker är begränsat till ca 3000 nivåändringar per sekund. Ett 9600 bps modem använder egentligen 2400 baud men man använder sig av något som heter QAM (Quadratur Amplitude Modulation). Man skiftar signalen med bestämda mellanrum och varje förskjutning överför två bitar,

sedan delar man in signalen mellan låg och hög i två nivåer. I praktiken innebär detta att man lagrar fyra bitar per baud och $4 \times 2400 = 9600$ bitar per sekund.

Mellan dator och modem ställer man in baud. Här är det dock verkligen det antal bitar som överförs per sekund och vanligen försöker man använda så hög hastighet som modem klarar.

Tecken är 8 bitar, men med start och stoppbitar blir de 10 bitar "långa". Så har man ett 2400 bps modem kan ca. 240 tecken i sekunden överföras i vanlig text. Överför man filer använder man ju ofta olika protokoll (t.ex. Zmodem) som lägger till lite extra information, då kan man inte heller räkna med fulla 2400 bps. Vanligen är det vettigast att tala om bps. Baud misstolkas och felanvänds alltför ofta och det är inte sällan man ser annonser med billiga "2400 bauds modem" när de egentligen menar 2400 bps modem som har 600 baud och QAM för att få 2400 bps.

De snabbaste standardmodemen kan idag överföra 14400 bps, och med v.42bis-komprimering blir det i gynnsamma fall 57 600 bps. Mycket snabbare än så går det inte att få på vanliga teleledningar idag (vilket i och för sig redan påstods när 2400 bps modemen kom). Snabbare standarder kommer i framtiden men förlitar sig då på att telefonledningarnas kvalitet förbättras.

Helt digitala tjänster som X.25 eller nya ISDN är än så länge för dyrt för privatpersoner, men längre in i framtiden lär det vi normalt förknippar med modem (MODulator DEModulator) också bli omodernt.

Pekka Hedqvist

Hur fungerar MED?

Jag har ett musikprogram som heter MED2.13. Jag kan endast spela 4 tracks på 1 block. Varför?

AM/ST

Det kan bero på en hel rad felinställningar. Läs igenom manual/hjälpfil. Där står det väldigt bra förklarat hur programmet fungerar.

Anders Ramsay

Ljud på diskett

Var kan man köpa st/nt disketter med samplingar på?

Pelle Pop

Disketter med ljud får du tag på via PD-biblioteken eller företag som säljer dessa (t.ex. Softler Software eller Delta PD)

Anders Ramsay

Tekniken bakom modem-kommunikation är inte så enkel när man går på djupet. Teleledningarna begränsar antalet Baud, men man kan ändå öka på antalet Bps betydligt med hjälp av olika tricks.

Inga fönster, tack

Jag har en A-1200HD, Workbench 3.0. När jag placerar skärmläckaren (Blanker) från lådan Commodities i WBStartup så visas rutan med skärmsläkningsinställningarna varje gång jag startar datorn. Hur får jag väck den rutan? Eller kan jag åtminstone flytta den? Det går ju inte att "Memorera placering" som på andra lådor och fönster.

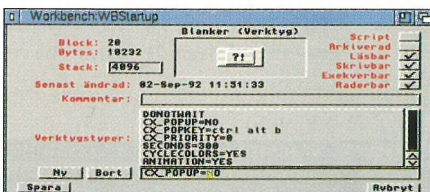
Nykläckt i Amigafamiljen!

Detta är enkelt åtgärdat på ett standardiserat sätt för alla sk "Commodities" program eftersom dessa residenta program följer en standard för hur de startas, stängs av, aktiveras osv. Genom att markera programets ikon och sedan välja "Information" från Workbenchmenyn så kan

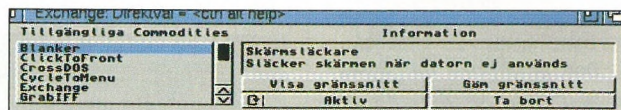
du ändra den rad där det står CX_POPUP=YES, och ändra detta till NO. Programmet kommer nu inte att poppa upp något fönster vid start. För att få fram inställningsfönstret senare kan detta nås via programmet Commodities Exchange. Commodities är ett smart sätt att enhet-

ligt hantera små residenta program i minnet. De kan alla kontrolleras via Commodities Exchange som med fördel läggs i WBStartup och aktiveras med en knappsekvens. Man behöver då endast lägga en knappsekvens på minnet istället för en för varje program.

David Ekholm

Ibland ställs program in via ikonens Tooltypefält. Här instrueras skärmsläckaren Blanker att inte poppa upp vid start.

Commodities Exchange-programmet ger en standardiserad kontroll över residenta program som exempelvis saknar fönster.

Niklas Lindholm

BBS, modem, terminalprogram
20 år. Har studerat i tre år på naturvetenskaplig linje. Amigaägare sedan fem år. Har programmerat Nikom BBS.

Erik Lundevall

Assembler, C, AReXX
27 år. Arbetar och studerar på KTH i Stockholm. Studierna sker på datatekniklinjen. Har programmerat i tolv och på Amiga sedan 1986.

Anders Ramsay

Demoprogram, demomusik
20 år. Har ägnat sig åt datorer sedan tio-årsåldern. Älskar demos, musik och quick'n'dirty assemblerprogrammering.

Fredrik Rittberger

Grafik, raytracing
20 år. Har under ett år studerat reklam och konst i USA. Arbetar professionellt med datorgrafik på Amigan. Expert på Real 3D och OpalVision.

Skriv till våra experter!

Adressen är Datormagazin, (plus namnet på den expert som du vill ha råd av) Box 125 47 Stockholm.

Vi kan tyvärr inte ge dig personliga svar, inte ens om du skickar med returporto. Uppgifter som vi kan ha nytta av är: Vilken Amiga du har, årsmodell, kickstartversionen, workbenchversionen, hur mycket minne du har (chip och fast, kolla med AVAIL från Shell/C), fabrikat på eventuell hårddisk, om du har annan extrarustning och programversion (om det är ett program du har problem med).

Trivs bäst i **egna** landskap

Med nya Scenery Animator kan du göra konstgjorda världar och fylla dem med alla de föremål din fantasi kan uppfinna.

Scenery Animator från Natural Graphics har kommit i version 4.02. Programmet som är mycket populärt bland alla typer av datoranvändare har bara en uppgift: att rita landskapsbilder med hjälp av avancerad matematik. Bilderna blir mycket verklighetstroga och kan till och med animeras.

Programmet kan göra helt slumpmässiga landskap eller använda sig av "Digital elevation maps", förkortat "DEM". Dessa filer är digitaliserade höjdkartor ur naturen. De har en minsta upplösning på 30 meter, vilket innebär att allt i naturen som är större än så kommer med på bilden. Natural Graphics säljer tjugotals olika diskar med DEM-filer. Dessa är dock ingen nödvändighet eftersom man kan skapa helt konstgjorda landskap som ofta ser bättre ut än verkligheten.

TV1-serie om datorer

En serie program som riktar sig till både hackers och nybörjare.

Den ambitionen har Utbildningsradion med sin TV-serie om datorer i höst. En serie som sänds i TV1 varje torsdag kl 10.45.

När du läser detta har redan tre avsnitt sänts. De återstående avsnitten ska handla om; datorn i stora system (21/10), datorn och multimedia (28/10), datorer bland hackers och virus (4/11), datorn och du (11/11), datorns konstgjorda verklighet (18/11), datorns konstgjorda intelligens (25/11) samt framtidens utbildning (2/12).

Till programmen finns två böcker, "Lilla datorboken" och "Chips, fil och virus".

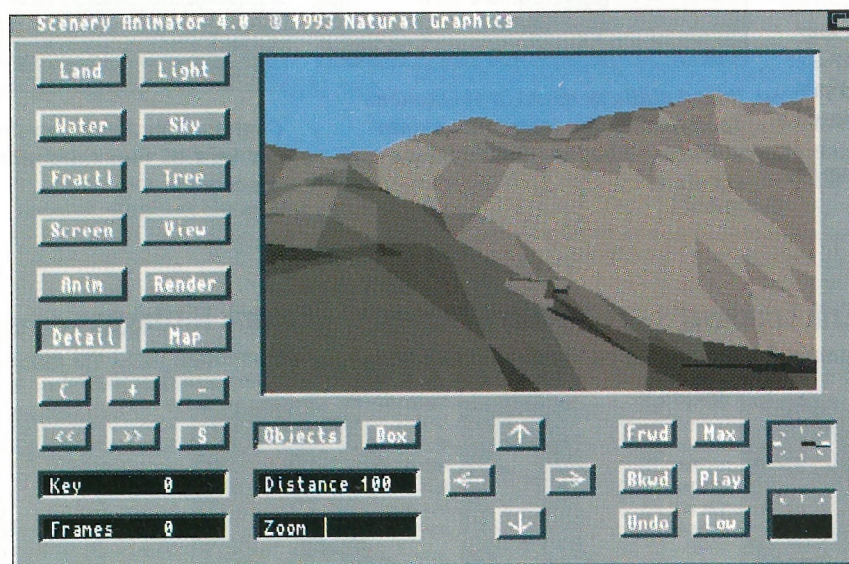
Grunddragen i programmet har inte ändrats. Det mesta av arbetet sker från två olika skärmar. Den första ser du i bilden längst ner på nästa sida. Denna skärm använder du för att bestämma hur landskapet skall se ut. Du kan bestämma hur högt landskapet skall vara, om det skall ritas moln, vatten och hur högt trädgränsen skall ligga. Du kan också bestämma vilken sorts träd som programmet skall rita ut av sig själv. Det finns två olika att välja mellan; gran och ek. Träden ser ganska verkliga ut och det går till och med att "ligga" på marken och titta upp på himlen mellan grenarna och löven.

Det som verkligen gör en uppgradering av Scenery värd besväret är att man kan ladda in Videoscape3D-objekt i den artificiella världen. Dessa kan flyttas, vridas, skalas om etc. De kan få ett rörelseschema i en animering; tänk dig till exempel en kame-
raflygning över ett skogsklätt landskap. Plötsligt kommer en F-16 flygande på trädtopps höjd rakt mot dig! Jag skall tillägga att man bara kan flytta omkring statiska objekt i världen. Du kan alltså inte göra en person som rör på armar och ben samt går omkring. Med programmet följer ett par olika objekt att leka med, bla. träd och bal-
longen i bilden här intill.

Scenery är nu även försett med full AGA-support, både 256 färger och HAM8. Man har tyvärr inte gjort något för att förbättra antalet färger som programmet i sig arbetar med när det räknar ut bilder. En 24-bitars bild från scenery Animator är bara 24 bitar i formatet. Den innehåller egentligen inte särskilt många färger, och har t.ex. bara en färg avsatt för hela himlen, en för molnen osv.

Den andra viktiga skärmen i Scenery kan du se här inunder. Härifrån sköts kameraplacering, förflyttning och inladdning samt manipulering av 3D-objekt. Det är samma användarvänliga "keyframe"-system som i tidigare version. Man sätter ut ett antal punkter som kameran skall passera, och hur många bilder som skall

"Det som verkligen gör en uppgradering av Scenery värd besväret är att man kan ladda in Videoscape3D-objekt i den artificiella världen."

Från denna skärm styr du de flesta andra funktioner. Till höger ser du en "pre-view" eller föhandstitt på din synvinkel av den färdiga bilden. Det är en bild med låg upplösning men visar ändå tillräckligt för att det skall vara möjligt att avgöra om tex kameravinkeln är bra. Med knapparna till vänster kan du styra de flesta aspekter av ditt konstgjorda universum.

Standard för film på CD

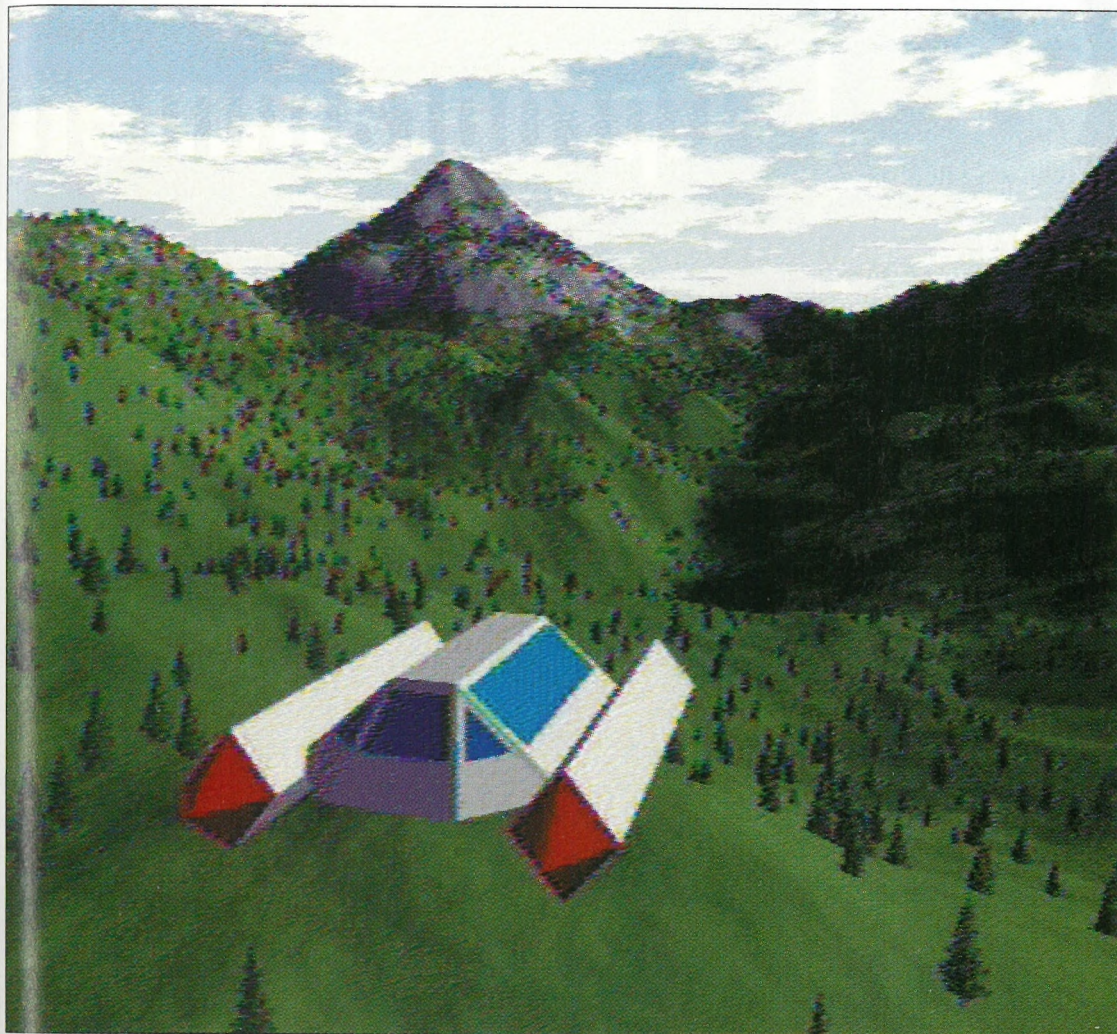
Elektronikjättarna JVC, Matsushita, Philips och JVC har enats om ett standardformat för videofilm på CD-skiva, Video CD. På en vanlig CD-skiva ryms 74 minuter film och ljud.

Formatet används redan idag i professionella karaokemaskiner och kommer hädanefter att stödjas av alla utvecklare av videoprodukter, allt från datorspel till musikvideor.

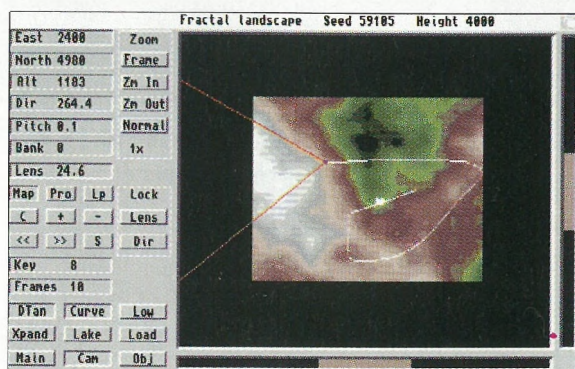
Drive från Molander

Datormagazins sekreterare ville köpa en extra diskdrive av Lars Molander, Commodores förra VD, numera distributör för bl.a. Amiga 1200:

"Menar du en floppy...?"

→ ligga mellan olika keyframes. Datorn sköter lejonparten av arbetet genom att räkna ut alla bilder som ligger mellan "keyframes", ser till att kameran pekar framåt i färdriktningen (om man vill), undviker kollisioner och flyttar 3D-föremål. Scenery,

Denna karta används för att ladda 3D-föremål och göra animeringar. Du placerar ut nyckelpositiner, sk. keyframes. Kameran följer sedan den bana som punkterna bildar. Datorn sköter allt arbete och lägger till önskat antal bilder mellan nyckelbilderna.

som alltid har varit ett fascinerande program, har blivit ännu bättre. Klagomålen på tidigare versioner — att det vore trevligt med lite mer kontroll över landskapen — kvarstår.

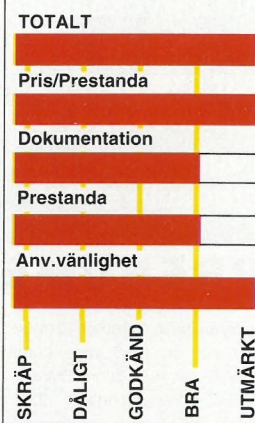
Däremot tar jag helt tillbaka mitt tidigare gnäll på att programmet placerar träd på ställen där det inte finns någon jord, utan bara klippor. En rundresa i Turkiet fick mig att överaskat inse att det faktiskt kan se ut på det viset. För att göra egna 3D-objekt blir man tvungen att skaffa sig ytterligare ett program, förslagsvis Modeler 3D från Aegis.

Animeringssystemet är helt utan fel. Det är förresten möjligt att animera annat än bara kameran eller 3D-objekt. Du kan under en animering ändra molnhöjden, flytta på molnen. Eller varför inte flytta solen, höja landskapet eller havsnivån. En imponerande effekt är att stå still med kameran i landskapet och istället flytta solen från öster till väster samtidigt som man rör på molnen. Det blir som en klassisk "timelapse"-film där dagen passerar och molnen rusar förbi.

Trots sina små brister vad det gäller kontroll över landskapet är det ett mycket underhållande program!

Christer Bau

Scenery Animator 4.02

Utrustningskrav: Minst 2MB minne. Modeler 3D för att göra egna 3D-föremål.

Kompatibilitet: Alla Amigor

Dokumentation: Engelsk

Version: 4.02

Pris: 745 kr inkl. moms.

Kopieringsskydd: Nej

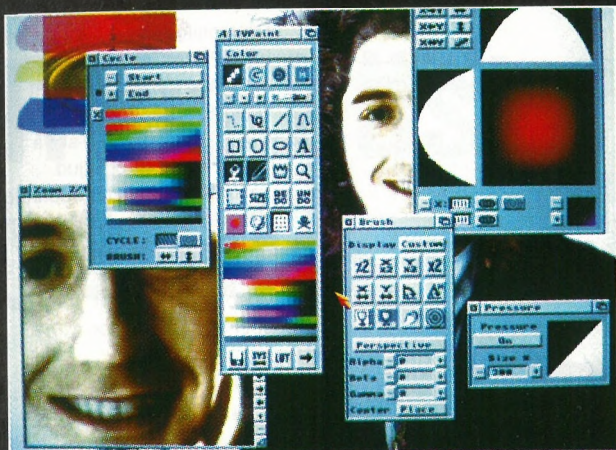
Tillverkare: Natural Graphics.

Importör: Karlberg & Karlberg

Tel. 046-474 50

Fax. 046-471 20

Vi testar ritprogrammen

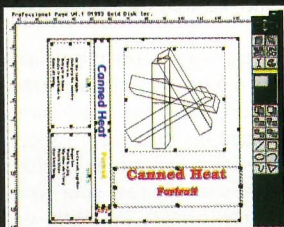

TV-Paint är nog det mest kända 24-bit-ritprogrammet. Det har dock sitt pris. Programmets senaste version (2.0) kostar nästan 6000 kronor. Vi har testat om det är värd att slakta spargrisen för att köpa TV-Paint.

Brilliance är ett annat ritprogram för lite mindre plånböcker. I utländsk press har programmet annonserats ut i över ett år. Nu äntligen har den första färdiga versionen kommit. Läs i nästa nummer om ritprogrammet som jobbar i 24-bitar på alla Amiga-modeller.

DeskTop Publishing (DTP) har blivit standard för tidningsproduktion. Många privat-användare har skaffat sig ett DTP-program för att göra klubbtidningar, inbjudningskort eller andra trycksaker. Vi visar med ett praktiskt exempel hur man använder DTP-programmen på det vettigaste sättet.

Bästa sättet att köra DTP

PRENUMERERA!! PRENUMERERA!! PRENUMERERA!!

Datormagazin kommer ut med 22 nummer per år. Med varje nummer följer spelbilagan High Score Express.

Helårsprenumeration (22 nummer) kostar 380 kronor (du sparar 57:80 kr). 11 nummer kostar 195 kronor (du sparar 23:90 kr). Sju nummer kostar 128 kronor (du sparar 11:30 kr).

För prenumeration utanför Norden tillkommer kostnad för flygfrakt.

Beställ din prenumeration genom att talongen eller en avskrift. Du kan också ringa prenumerationsavdelningen Titel Data, 08/652 43 00, vardagar klockan 08.30 - 12.00, 13.00 - 16.30.

**JAG
VILL
HA:**

- ☐ Helår, 22 nummer för 380 kr. (kod 233)
☐ Halvår, 11 nummer för 195 kr. (kod 234)
☐ Korttid, 7 nummer för 128 kr. (kod 235)

Namn: Ålder:

Adress:

Telefon: Postnummer:

Målsmans underskrift Postadress:

om du är under 16 år:

DATOR
Magazin
MED HIGH SCORE

Frankeras ej.
Datormaga-
zin betalar
portot

Svarspost

Kundnummer 110257101

110 12 STOCKHOLM

Nr 17/93

Datormagazin 18•93

Tryckpressen för skrivbordet!

I flera år har olika tillverkare drömt om att göra en kvalitetsfärgskrivare till ett vettigt pris, men det har hittills varit omöjligt. Tills nu. Som första märke i världen kan vi presentera den nya färgtermotransfer-tekniken till ett pris av 6.995:- exkl moms. Motsvarande konkurrenter kostar över 40.000:-!

För en femtedel av det priset får du nu tillgång till samma kvalitet och prestanda som proffsen. Utskrifterna från SJ-144 håller tryckkvalitet. Du kan skriva ut på vanligt papper och OH-film. Även vanlig svart text och svartvita bilder skrivs med laserkvalitet, och SJ-144 är därmed idealisk också för ordbehandling och desktoppublishing. Du får helt enkelt en tryckpress för skrivbordet!

SJ-144 är liten och nätt, väger endast 2,5 kg och kan anslutas till de flesta datorer.

Rusa iväg till närmaste återförsäljare för en demonstration. Du kommer inte att tro dina ögon. Det lovar vi! Starskrivare säljs av över 200 återförsäljare över hela Sverige. Titta i Gula Sidorna. Välkommen!

Star SJ-144 ca 8.700:- inkl moms.

AMIGA CD32™ - KONSOL

Till CD32
får du även
spelen
DIGGER
& **OSCAR**
samt en
Joy Pad med 11
funktioner.

Docado pris 3.995:-

YLINIEMI PER-OLOF

1391606

MUONIAVAARA
980 64 MUODOSLOMPOLO

D Generation	209:-
James Pond 2	329:-
Jurassic Park	329:-
Pinball Fantasies	349:-
Ryder Cup Golf	329:-
Sensible Soccer	RING!
TFX Final Experiment	369:-

Svensk
generalagent

50

12

23

040-

Docado

EMPLANT

Macemulator med fullt färgstöd för bl a AGA, Retina, Merlin, Domino med flera. Multitaskar med Amiga program. Emplant är ungefär dubbelt så snabb som en Mac II på Amiga 3000-25. Stöd för Amiga Dos enheter. Modulbaserad. Fler emulatorer är under utveckling för Emplant. Mac ROM tillkommer för de som inte har en Macintosh redan.

Emplant Grundmodell	3.295:-
Med Apple Talk Portar	4.195:-
Med SCSI interface	4.195:-
Med Apple Talk & SCSI	4.695:-

MICRODEAL

Pro Midi Interface	349:-
Stereomaster	495:-
AMAS 2	995:-
Videomaster A500	849:-

EPSON FÄRGSCANNERS

GT 6500 - 600 DPI A4 format	13.995:-
GT 8000 - 800 DPI A4 format	20.995:-
DIA Tillsats	9.995:-
Arkmatrare	6.995:-

Högrestanda BLITTER.

Merlin-blittern är speciellt designad för Amigans grafiska operativsystem. Blitterfunktioner i Amiga går mycket snabbare med Merlin. Linjeritning, cirklar, rullning osv blir blixtnöjande snabba. snabb bilduppdatering av program som Imagine, Real 3D, PageStream med flera.

Utnyttjar automatiskt Zorro-II/Zorro III bus.

Med den automatiska Zorro-II/Zorro-III igenkänningen överför Merlin med en Amiga 2000 ca 3 Mb/s. På Amiga 3000/4000 kan man överföra ca 10-15 Mb/s till Merlins videominne. Minnet ligger i sk Autoconfigspace.

Ny Digitaliseringsmodul

Digitaliseringsmodulen möjliggör digitalisering i 24-bitar med högsta kvalitet (arbetar internt med RGB). Nya helt revolutionerande funktioner är bl a Realtidsrastering i 256 färger för uppspelning av fullskärmsanimationer direkt från hårddisk eller för att se på TV direkt på Workbenchen. Innehåller även realtids komprimering & dekomprimering samt realtids skalning av inkommande signal. Ingångar för RGB, komposit video samt Y-C (S-VHS) finns.

Supersnabb Intuition/Workbench Emulator.

En helt nyutvecklad Merlin Intuition-Emulator är grundstenen i Merlins program-

vara. Detta möjliggör helt flimmerfritt arbete med program som Imagine, Real 3D 2.0, ADPro med flera. Merlin kan emulera AGA grafik för systemvänliga program. Detta gör att Ni kan köra program som använder 256 färger (detta fungerar även på maskiner med VWorkbench 2.x). Följaktligen är det inga problem att köra Deluxe Paint AGA med fleral. Dragbara skärmar, Screens-in-Screens, Virtuall skärm med flimmerfri scroll (rullning) understöds använd tex 2896 x 2896 i 16-färger med 4 Mb Merlin. Ett 24-bitars Paintbox ritprogram medföljer. Med detta program kan du utnyttja högsta upplösningarna i Merlin. (Programmet kräver minst 68020 processor samt 4 Mb fast RAM). Dessutom medföljer Intuition-Emulator, Real Time Animator, Picloader (JPEG, GIF, YUV med flera), Status, Converter, Screen Prefs, Demos samt utvecklarinfo för hård- och mjukvara.

Merlin Grafikkort med 4 Mb RAM	5.495:-
Merlin Grafikkort med 16 Mb RAM	9.995:-
Merlin Digitizer modul	3.995:-

Amiga tillbehör

Ex-Calibur Accelerator för A4000-040. Halverar renderingar.	8744:-
Dual HD Drive 3.5"	2.595:-
Matteprocessorer	
PLCC 68882-25/33	895:-
PLCC 68882-40	1.295:-
Lösa hårddiskar	
130 Mb Seagate 3,5" IDE	1.995:-
210 Mb WD IDE 3,5" IDE	3.195:-
XDS Låda för 3,5" A1200 ...	849:-
170 Mb 3,5" SCSI	2.995:-
240 Mb 3,5" SCSI	3.995:-
525 Mb 3,5" SCSI	8.495:-
2,5" hd 40-250 Mb	RING!
Minnen till A4000, 3000 med flera	RING!

Övriga tillbehör

Kickstart 2.x	269:-
Multistart Kick Switch	279:-

Commodore Produkter

A1200/2 Mb RAM	4.495:-
A1200/2 Mb + 60 Mb HD	6.995:-
A1200/2 Mb + 80 Mb HD	7.495:-
A4000-030 120 Mb HD	14.995:-
A4000-040/6 120 Mb HD	22.995:-
A4000-040/6 210 Mb HD	22.995:-
Mb + 80 Mb HD	7.495:-
A4000 konfigurationer	RING
1942 bildskärm	4.495:-
Amiga Program	
AMOS Professional	495:-
AMOS Pro Compiler	349:-
ASIM Photo CD stöd	895:-
Brilliance	1.895:-
Pagestream 2.2 SV	2.195:-
Pro Write 3.3 SV	1.395:-
Tape Worm Filsystem	895:-
ASIM Photo CD stöd	895:-
ASIM Photo CD stöd	895:-

MOVIE MAKER (IVS)

Realtidsanimeringsystem för icke linjär redigering. Möjliggör uppspelning av animationer direkt från hårddisk. Innehåller ett 16-bitars ljudkort med upp till 48 KHz i stereo. Programvara MovieMaker, AES, MMutis med flera. JPEG modul som håller sk broadcast kvalitet kommer under vintern. Denna möjliggör in- och avspeling direkt från hårddisk.

ELECTRONIC DESIGN

Y/C Genlock	4.995:-
Sirius Genlock	9.295
PAL Genlock	3.395:-
Pegasus PC - video	5.995:-

Grönegatan 2
211 27 Malmö
Fax 040-30 70 91

Vi säljer endast på
postorder/distrib-
ution. Vill ni be-
söka oss för en de-
monstration eller
handla direkt går
det bra att tidsbe-
ställa ett möte.